

Kollektivavtal för den privata undervisningssektorn

Underteckningsprotokoll för förnyelse av kollektivavtalet för den privata undervisningssektorn

Arbetsmarknadens centralorganisationer kom den 29 februari 2016 överens om ett konkurrenskraftsavtal som syftar till att förbättra konkurrenskraften hos finländskt arbete och finländskaföretag, öka den ekonomiska tillväxten och skapa nya arbetstillfällen. Samtidigt stödjer avtalet anpassningen av de offentliga finanserna.

Undertecknarorganisationerna för kollektivavtalet för den privata undervisningssektorn har avtalat om genomförande av den strukturella förändring som förutsätts i centralorganisationernas förhandlingsresultat och om främjande av lokala avtal i kollektivavtalet om arbetsvillkor och löner för de arbetstagare som är anställda vid privata läroanstalter och studiecentraler vilka är medlemmar i Bildningsarbetsgivarna rf enligt följande villkor:

1. GILTIGHETSTID

Kollektivavtalet är i kraft 1.2.2017–31.1.2018.

I den här avtalsuppgörelsen ingår inga löneförhöjningar.

2. STRUKTURELLA FÖRÄNDRINGAR

De strukturella förändringarna genomförs för undervisningspersonalens del på det sätt som avtalats i bilaga 1 och för den administrativa personalens och stödpersonalens del så som avtalats i bilaga 2.

3. FRÄMJANDE AV LOKALA AVTAL

Avtalet om lokala avtal samt tilläggsprotokollet över lokala avtal ersätts med ett avtal enligt bilaga 3.

Avtalen om förtroendemän och utbildning förnyas såsom framgår av bilaga 4.

4. ARBETSGRUPPER

Under avtalsperioden arbetar följande arbetsgrupper:

- a. Arbetsgrupp för utvecklande av arbetstids- och lönesystem för administrativ personal och stödpersonal

Arbetsgruppens uppgift är att utveckla lönesystemet och lönebestämmelserna för den administrativa personalen och stödpersonalen enligt behov så att ändringarna kan tas i bruk från och med början av följande avtalsperiod.

Arbetsgruppen ska därtill se över kollektivavtalets arbetstidssystem och enligt behov förbereda förslag för utveckling av kollektivavtalsbestämmelserna gällande arbetstidsbanken.

Arbetsgruppens arbete ska vara klart till 31.10.2017.

- b. Arbetsgrupp gällande bestämmelser om arbetstid och löner för lärare

Arbetsgruppen bedömer eventuella behov av att förnya arbetstidssystemen i de olika bilagorna och fortsätta att utveckla dem utgående från årsarbetstidssystemet.

Arbetsgruppen inleder en totalrevidering av lönebestämmelserna med målet att övergå till ett lönesystem baserat på uppgiftens svårighetsgrad och arbetsprestationen.

Parterna ska också förtydliga bestämmelserna gällande timlärare med målet att förenhetliga bestämmelserna i de olika bilagorna. Därtill ska enskilda bestämmelser ses över, bl.a. bestämmelserna om sommarledighetsersättningar och ledighet utan lön vid folkhögskolor med total arbetstid, bestämmelsen om divisor för daglön samt andra eventuella bestämmelser som under arbetsgruppens arbete visar sig behöva förnyas.

Arbetsgruppens arbete ska vara klart till 31.10.2017.

- c. Statistikarbetsgrupp

Parterna tillsätter en statistikarbetsgrupp för avtalsperioden, med uppgift att värdera och utveckla läroanstalternas lönestatistikföring och utnyttjande av statistikuppgifterna.

- d. Samarbetsarbetsgrupp för samarbets- och arbetarskyddsfrågor

Arbetsgruppen utreder hur samarbetet och arbetarskyddssamarbetet fungerar samt hur kvalitén, produktiviteten och välbefinnandet i arbetslivet kan förbättras genom att utveckla arbetet och arbetsförhållandena. Därtill förbereder arbetsgruppen en gemensam utbildning om lokala avtal och följer med utvecklingsarbetet i det nationella Arbetsliv 2020-programmet.

5. PRINCIPEN OM KONTINUERLIGT FÖRHANDLINGSFÖRFARANDE

Parterna tillämpar principen om kontinuerliga förhandlingar under avtalsperioden så att de förhandlar om behov av ändringar av avtalet som uppstår på den andra partens förslag.

6. AVTALETS IKRAFTTRÄDANDE

Ändringar och tillägg i kollektivavtalet jämte därtill hörande andra bestämmelser träder i kraft den 1 februari 2017. De strukturella åtgärder som avses i konkurrenskraftsavtalet och som fastställs i bilaga 1 och 2 träder i kraft den 1 februari 2017 om inget annat avtalats i bilagan.

Om arbetsmarknadens centralorganisationer efter den 31 maj 2016 konstaterar att inget konkurrenskraftsavtal kan ingås, förfaller detta underteckningsprotokoll om förnyelse av kollektivavtalet för den privata undervisningssektorn.

Helsingfors den 3 juni 2016

BILDNINGSGIVARNA RF

UNDERVISNINGSEKTORNS FACKORGANISATION OAJ RF

OFFENTLIGA OCH PRIVATA SEKTORNS FUNKTIONÄRSFÖRBUND
JYTY RF

FÖRBUNDET FÖR DEN OFFENTLIGA SEKTORN OCH
VÄLFÄRDSOMRÅDENA JHL rf

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KAPITEL 1	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	8
	<i>1 § Avtalets omfattning</i>	8
	<i>2 § Arbetets ledning och fördelning samt rätten att organisera sig</i>	8
	<i>3 § Hur anställning inleds</i>	8
	<i>4 § Avslutande av anställningsförhållande och permittering</i>	9
	<i>5 § Lön</i>	10
	<i>6 § Resekostnader och dagtraktamenten</i>	11
	<i>7 § Arbets- och skyddskläder</i>	11
	<i>8 § Förtroendeman</i>	11
	<i>9 § Utbildning</i>	11
	<i>10 § Sammankomster på arbetsplatsen</i>	11
	<i>11 § Centralorganisationsavtal</i>	12
	<i>12 § Innehållning av medlemsavgifter</i>	12
	<i>13 § Avgörande av meningsskiljaktigheter</i>	12
	<i>14 § Gällande förmåner</i>	13
	<i>15 § Fredsplikt</i>	13
	<i>16 § Avtalets giltighetstid</i>	13
KAPITEL 2	ARBETSTID	14
	<i>1 § Tillämpningsområde</i>	14
	<i>2 § Ordinarie arbetstid</i>	14
	<i>3 § Gårdskarlaras arbetstid</i>	14
	<i>4 § Utjämningsystem för arbetstiden</i>	15
	<i>5 § Arbetsavtal som upphör under en utjämningsperiod</i>	15
	<i>6 § Organisering av arbetstid och vilopausar</i>	15
	<i>7 § Lediga dagar och söckenhelger</i>	16
	<i>8 § Arbetstid under exkursioner, läger- eller kursresor</i>	16
	<i>9 § Mertids- och övertidsarbete</i>	16
	<i>10 § Kvälls- och nattarbete</i>	18
	<i>11 § Lördagsarbete</i>	18
	<i>12 § Söndagsarbete</i>	18
	<i>13 § Utryckningspenning och beredskap</i>	18
	<i>14 § Timlönedivisor</i>	19
	<i>15 § Arbetstidsbank</i>	19
KAPITEL 3	SEMESTER	20

1 § Tillämpningsområde	20
2 § Definitioner	20
3 § Semesterns längd och intjäning	21
4 § Full semesterkvalifikationsmånad	22
5 § Hur semester ges	22
6 § Semesterlön till månadsavlönade	22
7 § Hur semesterlönen fastställs då arbetstiden och lönen ändras under kvalifikationsåret	23
8 § Betalning av semesterlön till arbetstagare med månadslön	23
9 § Hur semesterersättningen räknas ut	23
10 § Semesterlön till arbetstagare som inte har månadslön	23
11 § Kalkylerad semester för undervisningspersonal	24
12 § Semesterdagsersättning för undervisningspersonal anställd för viss tid	24
13 § Flyttning av semester på grund av arbetsoförmåga	24
14 § Semesterpremie	24
15 § Sparad ledighet	25
KAPITEL 4 FRÅNVARO	27
1 § Sjukfrånvaro	27
2 § Läkarundersökningar	29
3 § Familjeledigheter	30
4 § Övrig frånvaro	32
KAPITEL 5 LÖNER FÖR ADMINISTRATIV PERSONAL OCH STÖDPERSONAL	34
1 § Tillämpningsområde	34
2 § Lönebestämmelser	34
3 § Lön baserad på uppgiftens svårighetsgrad samtuppgiftsbunden lönedel	34
4 § Erfarenhetstillägg	35
5 § Individuell lönedel	36
6 § Avtalslön	36
7 § Utbildningstillägg	37
8 § Ändring av uppgifternas svårighetsgrad	37
9 § Miljötillägg	37
10 § Vikariat och extra uppgifter	37
11 § Språktillägg	38

12 § Tillägg för språkkunskap	38
13 § Förtroendemannaersättning	38
14 § Arbetarskyddsfullmäktigs arvode	39
15 § Administrativ personal och stödpersonal – löner	39
KAPITEL 6 UNDERVISNINGSPERSONALENS LÖNER OCH ARBETSTID 42	
1 § Tillämpningsområde	42
2 § Lönegrunder	42
3 § Hur en lärd grad likställs med examen	43
4 § Avdrag för avsaknad av behörighet	43
5 § Erfarenhetstillägg	44
6 § Personligt lönetillägg	45
7 § Språktillägg	45
8 § Tillägg för språkkunskap	46
9 § Tillägg för doktorsexamen	46
10 § Arvode för skötsel av annan lärares timme	46
11 § Vikariat	46
12 § Arvode för förhørsarrangemang	46
13 § Hur övertimarvodet räknas ut	46
14 § Gemensamma lärare	48
15 § Timplärare i huvudsyssla	49
16 § Timplärare i bisyssla	51
17 § Arbetstid och semester för undervisningspersonal som följer total arbetstid	51
18 § Undervisningspersonalens arbetstid	52
19 § Full lön	52
20 § Förtroendemannens befrielse från arbetet och förtroendemannaersättning	53
21 § Arvode för arbetarskyddsfullmäktig	53
KAPITEL 7 DE LÄROANSTALTVISA BESTÄMMELSERNA	54
SEKTION A ALLMÄNBILDANDE SKOLA	54
Bilaga 1 Gymnasium och grundskola	54
Bilaga 2 Vuxengymnasium och vuxenlinje vid gymnasium	74
SEKTION B FRITT BILDNINGSPARBETE OCH GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING	81
Bilaga 3 Folkhögskolor	81
Bilaga 4 Folkhögskolor med årsarbetstid	85
Bilaga 5 Medborgar- och arbetarinstitut	90

Bilaga 6 Studiecentraler samt timlärare vid folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut	94
Bilaga 7 Idrottsinstitut	99
Bilaga 8 Musikläroanstalter	105
Bilaga 9 Bildkonstskola och multiprofessionell konstutbildning	112
SEKTION C YRKESLÄROANSTALTER	115
Bilaga 10 Vissa yrkesläroanstalter	118
Bilaga 11 Handelsläroanstalter	125
Bilaga 12 Social- och hälsovårdsläroanstalt	130
Bilaga 13 Skogsbruks- och trähushållningsläroanstalt	132
SEKTION D YRKESHÖGSKOLOR	136
Bilaga 14 Yrkeshögskolor	136
KAPITEL 8 ÖVRIGA AVTAL	141
AVTAL OM LOKALA AVTAL	141
UTBYTE AV SEMESTERPREMIEN MOT LEDIG TID	144
FÖRTROENDEMANNAAVTAL	146
UTBILDNINGSAVTAL	153
AVTAL OM ARBETSTIDSBANK	155
AVTALSMODELL FÖR IBRUKTAGANDE AV ARBETSTIDSBANK	158
LÖNER, TILLÄGG OCH ARVODEN FÖR DEN PRIVATA UNDERVISNINGSSSEKTORN fr.o.m. 1.2.2017	159

KOLLEKTIVAVTAL

mellan Bildningsarbetsgivarna rf, Undervisningssektorns fackorganisation OAJ rf, Offentliga och privata sektorns funktionärsförbund Jyty rf samt JHL – Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena rf.

KAPITEL 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Avtalets omfattning

Med detta avtal fastställs arbetsvillkoren för arbetstagare anställda i privata läroanstalter och studiecentraler vilka är medlemmar i Bildningsarbetsgivarna rf.

Avtalet gäller dock inte:

- a. läroanstaltens ledning såsom verkställande direktören och motsvarande tjänstemän, vilka företräder arbetsgivaren när löner och arbetsvillkor fastställs för de arbetstagare som berörs av detta kollektivavtal.

Tillämpningsanvisning:

Med detta avses sådana personer i företagets ledning, vars huvudsakliga uppgift är att företräda arbetsgivaren och som har en självständig och ansvarsfull ställning i organisationen.

- b. tillfälliga föreläsare i undervisningsarbetet.

2 § Arbetets ledning och fördelning samt rätten att organisera sig

1. Arbetsgivaren har rätt att leda och fördela arbetet samt anställa och avskeda arbetstagare.
2. Rätten att organisera sig är ömsesidigt okränkbar.

3 § Hur anställning inleds

Arbetsavtal och uppgifter som ska lämnas till arbetstagaren

1. Ett arbetsavtal ska ingås skriftligen med beaktande av bestämmelserna i 1 kap. 3 § och 2 kap. 4 § i arbetsavtalslagen.
2. Ett arbetsavtal för viss tid kan ingås på de grunder som avses i 1 kap. 3 § i arbetsavtalslagen. Om ett arbetsavtal har ingåtts för viss tid på andra än ovan nämnda grunder eller upprepade gånger efter varandra utan grundad anledning, ska arbetsavtalet anses gälla tills vidare.
3. Arbetsgivarens företrädare informerar en nyanställd arbetstagare om organisations- och förhandlingsförhållandena inom branschen och uppger vem som är förtroendemän samt var de är anträffbara.

Förtroendemannen har rätt att granska de skriftliga avtalen för de arbetstagare som hör till den berörda organisationen.

Prövotid

4. Om prövotid avtalas i arbetsavtalet. Prövotiden bestäms i enlighet med arbetsavtalslagen. Längden på prövotiden är högst fyra månader. Vid visstidsanställningar under 8 månader får prövotiden vara högst hälften av den tid anställningen varar (t.ex. vid en anställning på 6 månader får prövotiden vara högst 3 månader).

Om arbetsgivaren för arbetstagarna ordnar en särskild utbildning som ansluter sig till arbetet och varar oavbrutet över fyra månader, kan man avtala om en prövotid på högst sex månader.

Under prövotiden kan arbetsavtalet hävas av vardera parten utan uppsägningstid. Då upphör anställningsförhållandet i slutet av den arbetsdag under vilken meddelande om hävning delgavs. Hävningen får dock inte ske på grunder nämnda i 2 § 1 punkten i kapitel 2 i arbetsavtalslagen eller annars på osakliga grunder.

4 § Avslutande av anställningsförhållande och permittering

Arbetsavtal för viss tid

1. Ett arbetsavtal som ingåtts för viss tid upphör utan uppsägning när den avtalade tiden löper ut eller det avtalade arbetet blir färdigt. Om längden på arbetsperioden för ett arbetsavtal på viss tid inte är bestämt enligt kalendertid, ska arbetsgivaren underrätta arbetstagaren om att anställningsförhållandet upphör genast då han erhåller denna information.

Uppsägningstid och förfarande vid uppsägning

2. Om inte annat avtalats i det här kollektivavtalet, tillämpas när arbetsgivaren säger upp arbetsavtalet följande uppsägningstider, vilka är beroende av hur länge anställningen oavbrutet fortgått:
 - 14 dagar om anställningsförhållandet har fortgått högst ett år
 - 1 månad om anställningsförhållandet fortgått över ett år men högst 4 år
 - 2 månader om anställningsförhållandet fortgått över 4 år men högst 8 år
 - 4 månader om anställningsförhållandet fortgått över 8 år men högst 12 år
 - 6 månader om anställningsförhållandet fortgått över 12 år.

När en arbetstagare säger upp ett arbetsavtal är uppsägningstiden följande, om inte annat avtalats i kollektivavtalet:

- 14 dagar om anställningsförhållandet har fortgått högst fem år
- 1 månad om anställningsförhållandet fortgått över 5 år

Uppsägningstiden börjar löpa dagen efter uppsägningen.

3. Vid uppsägning av anställningsförhållande iakttas förfarandet i arbetsavtalslagen och samarbetslagen.
4. När arbetsgivaren säger upp en arbetstagare ska det ske bevisligen, om så fordras skriftligen, varvid orsaken till uppsägningen ska anges.

Underlåtenhet att iakttä uppsägningstid

5. Om en arbetstagare som anställts tills vidare slutar utan att iakttä uppsägningstiden är han skyldig att till arbetsgivaren betala ett belopp motsvarande lönen för den tid uppsägningstiden inte följts. Detta gäller inte fall, när arbetstagaren enligt lag och detta avtal har rätt att häva arbetsavtalet eller annars avsluta anställningen utan uppsägningstid.

Permittering

6. En arbetstagare som har anställts tills vidare kan permitteras med iakttagande av 14 dagars anmälningstid.
7. Grunderna och förfarandet för permittering bestäms enligt arbetsavtalslagen och samarbetslagen.

5 § Lön

Lönebetalning

1. Om lönegrunder, lön och löneutbetalning har avtalats i kapitlen om lön och i de läroanstaltsvisa bestämmelserna.
2. Lönen betalas till det bankkonto som arbetstagaren anvisar, så att den kan lyftas på förfallodagen. Lönen får betalas kontant endast av tvingande skäl.

Om arbetstagarens lön förfaller till betalning en sådan dag då bankerna håller stängt, anses närmast föregående vardag som förfallodag.

Sådana tillägg som bestäms enligt det arbete som utförts under beräkningsperioden betalas senast före utgången av den kalendermånad som följer på beräkningsperioden.

3. Om arbetstagaren när han inleder sin anställning har tjänstgöringstid som berättigar till erfarenhetstillägg, beviljas erfarenhetstillägget genast från anställningsförhållandets början. Nya erfarenhetstillägg betalas från och med början av månaden efter att rätten träder i kraft.

Daglön och lön till deltidsanställda

4. När daglönen räknas ut utgående från månadslönen används som divisor antalet dagar i respektive kalendermånad.
5. Lönen till en deltidsanställd fastställs i proportionen mellan den avtalade arbetstiden och den maximala arbetstiden.

6 § Resekostnader och dagtraktamenten

En arbetstagare som reser på uppdrag av arbetsgivaren ersätts för resekostnaderna med tillämpning av skattestyrelsens gällande beslut om skattefria resekostnadsersättningar.

Arbetsresan ska göras med det förmånligaste till buds stående färdmedlet och färd sättet.

7 § Arbets- och skyddskläder

Om arbetsgivaren eller arbetet förutsätter att arbetstagaren i sitt arbete använder en viss dräkt eller skyddskläder eller skodon, anskaffar och vårdar arbetsgivaren dem.

8 § Förtroendeman

På förtroendemannen tillämpas förtroendemannaavtalet i kapitel 8.

9 § Utbildning

Beträffande personalutbildning, gemensam utbildning och fackföreningsutbildning tillämpas utbildningsavtalet i kapitel 8.

10 § Sammankomster på arbetsplatsen

En registrerad underförening till ett förbund som är part i detta kollektivavtal och denna underförenings avdelningar, fackklubbar eller motsvarande på arbetsplatsen har möjlighet att utanför arbetstiden (innan arbetstiden inleds, under måltidsrasterna eller omedelbart efter avslutad arbetstid liksom enligt särskild överenskommelse även under veckovilan) ordna möten för att behandla frågor som gäller anställningsförhållandena på arbetsplatsen under följande förutsättningar:

- a. Man ska komma överens med arbetsgivaren om möte på arbetsplatsen eller i denna paragraf avsedd annan plats, om möjligt tre dagar före mötet.

- b. Arbetsgivaren anvisar en mötesplats, antingen på arbetsplatsen eller i dess närhet, som han förfogar över och som är lämplig för ändamålet. Om sådan plats inte finns, ska man vid behov förhandla om saken för att finna en ändamålsenlig lösning. Vid val av mötesplats ska man bl.a. beakta att bestämmelserna om arbetarskydd, arbetshygien och brandsäkerhet kan iakttas och att mötet inte stör affärsverksamheten eller produktionen.
- c. Den organisation som reserverat möteslokalen och arrangerar mötet ansvarar för ordningen samt för att lokalen hålls snygg. Organisationens förtroendeperson ska närvara vid mötet.
- d. Mötesarrangörerna har rätt att kalla till mötet representanter för förbundet som är avtalspart i kollektivavtalet och dess underförening samt för den aktuella centralorganisationen.

Meddelanden och tillkännagivanden från arbetstagarförbundet och en i 1 momentet nämnd underförening får sättas upp på en för ändamålet uppsatt anslagstavla på arbetsplatsen.

11 § Centralorganisationsavtal

1. Som en del av detta kollektivavtal tillämpas följande centralorganisationsavtal:
 - Rekommendation rörande förebyggande av missbruksproblem, handläggning av missbruksfrågor och vårdhänvisning på arbetsplatserna
 - Protokollet om plikt att betala kompensationsböter
 - Grupplivförsäkringsavtalet
2. Om dessa avtal ändras, avtalas separat om ändringarnas ikraftträdande.

12 § Innehållning av medlemsavgifter

Arbetsgivaren innehåller med arbetstagarens fullmakt medlemsavgifter för detta kollektivavtals undertecknarorganisationer från lönen och redovisar dem på förbundets konto enligt anvisningarna.

Arbetstagaren får vid årets slut för beskattningen ett intyg över den innehållna summan.

13 § Avgörande av meningsskiljaktigheter

1. Arbetsgivaren och arbetstagarernas förtroendeman ska förhandla om meningsskiljaktigheter beträffande tillämpningen och tolkningen av detta avtal eller brott mot det.
2. I de fall när de lokala förhandlingarna leder till resultat ska parterna göra upp en promemoria med en kort redogörelse för förhandlingarna och

underteckna den. Om de lokala förhandlingarna inte leder till resultat och den ena parten vill lämna frågan till förbundens avgörande ska en promemoria göras upp och undertecknas av båda parterna. Av promemorian ska kort framgå meningsskiljaktigheten och fakta om den samt parternas ståndpunkt.

3. Lokala förhandlingar ska inledas inom två veckor om man inte kommer överens om annat och förhandlingarna mellan undertecknarorganisationerna ska inledas inom tre veckor efter det någondera parten har meddelat om saken, om inte annat avtalas.
4. Om samförstånd inte nås vid förhandlingarna mellan avtalsparterna kan ärendet lämnas till arbetsdomstolen för avgörande.

14 § Gällande förmåner

Detta avtal berör inte sådana förmåner som grundar sig på avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren eller på förmåner baserade på ett ensidigt beslut av arbetsgivaren som inte grundar sig eller har grundat sig på kollektivavtal eller funktionärskollektivavtal.

15 § Fredsplikt

Alla stridsåtgärder som riktar sig mot detta kollektivavtal eller mot någon enskild bestämmelse i det är förbjudna.

16 § Avtalets giltighetstid

1. Detta avtal gäller i enlighet med underteckningsprotokollet och därefter ett år isänder, om det inte senast sex veckor innan det löper ut skriftligt sägs upp av någondera parten.
2. Den som säger upp avtalet ska i samband med uppsägningen lämna en promemoria över ändringsförslagen till den andra parten.
3. Bestämmelserna i detta avtal gäller tills ett nytt avtal trätt i kraft eller tills förhandlingarna mellan avtalsparterna förklarats avslutade av endera parten.

KAPITEL 2 ARBETSTID

1 § Tillämpningsområde

1. Bestämmelserna i det här kapitlet tillämpas på administrativ personal och stödpersonal.
2. Undervisningspersonalens arbetstid fastställs enligt kapitlet om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

2 § Ordinarie arbetstid

1. Den ordinarie arbetstiden i kontorsarbete är i genomsnitt **7 timmar 21 minuter per dag** och högst **36 timmar 45 minuter per vecka**.
2. Den ordinarie arbetstiden i annat arbete än kontorsarbete är i genomsnitt 9 timmar i dygnet och i nattskift högst 10 timmar samt högst **38 timmar 45 minuter per vecka**.

Protokollsanteckning:

I de anställningsförhållanden på deltid som är i kraft 31.1.2017 sjunker lönen inte till följd av ökningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet.

Exempel: För en arbetstagare med kontorsarbetstid har avtalats en arbetstid om 18,5 timmar. Till följd av ökningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet förlängs den genomsnittliga veckoarbetstiden med i genomsnitt 15 minuter. Om en arbetstagare inte kan anvisas extra arbete eller om det anvisade arbetet i genomsnitt underskrider 15 minuter sjunker lönen inte.

Tillämpningsanvisning:

Arbetstiden kan genomföras med olika arbetstidsarrangemang i likhet med systemet för ledighetsersättning så att den dagliga arbetstiden kan variera så att arbetsdagarna under en vecka är olika långa eller att arbetstiden inom ramen för utjämningsperioden ordnas så att arbetstagaren har möjlighet till en längre sammanhängande ledighet.

3. I uppgifter enligt punkt 1 kan den ordinarie arbetstiden per dygn tillfälligt förlängas med högst en timme. En tillfällig förlängning av arbetstiden antecknas i arbetsskiftsförteckningen när den görs upp.

3 § Gårdskarlarls arbetstid

Gårdskarlarls arbetstid bestäms enligt 2 § 2 punkten, dock så att man lokalt kan avtala om att ordna arbetstiden så att den avviker från bestämmelserna i 4 § inom ramen för systemet för utjämnning av arbetstiden.

4 § Utjämningsystem för arbetstiden

1. Den ordinarie arbetstiden per vecka kan också ordnas så, att den i genomsnitt är den som nämns ovan i 2 § punkterna 1 och 2. För detta ska på förhand uppgöras ett system för utjämning av arbetstiden, under vilken arbetstiden jämnas ut till nämnda genomsnitt. Den ordinarie arbetstiden får inte under en enda vecka i utjämningsperioden överstiga 48 timmar och arbetstiden ska jämnas ut under en period om högst 26 veckor.
2. Den ordinarie arbetstiden i uppgifter enligt 2 § 2 punkten kan också arrangeras så att den under läroanstaltens terminer eller arbetsperioder är i snitt 42 timmar i veckan under förutsättning att den ordinarie arbetstiden under kalenderåret jämnas ut till i snitt **38 timmar 45 minuter per vecka**.
3. Man ska lokalt avtala om ibruktagandet av ett sådant arbetstidssystem och det kan tas i bruk i anställningar som gäller tillsvidare eller i visstidsanställningar på minst 12 kalendermånader.

5 § Arbetsavtal som upphör under en utjämningsperiod

1. Då arbetsavtalet upphör mitt under en utjämningsperiod i ett arbetstidssystem enligt 4 § och arbetstiden i kontorsarbetstid inte har jämnats ut till i snitt **36 timmar 45 minuter** och arbetstiden i annan än kontorsarbetstid till **38 timmar 45 minuter**, betalas för de överskridande arbetstimmarerna
 - a. enkel lön för ordinarie arbete om arbetsgivaren har rätt att avsluta arbetsavtalet av omständighet som beror på arbetstagaren eller om arbetstagaren själv säger upp arbetsavtalet
 - b. med 50 % förhöjd lön om arbetstagaren har rätt att häva arbetsavtalet eller om arbetsgivaren säger upp arbetsavtalet av ekonomiska skäl eller produktionsorsaker.
2. För arbete som utförts över 8 timmar i dygnet betalas dock med 50 % förhöjd lön i punkt a och b.
3. När arbetsavtalet upphör mitt under en utjämningsperiod och veckoarbetstiden för en heltidsanställd i kontorsarbetstid underskrider **36 timmar 45 minuter** i snitt och i annat än kontorsarbetstid **38 timmar 45 minuter i snitt** dras de icke utförda arbetstimmarerna av från arbetstagarens lön.

6 § Organisering av arbetstid och vilopauser

1. Arbetsveckan ordnas så att den i genomsnitt är fem dagar.
2. Oändamålsenligt korta arbetsskift ska undvikas. Arbetsskiften ska inte underskrida fyra timmar om inte arbetstagarens egna behov så

förutsätter eller om inte något annat särskilt skäl såsom arbetets natur, arbetets kortvarighet, behovet av arbetskraft eller ett annat skäl angående användningen av arbetskraft föreligger.

3. Den ordinarie arbetstiden per dygn ordnas, om det inte finns grundad orsak att förfara på annat sätt, sammanhängande med undantag för en vilopaus. Vilopausen kan genom lokalt avtal vara en halv (1/2) - en (1) timme. Om arbetstagaren fritt får avlägsna sig från arbetsplatsen under vilopausen, räknas den inte som arbetstid. Arbetstagaren måste då verkligen ha möjlighet att avlägsna sig från arbetsplatsen.

7 § Lediga dagar och söckenhelger

1. Jul- och midsommaraftonen är lediga dagar, om inte läroanstaltens verksamhet föranleder annat.
2. Sådana veckor då en söckenhelg, första maj eller självständighetsdagen infaller på annan vardag än lördag, förkortas den ordinarie arbetstiden med de arbetstimmar som infaller på söckenhelgen.
3. Var och en av de ovan nämnda dagarna förkortar den ordinarie arbetstiden per vecka eller utjämningsperiod med det genomsnittliga antalet arbetstimmar per dag (arbetstid per vecka enligt arbetsavtalet/5).

8 § Arbetstid under exkursioner, läger- eller kursresor

1. När arbetet utförs på exkursioner och under läger- och kursresor eller under motsvarande förhållanden kan arbetstagaren och arbetsgivaren komma överens om att arbetstiden och ersättningen för arbetstid fastställs avvikande från detta kollektivavtal. Då ska man om möjligt före resan göra upp en arbetstidsplan, av vilken framgår den tid som räknas som arbetstid och eventuell beredskapstid.
2. Dagtraktamente betalas enligt 6 § i kapitel 1.

9 § Mertids- och övertidsarbete

Mertidsarbete

1. Som mertidsarbete räknas arbete som utförs efter den ordinarie arbetstiden men inte utöver den längsta i lagen tillåtna ordinarie arbetstiden. För mertidsarbete, som utförs mellan den i 2 § 1 och 2 punkten nämnda maximala ordinarie arbetstiden och den i lagen nämnda maximala ordinarie arbetstiden betalas med 50 % förhöjd lön. För mertidsarbete som utförs av deltidsanställd betalas enkel timlön per utförd arbetstimme.

Övertidsarbete

2. Dygnsövertid är det arbete som utförs utöver den lagenliga ordinarie maximala arbetstiden per dygn och övertid får utföras inom de begränsningar lagen anger. För dygnsövertid betalas för de två första timmarna med 50 % förhöjd lön och för de därpå följande timmarna med 100 % förhöjd lön.

Tillämpningsanvisning:

Om det arbete arbetstagaren utför fortgår över dygnsskiftet, räknas arbetet, när tilläggs- och övertidsersättningarna räknas ut som arbete under föregående dygn, tills arbetstagarens ordinarie arbetstid normalt börjar. Timmarna beaktas alltså inte när det senare dygnets ordinarie arbetstid räknas ut.

3. Med veckoövertidsarbete avses arbete, som inte är dygnsövertid och som utförs utöver det i lagen nämnda maximala antalet arbetstimmar i veckan och för det betalas för de åtta första timmarna med 50 % förhöjd lön och för de därpå följande timmarna med 100 % förhöjd lön.

Tillämpningsanvisning:

När arbetstagaren inte på grund av sjukdom, olycksfall, resa på arbetsgivarens anmodan, permittering av ekonomiska skäl och produktionsorsaker eller på grund av deltagande i utbildning arrangerad av arbetsgivaren eller avsedd i utbildningsavtalet kunnat utföra det antal timmar som motsvarar veckoarbetstiden och därför måste komma på arbete på dag som enligt utjämningsystemet för arbetstiden är fridag, ersätts det arbete som utförs på fridag som avtalats beträffande veckoövertid.

4. För utförda timmar som inom utjämningsystemet (då genomsnittlig veckoarbetstid tillämpas) överskrider de i arbetsskiftförteckningen antecknade timmarna per dygn (dygnsövertid) betalas:
 - för de två första timmarna med 50 % förhöjd lön och
 - för därefter utförda timmar med 100 % förhöjd lön.

För övriga utförda timmar utöver de i arbetsskiftförteckningen antecknade arbetsskiften (veckoövertid) betalas med 50 % förhöjd lön.

Byte mot ledighet

5. Den lön som betalas för mertids- och övertidsarbete (grunddel och förhöjningsdel) kan genom avtal mellan arbetsgivare och arbetstagare bytas mot motsvarande fritid eller överföras till arbetstidsbanken. Tiden ska då förlängas med samma procenttal som penningersättningen skulle ha förhöjts.

10 § Kvälls- och nattarbete

1. För arbete som utförs mellan klockan 18.00 och 21.00 betalas till arbetstagaren ett särskilt kvällstillägg om 15 % för varje faktisk arbetstimme. Tillägget räknas ut enligt timlönen i 14 §.
2. För arbete som utförs mellan klockan 21.00 och 06.00 betalas till arbetstagaren en särskild nattersättning om 30 % för varje faktisk arbetstimme. Ersättningen räknas ut enligt timlönen i 14 §. Ifall ett arbetsskift som börjat under föregående dygn slutar senare än klockan 06.00 betalas nattersättningen i alla fall till slutet av arbetsskiftet.
3. Ersättningarna ska betalas i pengar, om man inte tillsammans avtalar om att de ges som motsvarande ledig tid eller att de överförs till arbetstidsbanken.

11 § Lördagsarbete

1. För lördagsarbete betalas, utöver övrig lön för den tiden, med 25 % förhöjd grundtimlön för arbete mellan 06.00 och 20.00. Lördagsförhöjning betalas inte för den tid som arbetstagaren är berättigad till söndagsersättning.
2. Ersättningarna ska betalas i pengar, om man inte tillsammans avtalar om att de ges som motsvarande ledig tid eller att de överförs till arbetstidsbanken.

12 § Söndagsarbete

1. För söndagsarbete, varmed avses arbete utfört på söndag, annan kyrklig högtidsdag, första maj och självständighetsdagen, betalas, utöver annan lön för den tiden, som söndagsförhöjning enkel grundlön. Söndagsersättning betalas också de dagar som föregår nämnda dagar mellan klockan 20.00 och 24.00 samt för arbete på påsklördagen, midsommaraftonen och julaftonen.
2. Ersättningarna ska betalas i pengar, om man inte tillsammans avtalar om att de ges som motsvarande ledig tid eller att de överförs till arbetstidsbanken.
3. Övriga bestämmelser om arbete på söndag ingår i 33 § i arbetstidslagen.

13 § Utryckningspenning och beredskap

1. Som ersättning för den olägenhet som kallelse till utryckningsarbete orsakar betalas till arbetstagaren en utryckningspenning som fr.o.m. 1.8.2015 är 11,48 €. Utryckningspenning betalas till en arbetstagarare som arbetsgivaren kallar till arbete under arbetstagararens fritid utan att han beordrats vara i beredskap eller att han på förhand har informerats om sådant arbete.

2. För annan beredskap än utifrån bostaden betalas en timersättning, som enligt beredskapen och den förpliktelse den innebär är 15–30 % av den enkla timlönen.
3. Ifall arbetstagaren enligt sitt avtal är skyldig att vistas i sin bostad, därifrån man vid behov kan kalla honom till arbete, betalas ersättning som är 50 % av hans timlön.
4. Ersättningen för beredskap ska betalas i pengar, om man inte tillsammans avtalar om att den ges som motsvarande ledig tid eller överförs till arbetstidsbanken.

14 § Timlönedivisor

När man räknar ut ersättningen för timbaserad arbetstid fås den enkla timlönen genom att månadslönen i arbete enligt arbetstidslagen divideras med 163. I kontorsarbete fås den enkla timlönen genom att månadslönen divideras med 153.

15 § Arbetstidsbank

Arbetstidsbanken kan tas i bruk för de arbetstagare som omfattas av kapitlet om arbetstid (personal som omfattas av arbetstidslagen). Bestämmelserna om arbetstidsbanken finns i kapitel 8.

KAPITEL 3 SEMESTER

1 § Tillämpningsområde

1. Arbetstagarens semesterförmåner bestäms i enlighet med gällande semesterlag och enligt detta avtal, om bestämmelserna nedan inte föranleder annat.
2. Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på administrativ personal och stödpersonal samt på sådan undervisningspersonal, vars arbetstid bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om undervisningspersonalens löner och arbetstid.
3. I övrigt har en arbetstagare som hör till undervisningspersonalen rätt till semester, om man har avtalat om detta i de läroanstaltsvisa bestämmelserna i kapitel 7. Då bestäms rätten till semester, semesterersättning och semesterpremie i enlighet med de läroanstaltsvisa bestämmelserna.
4. Den kalkylerade semestern för undervisningspersonal i arbetstid med undervisningsskyldighet och ersättningen per semesterdag bestäms i enlighet med 11 och 12 § i det här kapitlet.

Tillämpningsanvisning:

Undervisningspersonal i arbetstid med undervisningsskyldighet omfattas inte av bestämmelserna om semester eller av semesterlagen, utan till deras arbetstidsarrangemang hänförs sig arbetsavbrott som motsvarar semester.

Beträffande undervisningspersonal i folkhögskolor med årsarbetstid, idrottsinstitut och yrkeshögskolor finns en särskild bestämmelse om undervisningspersonalens rätt till lediga perioder i de läroanstaltsvisa bestämmelserna.

5. Ifall man inte i de läroanstaltsvisa bestämmelserna har avtalat annat tillämpas semesterpremiebestämmelserna i det här kapitlet också på undervisningspersonalen med undantag för undervisningspersonalen i folkhögskolor med årsarbetstid, idrottsinstitut och yrkeshögskolor samt på timplärare i bisyssla.

2 § Definitioner

1. Semesterkvalifikationsår är den tidsperiod som inleds 1.4 och utgår 31.3.
2. Semesteråret är det kalenderår, under vilket kvalifikationsåret utgår.
3. Semesterperiod är den tidsperiod som inleds 2.5 och utgår 30.9.
4. Semesterdagar är vardagar. Som vardagar räknas vid tillämpningen av detta avtal inte lördagar, söndagar, kyrkliga högtidsdagar, julaftonen, midsommaraftonen, självständighetsdagen eller första maj.

5. En hel kalendervecka förbrukar fem semesterdagar. Söckenhelger förbrukar inte semesterdagar. I de punkter i semesterlagen, där man använder begreppen 12, 18 eller 24 vardagar, avses i detta avtal 10, 15 respektive 20 vardagar.
6. Full semesterkvalifikationsmånad är en kalendermånad som berättigar till semester.
7. Sparad ledighet är en del av semestern som flyttas fram till en senare tidpunkt.

3 § Semesterns längd och intjäning

1. Längden på semestern bestäms enligt följande:

- a. En arbetstagare, vars anställningsförhållande före utgången av det kvalifikationsår som föregår semesterperioden har varit utan avbrott under ett år, intjänar semesterdagar för varje full semesterkvalifikationsmånad enligt tabellen nedan:

Fulla kvalifikationsmånader	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Antalet semesterdagar	2	4	5	7	9	10	12	14	15	17	19	20

- b. En arbetstagare, vars anställningsförhållande före utgången av det kvalifikationsår som föregår semesterperioden har varit utan avbrott minst ett år, intjänar semesterdagar för varje fullsemesterkvalifikationsmånad enligt tabellen nedan:

Fulla kvalifikationsmånader	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Antalet semesterdagar	3	5	7	9	11	13	15	18	20	24	26	30

- c. En arbetstagare, vars anställningsförhållande före utgången av det kvalifikationsår som föregår semesterperioden varit oavbrutet minst ett år och som vid utgången av mars har minst 15 till erfarenhetstillägg berättigande tjänsteår, intjänar semesterdagar för varje full semesterkvalifikationsmånad enligt tabellen nedan:

Fulla kvalifikationsmånader	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Antal semesterdagar	3	5	8	10	13	16	19	23	25	30	33	38

2. Arbetstagarens faktiska semester är alltid minst den samma som den hade varit enligt semesterlagen.

Tillämpningsanvisning:

Semesterlönen och semesterersättningen räknas dock alltid ut enligt tabellerna ovan och bestämmelserna om semesterlön och semesterersättning.

4 § Full semesterkvalifikationsmånad

En full kvalifikationsmånad bestäms enligt 6 § i semesterlagen.

Tillämpningsanvisning:

För undervisningspersonalens del likställs med dagar i arbete de dagar för vilka arbetsgivaren betalar lön med undantag för lördagar och söndagar.

5 § Hur semester ges

1. Semester ges den tid arbetsgivaren bestämmer.
2. Om alla arbetsdagar i kalenderveckan är semesterdagar, fastställs hela kalenderveckan från måndag till söndag som semester. En full kalendervecka förbrukar fem semesterdagar. Söckenhelger förbrukar inte semesterdagar.
3. Varje semesterdag förbrukar i ordinarie arbetstid det genomsnittliga dagliga antalet arbetstimmar per vecka eller period.
4. En arbetstagare med deltidsanställning som i genomsnitt arbetar färre än fem kalenderdagar per vecka får semester så, att antalet arbetsdagar som ingår i semestern och antalet semesterdagar blir lika stora.

6 § Semesterlön till månadsavlönade

Lönebeloppet

1. Till arbetstagaren betalas för semestern normal arbetsavtalsenlig månadslön.

Arbetstidsersättningar

2. En arbetstagare med månadslön och vars ordinarie arbetstid omfattar söndags-, kvälls-, natt- eller lördagsarbete, har rätt att i sin semesterlön och semesterersättning få ett tillägg motsvarande ovan nämnda arbetstidsersättningar. Utryckningspenning och ersättning för beredskap är inte ersättningar som betalas för arbetstid varför de inte beaktas när semesterlönen eller semesterersättningen räknas ut.

Arbetstidsersättningarna beaktas sålunda, att semesterlönen, som räknas ut på den egentliga månadslönen, höjs med det procenttal som

anger med hur många procent de under kvalifikationsåret utbetalda arbetstidsersättningarna är av för samma tid betald lön för ordinarie arbetstid.

7 § Hur semesterlönen fastställs då arbetstiden och lönen ändras under kvalifikationsåret

Semesterlönen fastställs enligt 12 § i semesterlagen när arbetstagarens avtalsenliga arbetstid och motsvarande lön har ändrats under kvalifikationsåret och ändringen har varat sammanlagt minst en kalendermånad eller sammanlagt i en eller flera delar minst 30 kalenderdagar.

Den procentbaserade semesterlönen till en arbetstagare med månadslön räknas ut med användning av följandeprocenttal:

- 9 procent i fall avsedda i 3 §, punkt 1 a,
- 13 procent i fall avsedda i 3 §, punkt 1 b och
- 16 procent i fall avsedda i 3 §, punkt 1 c

Ifall ändringarna sker först efter det att kvalifikationsåret har löpt ut innan semestern eller del av den börjar, räknas semesterlönen ut enligt den månadslön som har fastställts för arbetstiden under kvalifikationsåret.

8 § Betalning av semesterlön till arbetstagare med månadslön

Semesterlönen betalas på den ordinarie lönebetalningsdagen.

9 § Hur semesterersättningen räknas ut

Semesterersättningen per semesterdag är till en arbetstagare med månadslön 1/21-del av månadslönen.

Då semesterlönen fastställs för en arbetstagare med månadslön enligt den procentbaserade uträkningen i 7 § är semesterersättningen per semesterdag semesterlönens belopp dividerad med de antal semesterdagar som intjänats under semesterkvalifikationsåret.

10 § Semesterlön till arbetstagare som inte har månadslön

Semesterlönen till en person som får annan lön än månadslön räknas ut enligt 12 § i semesterlagen (procentbaserad semesterlön 9 % eller 11,5 %), om det inte i bestämmelserna för enskilda läroanstalter har avtalats annorlunda i fråga om undervisningspersonalen (dvs. timlärare).

11 § Kalkylerad semester för undervisningspersonal

1. Lärare och timplärare i huvudsyssla som har arbetstid med undervisningsskyldighet har inte rätt till semester. För att fördela förmånerna i sjukförsäkringslagen har avtalats om kalkylerad semester som börjar 16.6. Längden på den kalkylerade semestern räknas ut så att man multiplicerar semesterkvalifikationsårets fulla kvalifikationsmånader med det hela tal som motsvarar procenttalet i punkt 1 i 14 §. Det på detta sätt uträknade beloppet divideras med två. Om resultatet inte blir ett helt tal, avrundas resultatet till närmaste hela tal.
2. Alla dagar i den kalkylerade semestern är vardagar (måndag–lördag, med undantag för midsommaraftonen).

12 § Semesterdagsersättning för undervisningspersonal anställd för viss tid

Om en visstidsanställd lärare eller timplärare i huvudsyssla har varit i anställningsförhållande hela arbetstiden under hela läsåret eller terminen, betalas i semesterersättning full lön för två dagar för varje full semesterkvalifikationsmånad när anställningen upphör. Semesterersättningen minskas av anställningsförhållandets sommaravbrottsdagar.

Tillämpningsanvisning:

Full lön enligt punkten ovan utgår i enlighet med lönen den tidpunkt anställningen upphör.

13 § Flyttning av semester på grund av arbetsoförmåga

Arbetstagarens rätt att flytta semestern bestäms enligt 25 § i semesterlagen.

Tillämpningsanvisning:

Rätten att flytta fram semester gäller semestrar enligt 3 § i detta kapitel.

Arbetstagaren ska, då han/hon ber om att semestern ska flyttas fram, uppvisa läkarintyg eller annan tillförlitlig utredning som arbetsgivaren bestämmer.

Ifall arbetstagaren inte ber om att semestern ska flyttas fram, övergår inte rätten till dagpenningen enligt sjukförsäkringslagen till arbetsgivaren.

14 § Semesterpremie

Semesterpremiens belopp

1. Semesterpremien för en arbetstagare med månadslön är
 - 4 procent i fall som avses i 3 §, punkt 1 a,
 - 5 procent i fall som avses i 3 §, punkt 1 b, och

- 6 procent i fall som avses i 3 §, punkt 1 c

av den månadslön som betalas för den månad som föregår betalningen av semesterpremie multiplicerad med antalet fulla semesterkvalifikationsmånader.

Om semesterlönen till en arbetstagare med månadslönfastställs på procentbasis enligt moment 4 i 10 § i semesterlagen, betalas semesterpremie dock i enlighet med bestämmelserna ovan.

2. I andra avlöningsformer är arbetstagarens semesterpremie 50 procent av semesterlönen.

Betalning av semesterpremie

3. Semesterpremie betalas i samband med lönen för juli.
4. Semesterpremie betalas också när anställningen upphör på det sätt som man har avtalat om i fråga om betalning av lön när anställningen upphör.
5. En arbetstagare vars anställning utan avbrott har pågått kortare tid än fyra månader, har inte rätt till semesterpremie. En arbetstagare som inte iakttar uppsägningstiden eller häver en visstidsanställning har inte heller rätt till semesterpremie.

15 § Sparad ledighet

Avtal

1. Systemet med sparad ledighet bestäms enligt 27 § i semesterlagen och enligt bestämmelserna nedan. Användning av sparad ledighet kräver skriftligt avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. I avtalet ska man konstatera det maximala antalet dagar som sparas samt när sparad ledighet senast måste tas ut. Avtalet kan ingås för högst fem år.
2. Man ska avtala om att spara ledighet senast när arbetstagaren bereds tillfälle att säga sin åsikt om semestertidpunkten.

Dagar som kan flyttas

3. Man kan spara den del av semestern som överstiger 15 dagar av den semester som bestäms enligt 3 § 1 punkten
 - högst 5 dagar enligt punkt a
 - högst 10 dagar enligt punkt b och
 - högst 15 dagar enligt punkt c.

Hur ledigheten tas ut

4. Sparad ledighet hålls vid tidpunkt som man separat avtalar om. Ifall man inte kan avtala om tidpunkten för sparad ledighet, ska arbetstagaren

senast fyra månader före ledighetens början meddela om detta. Sparad ledighet ges som hela dagar om man inte avtalat annorlunda.

5. Man kan avtala om att den ledighet som tas ut från arbetstidsbanken helt eller delvis kan slås ihop med sparad ledighet.

Sparad ledighet som inte har tagits ut

6. När en anställning upphör ska ersättning för sparad ledighet som inte har hållits betalas enligt bestämmelserna om semesterersättning.

Arbetsförmåga då den sparade ledigheten börjar och under ledigheten

7. Arbetstagaren har rätt att flytta fram sparad ledighet på grund av arbetsförmåga enligt 13 § i det här kapitlet.

KAPITEL 4 FRÅNVARO

1 § Sjukfrånvaro

Förutsättningar för löneutbetalning

1. Lön för sjuktid betalas då arbetstagaren på grund av sjukdom eller olycksfall är arbetsoförmögen såvida inte arbetstagaren själv har förorsakat arbetsoförmågan uppsåtligen eller genom grovt vållande.

Arbetstagarens anmälningsskyldighet

2. Arbetstagaren ska utan dröjsmål meddela arbetsgivaren om arbetsoförmågan och hur länge den förväntas fortgå.
3. Arbetstagaren ska på begäran förete läkarintyg eller annan av arbetsgivaren godtagbar utredning över arbetsoförmågan. Om arbetstagaren vänder sig till den läkare som arbetsgivaren anvisar, betalar arbetsgivaren de kostnader som anskaffningen av läkarintyget förorsakar.

Längden på sjuktid för vilken lön betalas

4. Lön för sjuktid betalas för varje fall av arbetsoförmåga enligt följande:

Anställningsförhållandet har utan avbrott fortgått	Lön för sjuktid betalas för
mindre än en månad	högst den karenstid som avses i sjukförsäkringslagen
minst en månad, men mindre än 3 år	högst 28 kalenderdagar (4 veckor)
minst 3 år, men mindre än 5 år	högst 35 kalenderdagar (5 veckor)
minst 5 år, men mindre än 10 år	högst 42 kalenderdagar (6 veckor)
minst 10 år	högst 56 kalenderdagar (8 veckor)

Om frånvaron beror på en olycka som inträffat i arbetet, våld som riktats mot arbetstagaren under arbetet eller yrkessjukdom, betalas lön för sjuktid för 84 kalenderdagar (12 veckor).

Lönetillägg för sjuktid

5. En arbetstagare med månadslön, i vars ordinarie arbetstid ingår söndags-, kvälls-, natt- eller lördagsarbete, har rätt att få motsvarande tillägg inräknade i lönen för sjuktid. Lönen för sjuktid höjs med samma procenttal som de ovan nämnda arbetstidstilläggen har varit i lönen för föregående löneperiod.

Återfall av samma sjukdom

6. Om arbetstagaren inom 30 dagar på nytt insjuknar i samma sjukdom, räknas den tid för vilken arbetsgivaren är skyldig att betala lön för sjuktid betalas som om det vore fråga om en och samma sjukdomsperiod. Lön för sjuktid betalas dock, när samma sjukdom återkommer, för minst den karenstid som avses i sjukförsäkringslagen.

Dagpenning

7. Rätten till dagpenning för sjuktiden enligt sjukförsäkringslagen övergår till arbetsgivaren till den del den inte överstiger den lön arbetstagaren får för samma tid.
8. Beträffande undervisningspersonal som inte har rätt till semester, övergår rätten till dagpenningen enligt sjukförsäkringslagen inte till arbetsgivaren för den kalkylerade semestertid som börjar 16.6 och inte heller för sådan undervisningspersonal på vilken tillämpas bilagan i kapitel 7 om yrkeshögskolor, idrottsinstitut eller folkhögskolor med årsarbetstid för de 30 första vardagarna under sommarledighetsperioden.

Vid annan tid, när det är avbrott i läroanstaltens undervisningsarbete på grund av lov, betalas dagpenning eller annan i punkt 10 avsedd ersättning till arbetsgivaren, när arbetstagaren har varit berättigad till dagpenning eller annan ersättning, men arbetstagaren inte har ansökt om ledighet på grund av arbetsoförmåga.

9. Om den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen inte betalas på grund av arbetstagaren själv, eller om den betalas till ett mindre belopp än vad han enligt sjukförsäkringslagens 11 kapitel 1–4 § skulle vara berättigad till, har arbetsgivaren rätt att från sjuktidslönen dra av den del som på grund av arbetstagarens förfarande helt eller delvis blivit obetald som dagpenning.
10. När arbetstagaren på grund av arbetsoförmåga får annan dagpenning eller därmed jämförbar ersättning enligt lag eller på grund av försäkring som arbetsgivaren bekostat, övergår rätten till ersättningen eller dagpenningen för sjuktiden till arbetsgivaren till den del dagpenningen inte överstiger den lön arbetstagaren får för samma tid.

Om lönen för sjuktid betalats innan någon annan av ovannämnda ersättningar betalats, har arbetsgivaren rätt att lyfta ersättningen eller återfå beloppet från arbetstagaren, till den del ersättningen inte överstiger den lön arbetstagaren får för samma tid.

Karantän och anstaltsvård vid rusmedelsproblem

11. Till en arbetstagare som i enlighet med 16 § 2 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (s.k. karantänfall) har beordrats vara frånvarande från sitt arbete, betalas lön för sjuktid för frånvarotiden.

12. Lön för sjuktid betalas även när en arbetstagare som har rusmedelsproblem frivilligt har sökt sig till anstaltsvård sedan han först kommit överens om vården med arbetsgivaren.

2 § Läkareundersökningar

Förutsättningar för löneutbetalning

1. Förutsättningen för att bestämmelserna ska tillämpas är att undersökningarna och kontrollerna ordnats så att onödig förlust av arbetstid undviks och att undersökningarna inte har kunnat skötas utom arbetstid samt att arbetsgivaren meddelats om dem på förhand.

Avdrag på lönen görs inte i följande fall:

- a. Konstaterande av sjukdom
Arbetstagaren genomgår läkarundersökning som är nödvändig för konstaterande av sjukdom samt laboratorie- och röntgenundersökningar till vilka läkaren i samband med undersökningen remitterat honom. Detta gäller även arbetsförmåga på grund av läkarundersökning samt av sjukdomssymptom föranledd observation eller undersökning på sjukhus.
- b. Fortgående vård av sjukdom
Arbetstagaren besöker läkare på grund av tidigare konstaterad sjukdom när
 - sjukdomen fortgår och arbetstagaren är i behov av läkarundersökning
 - en kronisk sjukdom förutsätter undersökning av specialist för fastställande av vården
 - det gäller läkarundersökning som fordras för fastställande av vård av annan tidigare konstaterad sjukdom om läkartjänsten inte är tillgänglig utom arbetstid
 - det gäller arbetsförmåga på grund av vårdåtgärd som fordras för vård av cancer.
- c. Akut tandsjukdom
För den tid som åtgår till vård av akut tandsjukdom, om tandsjukdomen orsakar sådan arbetsförmåga som fordrar vård samma dag eller under samma arbetsskift. Härvid förutsätts att arbetsförmågan och det akuta vårdbehovet påvisas med intyg utfärdat av tandläkare.
- d. Undersökningar innan förlossning
För tid som åtgått till medicinska undersökningar av gravid arbetstagare, om inte arbetstagaren fått tid till mottagningen utom arbetstid.

- e. Lagstadgade kontroller och undersökningar vid företagshälsovården

När arbetstagaren genomgår hälsoundersökningar eller till dessa anknutna efterkontroller som är lagstadgade, godkända i planen för företagshälsovården eller förutsätts av arbetsgivaren. Lönen minskas inte heller för den tid som åtgår till resorna till dessa undersökningar. Arbetsgivaren betalar också ersättning för nödvändiga resekostnader. Om undersökningarna eller efterkontrollen görs på annan ort, betalar arbetsgivaren även dagtraktamente.

3 § Familjeledigheter

1. Arbetstagarens moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet samt vårdledighet bestäms på basis av arbetsavtalslagen och sjukförsäkringslagen.

Protokollsanteckning:

Partiell vårdledighet för lärare med arbetstid med undervisningsskyldighet verkställs på det sätt som arbetsgivaren och läraren avtalar om. Om avtal inte nås fastslås som lärarens undervisningstimmar 4/5 av undervisningsskyldigheten.

Partiell vårdledighet för lärare med totalarbetstid beviljas i samma förhållande av undervisningstimmar och den övriga arbetstiden som de nämnda delarna av arbetstiden utgör av totalarbetstiden per vecka.

Lön och dagpenning under moderskaps- och faderskapsledighet

2. Till arbetstagaren betalas full lön för en period om 72 vardagar från moderskapsledighetens början.

Om oavlönad frånvaro, som börjat innan moderskapsledigheten började, fortgår under moderskapsledigheten är arbetsgivaren inte skyldig att betala lön för denna tid. Detta gäller inte oavlönad frånvaro i samband med graviditeten.

3. Till arbetstagaren betalas full lön från början av faderskapsledigheten för en period om 6 vardagar.
4. För den tid arbetsgivaren betalar lön under moderskaps- eller faderskapsledigheten, betalas moderskaps- eller faderskapspenningen enligt 7 kapitlet 4 § i sjukförsäkringslagen till arbetsgivaren med undantag för semestern.
5. För sådan undervisningspersonal som inte har rätt till semester, övergår rätten till dagpenning enligt sjukförsäkringslagen inte till arbetsgivaren för den kalkylerade semestern som börjar 16.6, och inte heller för sådan undervisningspersonal, på vilken tillämpas bestämmelserna i kapitel 7

om yrkeshögskolor, idrottsinstitut och folkhögskolor med årsarbetstid för de 30 första vardagarna under sommarledighetsperioden.

Vid annan tid, när undervisningsarbetet är avbrutet i läroanstalten på grund av semester, betalas moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning till arbetsgivaren när arbetstagaren har varit berättigad till moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet, men inte anhållit om ledighet.

6. Om moderskaps- eller faderskapspenningen inte betalas på grund av arbetstagarens försummelse, avdras den del som motsvarar den förlorade moderskaps- eller faderskapspenningen från lönen.

Frånvarons inverkan på anställningsförmåner

7. När arbetstagaren är borta från arbetet längre än den lagstadgade moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledigheten, räknas denna frånvaro inte som likställd med arbetstid vid fastställandet av sådana förmåner som är bundna till anställningsförhållandets längd, då inte annat stadgats i lag eller avtalats separat.

Tillfällig vårdledighet

8. När ett under tio år gammalt barn eller ett handikappat barn plötsligt insjuknar, har barnets vårdnadshavare eller den förälder som har ansvar för barnets underhåll rätt till lön för högst tre arbetsdagar enligt bestämmelserna om lön för sjuktid. Lönen betalas för sådan kort frånvaro som är nödvändig för att ordna vård eller för att själv vårda barnet.

Tillämpningsanvisning:

Lön betalas till annan än ensamförsörjare om den ena av vårdnadshavarna på grund av sitt förvärvsarbete och sin arbetstid eller annat tvingande hinder inte har möjlighet att ordna vård eller själv vårda barnet.

Enligt kollektivavtalets bestämmelser om betalning av lön för sjuktid ska en utredning över frånvaron företes. Vid behov ska intyg företes över den andra vårdnadshavarens hinder att vårda barnet.

En arbetstagare som av ovan nämnda orsak är förhindrad att arbeta, är skyldig att utan dröjsmål meddela arbetsgivaren om frånvaron, och om möjligt när hindret beräknas upphöra.

Om arbetstagaren nödvändigt måste vara borta från arbetet för att vårda barnet längre tid än tre arbetsdagar, ordnas möjlighet till frånvaro utan lön. Frånvaro av ovan nämnda orsaker minskar inte arbetstagarens semesterförmåner.

Med förälder som har ansvar för barnets underhåll avses den av barnets biologiska föräldrar, hos vilken barnet inte bor eller som inte är barnets vårdnadshavare.

Svårt sjukt barn

9. En arbetstagare som enligt 10 kapitlet i sjukförsäkringslagen har rätt till specialvårdspenning för vård och rehabilitering av svårt sjukt barn, har rätt till frånvaro från arbetet för att delta i sådan vård av barnet, rehabilitering eller vårdhandledning som avses i beslutet då han på förhand kommit överens om frånvaron med arbetsgivaren. Frånvaron är oavlönad.

Frånvaro av tvingande familjeskäl

10. Om ett plötsligt sjukdomsfall inträffar i familjen bereds arbetstagaren möjlighet till en kort tillfällig frånvaro utan lön. Semesterförmånerna minskas inte på grund av en sådan frånvaro.

4 § Övrig frånvaro

En nära anhörigs död och begravning

1. Arbetstagaren bereds möjlighet till kortvarig, högst en dags tillfällig frånvaro vid nära anhörigs död och begravning. Arbetstagarens semesterförmåner eller inkomster minskas inte på grund av sådan frånvaro.

Tillämpningsanvisning:

Med nära anhöriga avses i detta sammanhang föräldrar, mor- och farföräldrar, svärföräldrar, barn, make/maka, sambo samt syskon.

Med svärföräldrar avses också en sambos föräldrar, om man på samborna tillämpar lagen om hävning av sambornas gemensamma ekonomi.

Vigsel, registrering av parförhållande och bemärkelsedag

2. Arbetstagaren får en ledig dag med lön för sin egen vigsel och registrering av parförhållande, om vigseln/registreringen infaller på hans arbetsdag.
3. Arbetstagaren får en ledig dag med lön på sin 50- och 60-årsdag, om bemärkelsedagen infaller på hans arbetsdag.

Landets försvar

4. Inkomsten minskas inte för en värnpliktig arbetstagare som deltar i uppåtd.

5. Om arbetstagaren deltar i reservövning eller civiltjänstens kompletterande utbildning, betalas till honom skillnaden mellan lönen och reservistlönen för deltagardagarna, om de skulle ha varit arbetsdagar. För lediga dagar görs inte avdrag.
6. En kvinnlig arbetstagare som frivilligt gör sin militärtjänst beviljas ledighet utan lön för tjänstgöringstiden. Under denna tid intjänas inte förmåner som grundar sig på anställningsförhållandet.

Samhälleliga uppdrag och fackföreningsverksamhet

7. Till en arbetstagare som är medlem i kommunfullmäktige eller -styrelse eller i vid stats- eller kommunalval tillsatt lagstadgad valnämnd eller -kommitté betalas skillnaden mellan lönen och den ersättning för inkomstbortfall som kommunen betalar ifall mötena för ovan nämnda organ hålls under arbetstid. Skillnaden betalas efter att arbetstagaren företett utredning över det belopp som kommunen betalat som ersättning för inkomstbortfallet. Semesterförmånerna minskas inte p.g.a. deltagande i möte.
8. Arbetstagaren bereds tillfälle att delta i möten ordnade av kollektivavtalets undertecknarorganisation och centralorganisationens beslutande organ. Sådan frånvaro minskar inte arbetstagarens lön.

Överenskommelse om frånvaro

9. Arbetstagaren ska komma överens med arbetsgivaren om frånvaro som avses i denna paragraf.

KAPITEL 5 LÖNER FÖR ADMINISTRATIV PERSONAL OCH STÖDPERSONAL

1 § Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på den administrativa personalens och stödpersonalens anställningsförhållanden.

2 § Lönebestämmelser

Fastställande av lön

1. Arbetstagarens lön fastställs som månadslön på basis av uppgifternas svårighetsgrad och personliga faktorer så som avtalas i detta kapitel.
2. Lönen, som grundar sig på den svårighetsgrad till vilken arbetstagarens uppgifter räknas och eventuell erfarenhet som ska beaktas, ska fastställas vid anställningens början.

Lön till person i läroavtalsutbildning

3. Lönen till en person i läroavtalsutbildning bestäms ~~dock~~ i enlighet med svårighetsgrupperingen på basis av arbetets svårighetsgrad dock med beaktande av den kompetens personen i läroavtalsutbildning har och behovet av ledning samt uppgiftens innehåll och ansvar.

Lön till praktikant och skolelev

4. Lönebestämmelserna tillämpas på personer i arbetspraktik som hänför sig till studierna så, att minimilönen är 85 % av det lägsta lönebeloppet i svårighetsgruppen i fråga.
5. Till praktikant som inte har yrkeskunskap eller behörighet för branschen betalas minst 80 % av det lägsta lönebeloppet i svårighetsgruppen i fråga, dock högst under 2 månader.
6. Lönen till elev i grundskola, gymnasium eller yrkesläroanstalt är under semesterperioden (1.6–15.8) minst 70 % av det lägsta lönebeloppet i svårighetsgruppen i fråga. Denna lön kan tillämpas i högst 2,5 månader på samma arbetstagare.

3 § Lön baserad på uppgiftens svårighetsgrad samt uppgiftsbunden lönedel

Lön baserad på uppgiftens svårighetsgrad

1. Lön baserad på uppgiftens svårighetsgrad fastställs i enlighet med i 16 § angiven svårighetsgruppering, enligt i 15 § för varje svårighetsgrupp avtalad lön och utgående från eventuellt uppgiftsbunden lönedel.

Uppgiftsbunden lönedel

2. En uppgiftsbunden lönedel betalas utgående från den inbördes svårighetsgraden för uppgifter i samma svårighetsgrupp, hur mångsidiga uppgifterna är och när de kräver särskilt kunnande samt på basis av eventuella deluppgifter som räknas till en högre svårighetsgrupp.
3. En uppgiftsbunden lönedel som betalas ut på ovan nämnda grunder fastställs i procent beräknat på svårighetsgruppens lönebelopp.

Fastställande av svårighetsgrupp och uppgiftsbunden lönedel

4. Svårighetsgruppen för arbetstagarens uppgifter och grunder för en eventuell uppgiftsbunden lönedel reds ut på initiativ av arbetsgivaren och förtroendemannen som representerar de anställda, eller när förtroendeman inte valts, en representant för personalen.

Omprovning av svårighetsgruppen

5. När svårighetsgraden för uppgifterna ändras och när svårighetsgruppen ändras, omprövas svårighetsgruppen och den uppgiftsbundna lönedelen. I vilket fall som helst företas ovan nämnda bedömning regelbundet, dock minst en gång om året. När uppgifternas svårighet ökar sänks dock inte den personliga lönen.
6. Initiativet till justering av svårighetsgruppen för arbetstagarens uppgifter och uppgiftsbunden lönedel kan tas av förman, arbetstagarens själv eller på hans begäran den förtroendeman som representerar honom.

4 § Erfarenhetstillägg

Erfarenhetstilläggets storlek

1. Till arbetstagaren betalas erfarenhetstillägg som räknas ut på svårighetsgruppens lönebelopp ökat med en eventuell uppgiftsbunden lönedel. Erfarenhetstillägget fastslås som nedan:

erfarenhet	erfarenhetstillägg
2 år	4 %
5 år	8 %
8 år	12 %
11 år	16 % (erfarenhetstillägget är högst 16 %)

Tid som berättigar till erfarenhetstillägg

2. Som tid berättigande till erfarenhetstillägg anses den totala tiden man är anställd hos samma arbetsgivare i samma uppgifter (t.ex. ekonomisk administration, kosthåll, fastighetsvård). Ifall arbetsuppgifternas svårighet väsentligt förändras (mer än en svårighetsnivå inom samma

uppgiftsområde) eller arbetstagaren flyttar från ett uppgiftsområde till ett annat (t.ex. från fastighetsvård till ekonomisk administration eller motsv.) kan den tidigare erfarenheten omvärderas.

Anställningstid hos en annan arbetsgivare beaktas förutsatt att det är fråga om en erfarenhet som är till väsentlig nytta i arbetsuppgifterna.

Frånvarotid, för vilken arbetstagaren fått lön eller dag-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen godkänns också som tid berättigande till erfarenhetstillägg.

Högst 30 kalenderdagar studieledighet enligt lagen om studieledighet godkänns under kvalifikationsåret som tid berättigande till erfarenhetstillägg.

5 § Individuell lönedel

1. Till arbetstagaren kan betalas en individuell lönedel, som grundar sig på arbetstagarens personliga kompetens, arbetsprestationer och samarbetsförmåga. Grunderna för den individuella lönedelen ska vara rättvisa och sporrande och arbetstagaren ska själv med sin arbetsprestation kunna påverka en faktor som är grund för den individuella lönedelen.

Tillämpningsanvisning:

Faktorer som är grund för den individuella lönedelen kan vara bl.a. arbetets kvalitet, omsorgsfullhet, resultat och effektivitet, innovativitet, initiativtagande självständigt arbete, samarbets- och interaktionsförmåga, utvecklingsförmåga och -vilja samt flexibilitet.

2. Man förhandlar årligen om principerna för användning av den individuella lönedelen med förtroendemannen och grunderna för lönedelen reds ut för personalen enligt normal personalpraxis. I förhandlingarna ska man också granska hur lönedelen verkställs. Arbetsgivaren fattar beslut om betalningen av individuell lönedel. Lönedelen har inte en fastställd undre eller övre gräns.
3. Den individuella lönedelen beviljas tillsvidare eller för viss tid, dock högst för den tid arbetstagaren sköter samma uppgift. Då uppgifternas svårighet ändras, bedöms lönedelen på nytt. Annars kvarstår en individuell lönedel som beviljats tillsvidare, ifall grunderna för beviljandet inte har slopats.

6 § Avtalslön

1. Man kan avtala om att till arbetstagaren betala en avtalslön (totallön), som kan omfatta de tillägg och lönedelar som definierats i det här kapitlet om löner för administrativ personal och stödpersonal.

2. För arbetstagaren kan därtill via olika systemändringar uppkomma en lön som överskrider den kollektivavtalsenliga lönen (t.ex. s.k. garantilön), som behandlas som ovan nämnda avtalslön.

7 § Utbildningstillägg

För utbildning som räknas som en extra merit med tanke på skötseln av uppgifterna betalas utbildningstillägg. Tillägget är högst 15 % beräknat på svårighetsgruppens lönebelopp. När uppgifternas svårighetsgrad ändras omprövas tillägget. I första hand betalas utbildningstillägget för yrkesexamen eller tilläggsutbildning med anknytning till uppgifterna och om vilken avtalats med arbetsgivaren. Före utbildningen ska man avtala om hur examen eller utbildningen inverkar på lönen.

8 § Ändring av uppgifternas svårighetsgrad

När arbetstagarens uppgifter ändras till sin svårighetsgrad justeras svårighetsgruppen. Initiativet till justering av grupperingen kan tas av arbetstagaren själv, den förtroendeman som representerar honom eller arbetstagarens förman.

9 § Miljötillägg

Som ett särskilt uppgiftsbaserat tillägg kan man betala ett timtillägg för arbete som är speciellt tungt eller smutsigt eller som utförs under svåra förhållanden. Tillägget kan vara högst 35 % av arbetstagarens timlön. Om de uppgifter som tillägget betalas för återkommer regelbundet kan man avtala om att tillägget betalas som ett fast månatligt eurobelopp.

10 § Vikariat och extra uppgifter

1. Till den som vikarierar i en högre avlönad uppgift betalas löneskillnaden för vikariattiden.
2. När uppgifterna beror på semestrar betalas dock ingen ersättning.
3. Om man med arbetstagaren kommer överens om någon annan extra uppgift utöver hans arbetsavtal avtalar man samtidigt om tilläggsersättningen.

Tillämpningsanvisning:

Extra uppgifter i denna punkt är i huvudsak till sin karaktär tidsbundna eller så hör de inte regelbundet till arbetstagarens ordinarie arbetsuppgifter. Förutsättningen är att de extra uppgifterna inte har beaktats när uppgiftens svårighetsgrad har bedömts.

I denna punkt nämnda uppgifter kan vara t.ex. extra uppgifter vid sidan av det egna arbetet, introduktion av nya arbetstagare, handledning av personer i läroavtalsutbildning som lär sig genom arbete samt i samband med utbildning för fristående examen,

handledning av personer i arbetspraktik från olika läroanstalter samt alkoholserving och cateringverksamhet.

11 § Språktillägg

1. I en tvåspråkig kommun kan en arbetstagare, vars arbete kräver behärskande av båda de inhemska språken, få språktillägg om han har goda kunskaper i det av språken som inte är hans modersmål:

19,37 euro (fr.o.m. 1.2.2016)
per månad för god muntlig kunskap och

24,85 euro (fr.o.m. 1.2.2016)
per månad för god muntlig och skriftlig kunskap.

2. Till en arbetstagare som fullständigt behärskar de bägge inhemska språken kan man i språktillägg betala

38,69 euro (fr.o.m. 1.2.2016)

12 § Tillägg för språkkunskap

1. Tillägg för språkkunskap betalas när det är till avsevärd nytta för skötseln av arbetstagarens uppgifter att han behärskar något språk utöver modersmålet. Tillägget betalas dock inte ifall det hör till kompetensvillkoren för tjänsten att innehavaren ska behärska ett främmande språk.
2. Tillägget betalas utgående från språkexemensnivån (lagen och förordningen om allmänna språkexamina 964/2004 och 1163/2004) fr.o.m. 1.2.2016 enligt följande:

Examensnivå	Tillägg / månad
grundnivå	19,37 €
mellannivå	38,69 €
högsta nivå	75,26 €

13 § Förtroendemannaersättning

1. Till förtroendemän betalas förtroendemannaersättning fr.o.m. 1.2.2016 enligt följande:

Antal anställda som företräds	Arvode / månad
–19	62,27 €
20–59	78,34 €
60–159	91,39 €
160–	102,44 €

Antalet arbetstagare som företräds konstateras per läsår.

2. Om förtroendemannens suppleant, enligt meddelande till arbetsgivaren, under huvuddelen av en kalendermånad sköter förtroendemannauppdraget när förtroendemannen är förhindrad till detta betalas ersättning till suppleanten för månaden i fråga.

14 § Arbetarskyddsfullmäktigs arvode

Till arbetarskyddsfullmäktig betalas arvode fr.o.m. 1.2.2016 enligt följande:

Antal anställda som företräds	Arvode / månad
10–100	33,14 €
101–200	43,18 €
201–	59,25 €

Till arbetarskyddsfullmäktig betalas för arbete utfört utom arbetstiden (t.ex. möten och inspektioner) lön för ordinarie arbetstid.

15 § Administrativ personal och stödpersonal – löner

Lönerna för svårighetsgrupperna 1.2.2016

Svårighetsgrupp	1	2	3	4	5	6
euro/mån.	1 577,41	1 706,49	1 842,12	1 999,47	2 156,85	2 343,93

16 § Svårighetsgruppering i lönesystemet för administrativ personal och stödpersonal

Svårighetsgrupp	Allmän beskrivning	Oberoende – omdöme – ansvar	Utbildning – erfarenhet
1	<p>Biträdande uppgift. Uppgifterna är återkommande och likartade.</p>	<p>Uppgifterna utförs enligt klara direktiv och rutiner.</p>	<p>Behövliga kunskaper och färdigheter uppnås genom arbetshandledning eller arbetsplatspraktik.</p>
<p>Tillämpningsanvisning: Arbetstagaren har alltid en närmaste chef eller annan avtalad ansvarig person som vid behov ger detaljerade anvisningar och övervakar arbetsprestationen eller slutresultatet.</p>			
2	<p>Uppgift som förutsätter yrkeskunskap. Uppgifterna utförs på basis av erfarenhet.</p>	<p>Uppgifterna utförs med tillämpning av allmänna direktiv.</p>	<p>Behövliga kunskaper och färdigheter förvärfvas genom arbetserfarenhet eller yrkesutbildning.</p>
<p>Tillämpningsanvisning: Arbetstagaren arbetar enligt givna allmänna anvisningar. Arbetstagaren kan sin arbetsuppgift och kan arbeta rätt självständigt. Den närmaste chefen eller en annan ansvarig person ser till att arbetstagaren får tillräckliga anvisningar för sitt dagliga arbete och avgör tillvägagångssättet i förändrade eller avvikande förhållanden. Chefen eller en annan ansvarig person finns inte nödvändigtvis i samma enhet eller arbetar under samma arbetsskift.</p>			
3	<p>Uppgifterna förutsätter krävande yrkeskunskap. Uppgifterna kräver val av tillvägagångssätt.</p>	<p>Uppgifterna utförs i huvudsak självständigt med tillämpning av allmänna direktiv.</p>	<p>Behövliga kunskaper och färdigheter förvärfvas genom yrkesutbildning eller omfattande arbetserfarenhet.</p>
<p>Tillämpningsanvisning: Arbetstagaren har ansvar för slutresultatet eller helheten av uppgiften eller arbetet. Arbetets slutresultat har definierats, men sättet att utföra arbetet kan variera. Arbetstagaren kan själv fatta beslut om i t.ex. hur och i vilken ordning arbetsuppgifterna utförs och utförandet grundar sig på arbetstagarens yrkeskunskap. Arbetstagaren upptäcker själv eventuella problem och kan lösa dem.</p>			

4	Skötsel av delfunktion eller uppgifter med anknytning till anlåtande av sakkunskap: Uppgiften förutsätter också nya lösningsmodeller.	Uppgifterna utförs självständigt. Ansvar grundar sig på självständiga lösningar och det kan inbegripa ekonomiskt ansvar och chefsansvar.	Behövliga kunskaper och färdigheter förvärfvas genom utbildning på institut- eller högskolenivå eller genom arbetserfarenhet.
<p>Tillämpningsanvisning: Med skötsel av delfunktioner avses t.ex. i fråga om ekonomiförvaltningen löneadministration eller bokföring, i fråga om kosthåll närmast husmors uppgifter, i fråga om fastighetsskötsel ansvar för service och underhåll av fastigheterna på praktisk nivå.</p> <p>Chefsansvaret är närmast utövande av praktisk arbetsledning – order om vad som ska göras och vem som gör arbetet. Ekonomiskt ansvar betyder t.ex. att arbetstagaren svarar för anskaffningar och kostnaderna för dem inom ramen för en given budget. Det ekonomiska ansvaret omfattar även rapporteringsskyldighet.</p>			
5	Uppgifter i anslutning till skötsel, planering och utveckling av delfunktion eller uppgifter som förutsätter teoretiska kunskaper i anslutning till sakkunskap. Uppgifterna förutsätter även planering och utveckling av nya lösningar.	Uppgifterna utförs självständigt. Ansvar grundar sig på självständiga lösningar och inbegriper ekonomiskt ansvar och personalansvar.	Behövliga kunskaper och färdigheter förvärfvas genom högskoleutbildning eller annan lämplig utbildning eller omfattande arbetserfarenhet.
<p>Tillämpningsanvisning: I denna svårighetsgrupp tillämpar personen inte enbart kunskaper utan han kan också skapa nytt och utveckla verksamheten. Uppgiften kan inbegripa personalansvar t.ex. så att personen i fråga deltar i anställning av personal men det slutliga beslutsfattandet om rekrytering kan fattas av någon annan.</p>			
6	Uppgifter inom ledning eller utveckling av funktion eller delfunktion eller uppgifter som förutsätter djupgående teoretiska kunskaper i anslutning till sakkunskap. Uppgifterna består av planering, utveckling och utförande av lösningar som förutsätter både teoretiskt och praktiskt kunnande.	Uppgifterna utförs självständigt. Ansvar grundar sig på självständiga lösningar och inbegriper ekonomiskt ansvar, personal- eller expertansvar.	Behövliga kunskaper och färdigheter förvärfvas i första hand genom högskoleutbildning eller annan lämplig utbildning och omfattande arbetserfarenhet.

KAPITEL 6 UNDERVISNINGSPERSONALENS LÖNER OCH ARBETSTID

1 § Tillämpningsområde

1. Detta kapitel tillämpas på anställningsförhållanden för undervisningspersonal. Dessutom följs de läroanstaltvisa bestämmelserna i kapitel 7.
2. Bestämmelserna i kapitel 6 och 7 tillämpas också då läraren har beordrats att utföra motsvarande uppgifter, som lokalt benämns annorlunda än i avtalet.

2 § Lönegrunder

Grundlön

1. Undervisningspersonalens lön fastställs enligt detta kapitel och bestämmelserna i kapitel 7.
2. Med grundlön avses de löner i euro som anges i de läroanstaltvisa tabellerna i bilagan till kollektivavtalet och som hänför sig till examen och behörighet (eller lön som fastslagits på basis av lönetabellen) utan tillägg.
3. Om arbetstagarens grundlön fastslås inom ramen för lönetabellen ska man, när grundlönen fastslås, beakta uppgiftens svårighetsgrad och ansvarsfullhet, arbetstagarens ställning i organisationen, läroanstaltens/skolans storlek samt verksamhetsställenas/ läroanstalternas antal och lokala förhållanden. Därtill ska man, när grundlönen fastslås, beakta arbetstagarens färdighet och förmåga att klara av uppgiften.

Tillämpningsanvisning:

Avtalsbestämmelsen ska tillämpas också när uppgifternas svårighetsgrad och ansvarsfullhet, arbetstagarens ställning i organisationen, läroanstaltens/skolans storlek eller arbetstagarens färdighet och förmåga att klara sin uppgift ökar under anställningen.

Det är inte ändamålsenligt att enbart använda lönetabellens nedre gräns utan hela lönetabellen används. Avsikten är att arbetstagare som har och/eller behärskar svårare uppgifter, placeras närmare den övre gränsen i lönetabellen.

Lönetabellens övre gräns kan överskridas.

4. Grundlönen för en lärare som beviljats dispens bestäms i enlighet med den grundlön som fastställts för behörigheten enligt de behörighetsvillkor (inte övergångsbestämmelsernas) som gällde när dispensen beviljades.

Lön för deltid

5. Lönen till lärare som arbetar deltid är lägre i samma förhållande som hans arbetstid är kortare jämfört med full arbetstid.

Tillämpningsanvisning:

Den fulla undervisningsskyldigheten motsvarar full arbetstid.

Dyrortsklassificering av kommunerna

6. Vid indelningen av verksamhetsenheternas placering tillämpas statsrådets förordning om allmän dyrortsklassificering av kommunerna (1055/2003).

Tillämpningsanvisning:

I det fall att kommunens dyrortsklass skulle ändras på grund av kommunsammanslagning eller andra motsvarande förändringar, tillämpas i alla fall den dyrortsklassificering som tillämpades på personalen före ändringen.

7. Lärarens grundlön enligt dyrortsklassificeringen bestäms av den enhet där läraren huvudsakligen arbetar (den läroanstalt där han undervisar de flesta timmarna).

3 § Hur en lärd grad likställs med examen

När lönen fastslås likställs graden för kandidat i humanistiska ämnen och kandidat i naturvetenskapliga ämnen med examen för kandidat i humanistiska ämnen och kandidat i naturvetenskapliga ämnen.

4 § Avdrag för avsaknad av behörighet

Tillämpning

1. Avdrag för avsaknad av behörighet tillämpas inte i gymnasier och grundskolor, i Steiner-skolor, i vuxengymnasier och gymnasier med vuxenlinje, liksom inte heller på timplärare i folkhögskolor, arbetar- och medborgarinstitut och i studiecentraler och lärare vid idrottsinstitut.

Storlek

2. Till lärare som inte har den behörighet som fastställts för tjänsten, betalas grundlön som är minst 4 % och högst 25 % lägre än grundlönen eller den undre gränsen för grundlönen i tabellönen som fastställts för tjänsten. Arbetsgivaren beslutar om avdrag för avsaknad av behörighet.

Tillämpningsanvisning:

Med den behörighet som definierats i behörighetsvillkoren avses i lag/förordning stadgad behörighet (i andra än övergångsbestämmelserna). Om den i lag eller förordning

stadgade examen/ examensnivån som krävs för en viss uppgift är alternativa görs avdrag för avsaknad av behörighet enligt den examensnivå personen avlagt. Ifall arbetsgivaren separat har fastställt den examensnivå som krävs, görs avdraget enligt denna.

5 § Erfarenhetstillägg

Tillämpning

Bestämmelserna om erfarenhetstillägg tillämpas på alla läroanstalter. På yrkeshögskolor, idrottsinstitut och folkhögskolor med årsarbetstid tillämpas inte, med undantag för rektorer, bestämmelserna i punkt 1 och 2 om erfarenhetstillägg.

Erfarenhetstilläggets belopp

1. Till lärare i huvudsyssla betalas erfarenhetstillägg så som man nedan separat har avtalat om i bestämmelserna för enskilda läroanstalter.
2. Erfarenhetstillägget bestäms enligt grundlönen och för timplärare i huvudsyssla utgående från högst det arvode som motsvarar undervisningsskyldigheten i nämnda ämne, samt på basis av den totala summan av tidigare erfarenhetstillägg.

Tid som berättigar till erfarenhetstillägg

3. Till erfarenhetstillägg berättigar tjänstgöring som lärare/ rektor i huvudsyssla hos inhemsk eller utländsk arbetsgivare eller i uppgift som är av väsentlig nytta i de nuvarande uppgifterna.
4. När erfarenhetstillägget räknas ut beaktas de kalendermånader under vilka läraren/rektorn varit anställd hos samma arbetsgivare i minst 18 kalenderdagar.
5. När tjänstgöringsåret delas upp i två eller flera terminer är tjänstgöring under en månad så många delar av tjänstgöringen hela året som det ingår månader i ett läsår vid läroanstalten.
6. Rätten till erfarenhetstillägg börjar från och med början av månaden efter att rätten uppnås.

Tid likställd med arbetstid som berättigar till erfarenhetstillägg

7. Som tid som berättigar till erfarenhetstillägg godkänns också frånvaro för vilken har betalats lön eller dagpenning-, särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen.
8. Studieledighet enligt lagen om studieledighet (273/79) i högst 30 dagar under kvalifikationsåret godkänns för erfarenhetstillägg. En förutsättning är att arbetstagaren efter studieledigheten omedelbart återvänt till samma arbetsgivare.

6 § Personligt lönetillägg

Fastställande och betalning av personligt lönetillägg

1. Till en arbetstagare kan betalas ett personligt lönetillägg baserat på personliga kunskaper och arbetsresultat eller omfattande behörighet. Arbetsgivaren fattar beslut om utbetalning av tillägget. Ingen övre eller undre gräns har fastslagits för tillägget.

Varaktighet och förändring av personligt lönetillägg

2. Personligt tillägg beviljas tills vidare eller för viss tid, dock högst för den tid som arbetstagaren sköter samma uppgift hos samma arbetsgivare. Personligt tillägg som beviljats tills vidare kvarstår som en del av arbetstagarens totallöns och utbetalningen kan upphöra när grunderna för utbetalningen inte längre föreligger. När den tid som berättigar till erfarenhetstillägg uppfylls minskar det personliga tillägget i motsvarande grad.

7 § Språktillägg

1. I en tvåspråkig kommun kan man till en lärare, vars arbetsuppgifter förutsätter att han behärskar bägge inhemska språken, och som har goda språkkunskaper i det inhemska språk som inte är hans modersmål, betala språktillägg enligt följande fr.o.m. 1.2.2016:

19,37 euro

per månad för god muntlig kunskap och

24,85 euro

per månad för god muntlig och skriftlig kunskap.

2. Till en lärare som fullständigt behärskar de bägge inhemska språken kan man i språktillägg per månad betala

38,69 euro

8 § Tillägg för språkkunskap

1. Tillägg för språkkunskap betalas om läraren, när han sköter sina uppgifter, har väsentlig fördel av kunskaper i andra språk än modersmålet. Tillägg för språkkunskap betalas dock inte om uppgiften uttryckligen förutsätter kunskaper i främmande språk.
2. Tillägget betalas beroende av språkexomens nivå (lagen om allmänna språkexamina 964/2004 och förordningen 1163/2004) fr.o.m. 1.2.2016 enligt följande:

Examensnivå	Tillägg / månad
grundnivå	19,37 €
mellannivå	38,69 €
högsta nivå	75,26 €

9 § Tillägg för doktorsexamen

Till rektor, lärare och timlärare i huvudsyssla, vilka har avlagt doktorsexamen betalas ett examenstillägg som är 4 % av den kollektivavtalsenliga grundlönen.

10 § Arvode för skötsel av annan lärares timme

Ifall en lärare åläggs att jämsides med sin egen timme eller annan arbetsuppgift sköta en annan lärares klass, betalas i arvode 30 % av övertimlönen för den egna uppgiften.

11 § Vikariat

Till den som vikarierar i en högre avlönad uppgift betalas löneskillnaden för vikariattiden.

12 § Arvode för förhørsarrangemang

Till lärare som arrangerar förhör av privatelever betalas i arvode 31,76 euro. Arvodet omfattar ersättning för förberedelse av förhöret, korrigerings- och bedömningsarbete samt vid behov för övervakning. Förhöret omfattar skriftligt och muntligt förhör, arbetsprov och omtagning av prov. Om flera än en privatelev samtidigt deltar i förhöret, betalas till läraren full ersättning per elev för de första tre eleverna, hälften av arvodet för den fjärde till och med den nionde eleven och en fjärdedel av arvodet från och med den tionde eleven.

13 § Hur övertimarvode räknas ut

1. För timmar som överskrider undervisningsskyldigheten betalas ett övertimarvode.

Grunden för övertimarvode

2. En lärares övertimarvode räknas ut enligt grunden för övertimarvodet som fås när de kompetenstillägg som påverkar övertimarvodets belopp läggs till grundlönen enligt 2 § och efter eventuellt avdrag för avsaknad av behörighet.

Tillämpningsanvisning:

Grunden för övertimarvode = grundlön + kompetenstillägg -
avdrag för avsaknad av behörighet

Koefficient för övertimarvode

3. Koefficienten för övertimarvode är 1 med undantag av gymnasie- och grundundervisning, vuxengymnasium, folkhögskolor (arbetstid med undervisningsskyldighet) samt vissa speciallärare vid yrkesläroanstalter, för vilka koefficienterna framgår i de läroanstaltvisa bestämmelserna.

Årsveckoövertimarvode

4. Det månatliga arvode som motsvarar en övertimme fås så att övertimarvodesgrunden multipliceras, i enlighet med de läroanstaltvisa bestämmelserna, med den koefficient för övertimarvodet som finns i samband med grundlönen och den erhållna summan divideras med det fastslagna antalet oavkortade veckotimmar som är lärarens undervisningsskyldighet (i allmänbildande läroanstalter är divisorn undervisningsskyldigheten – 1,5 timmar) Det på detta sätt erhållna beloppet avrundas med en cents noggrannhet.

Tillämpningsanvisning:

$$\text{Årsveckoövertimarvode} = \frac{\text{Grunden för övertimarvode} \times \text{koefficienten för övertimarvode}}{\text{undervisningsskyldighet}}$$

I allmänbildande läroanstalter avdras 1,5 från den undervisningsskyldighet som används i beräkningen.

Koefficienten för övertimarvode är 1 om inget annat nämns i de läroanstaltvisa bestämmelserna.

Arvode för enskild övertimme

5. Det arvode som ska betalas för en övertimme (priset på en timme) fås så att man multiplicerar arvodet för en månad med talet 12 och dividerar det med antalet arbetsveckor vid den berörda läroanstalten (38). I musikläroanstalter är dock divisorn 35, och för lärarhandledning vid grundskolor är den 30 och i vuxengymnasier 33.

$$\text{Arvode för enskild övertimme} = \frac{\text{årsveckoövertimarvode} \times 12}{\text{arbetsveckor}}$$

Övertimarvode för del av läsår

6. Om den undervisning som sköts som övertimmar inte pågår hela läsåret, betalas arvode enligt hållna timmar, varvid antalet timmar som är lika med läroanstaltens arbetsveckor berättigar till ett årsveckoövertimarvode och färre timmar till motsvarande del av arvodet.

Tillämpningsanvisning:

Lärarens undervisningsskyldighet är 22 timmar. Utöver detta undervisar läraren i 10 veckors tid en övertimme. Övertimarvode beräknas enligt följande: 10 timmar / antal arbetsveckor vid läroanstalten = årsveckoövertimarvodets andel av månadslönen.

7. Övertimmar som inte hållits dras av lärarens lön enligt ovannämnda grund.

14 § Gemensamma lärare

Tillämpningsområde

1. Ifall arbetsgivaren har ålagt läraren undervisningsskyldighet enligt de olika undervisningslagarna och/eller annat arbete i annan än den egna läroanstalten eller undervisningsskyldighet i samma undervisningsområde och/eller annat arbete i flera administrativt självständiga läroanstalter, tillämpas på honom bestämmelserna om gemensamma lärare i denna paragraf om inte annat föranleds av 2 punkten. Anställningsvillkoren för läraren bestäms enligt den skola eller läroanstalt, där tjänsten är tillsatt eller placerad (primär läroanstalt).
2. Denna paragraf tillämpas på lärare gemensamma för grundskolan och gymnasiet eller för gymnasier endast ifall läraren förutom i nämnda läroanstalter undervisar i annan läroanstalt av lägre nivå än högskola.

Resetillägg

3. Till gemensam lärare, som undervisar vid två eller flera verksamhetsenheter som ligger minst 1 kilometer från varandra, betalas ett tillägg som är 8 % av grundlönen.
4. Om en gemensam lärare i medeltal minst fyra gånger i veckan byter enhet under dagen för att hålla sina undervisningstimmar och avståndet mellan enheterna är minst en kilometer, eller om han från sin bostad eller från den verksamhetsenhet som ligger närmast bostaden reser till en annan eller till andra enheter genom att använda kortaste möjliga rutt, sammanlagt minst 140 km i veckan, betalas till honom ett tillägg på 12 % som räknas ut på grundlönen.

Undervisningsskyldighet och annat arbete

5. Om antalet arbetsveckor per år vid en sekundär och en primär läroanstalt avviker från varandra, räknas undervisningsskyldigheten för läraren som antalet undervisningstimmar per år.
6. En gemensam lärare som undervisar minst en tredjedel av sin undervisningsskyldighet i den sekundära läroanstalten, är skyldig att i denna utföra annat arbete enligt de stadganden och bestämmelser som gäller denna läroanstalts lärare i proportion till antalet undervisningstimmar han håller i läroanstalten.

Resekostnader

7. Ersättningen för resekostnader för gemensam lärare fastslås enligt 1 kapitlet 6 §.

Undervisning i grundskolan och gymnasiet

8. Om den gemensamma lärarens primära läroanstalt är en grundskola eller ett gymnasium, tillämpas 23 § 1 punkten gällande gymnasier och grundskolor i bestämmelserna för enskilda läroanstalter endast på undervisningen vid nämnda läroanstalter, dock inte på undervisningen vid andra läroanstalter.

15 § Timlärare i huvudsyssla

Tillämpningsområde

1. Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas på gymnasier, grundskolor, musikläroanstalter och yrkesläroanstalter.

Definition av huvudsyssla

2. En timlärare är i huvudsyssla om han undervisar i någon eller flera av de i punkt 1 nämnda till statsandel eller statsbidrag berättigade skolorna eller läroanstalterna eller i yrkeshögskola sammanlagt i snitt minst 16 klasstimmar eller i vuxengymnasium eller gymnasiets vuxenlinje i snitt minst 14 klasstimmar. Med klasstimme avses i detta sammanhang även sådana uppgifter utanför klassen, för vilka betalas årsveckotimarvode.

Förutsättningen för att timmarna ska räknas ihop, är att man avtalat om detta innan anställningen börjar. I tillsvidareanställningar börjar räkningen sedan uppsägningstiden löpt ut.

3. Om en timlärare undervisar i två eller flera läroanstalter så att undervisningsskyldigheten uppfylls vid någon av dessa läroanstalter, är han timlärare i bisyssla vid de andra.

Grundlön

4. Grundlönen för en timlärare i huvudsyssla fastställs som för en lärare med de undantag som nämns i den här paragrafen.
5. Grundlönen för en timlärare i huvudsyssla är grundlönen för motsvarande lärare, om inte annat har bestämts i de läroanstaltvisa bestämmelserna. Om en timlärare i huvudsyssla undervisar i ämnen där grundlönen är en annan, beräknas en vägd grundlön för honom för bestämning av lönen. Från grundlönen för en timlärare i huvudsyssla görs avtalade avdrag för avsaknad av behörighet och till grundlönen läggs avtalade kompetenstillägg om man inte redan beaktat dem i grundlönen.

Erfarenhetstillägg

6. Till timlärare i huvudsyssla betalas erfarenhetstillägg på samma grunder som till motsvarande lärare. Om en timlärare i huvudsyssla undervisar i ämnen, för vilka han har rätt till olika stora erfarenhetstillägg, bestäms hans erfarenhetstillägg enligt de timmar han undervisar mest i. Om timmarna i de olika ämnena är lika många, bestäms antalet erfarenhetstillägg enligt det som är fördelaktigare för timläraren.

Vägd undervisningsskyldighet och anpassad lön

7. En timlärare i huvudsyssla har samma undervisningsskyldighet som motsvarande lärare. Om timläraren undervisar i ämnen där undervisningsskyldigheten är en annan, beräknas för honom en vägd kalkylerad undervisningsskyldighet.
8. Ifall en timlärare i huvudsyssla inte har samma timantal som motsvarande lärares undervisningsskyldighet, fastställs lönen enligt timantalet i förhållande till full undervisningsskyldighet.

Övertimarvode

9. För de timmar som överskrider undervisningsskyldigheten betalas ett övertimarvode som räknas ut enligt 13 § och som bestäms i varje läroanstalt enligt 5 punkten och i övrigt enligt samma grunder som för en lärare.

Lön till gemensam timlärare i huvudsyssla

10. För en timlärare som har timmar i två eller flera läroanstalter för att det ska räknas som huvudsyssla bestäms grundlönen och undervisningsskyldigheten som ovan stadgas. I varje läroanstalt räknas den andel timmar för vilken full lön betalas.

Semesterpremie

11. Till timlärare i huvudsyssla betalas semesterpremie på samma grunder som till motsvarande lärare.

Anställningsförhållandets kontinuitet

12. Anställningsförhållandet för en timlärare i huvudsyssla med visstidsanställning anses vara sammanhängande om det upphör i slutet av terminen eller under därpå följande lov och inleds i början av följande termin vid samma läroanstalt.

16 § Timlärare i bisyssla

Tillämpningsområde

1. Bestämmelserna i denna paragraf tillämpas på gymnasier, grundskolor, musikläroanstalter och yrkesläroanstalter.
2. På timlärare i bisyssla vid musikläroanstalter tillämpas dock bestämmelserna för timlärare i huvudsyssla, om villkoren för musikläroanstalter i 17 § i bilaga 8 i kapitel 7 uppfylls.

Lön och undervisningsskyldighet

3. Till en timlärare i bisyssla betalas ett arvode för varje timme han håller. Den löneklass som är grund för timlärarens arvode är den samma som den ovägda grundlön som är grunden för lärarens lön. Timarvodets beräknas enligt 13 § om inte annat har bestämts i de läroanstaltvisa bestämmelserna.
4. Undervisningsskyldigheten motsvarar den ovägda undervisningsskyldighet som är grund för lärarens lön, om inte annat har bestämts i de läroanstaltvisa.

Löneutbetalning i vissa frånvarosituationer

5. Om en timlärare i bisyssla deltar i repetitionsövningar i reserven, befolkningsskyddsutbildning eller kompletteringsutbildning som arbetsgivaren förordnat, betalas lön för denna tid enligt antalet arbetsplanen.

17 § Arbetstid och semester för undervisningspersonal som följer total arbetstid

Tillämpningsområde

1. På läroanstaltens rektor, lärare och övrig undervisningspersonal tillämpas total arbetstid, om man har avtalat om det i de läroanstaltvisa bestämmelserna. Då iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna om

kontorsarbetstid i 2 kapitlet 2 § med beaktande av den specialkaraktär rektors, lärares och övrig undervisningspersonals arbete har.

Arbetstid

2. På grund av arbetets specialkaraktär består rektorns, lärarens och den övrig undervisningspersonalens uppgiftshelhet delvis av uppgifter, som är svåra att placera i ett noga avgränsat arbetstidsschema eller i den dagliga arbetstiden, och delvis av uppgifter som kan utföras annanstans än på den egentliga arbetsplatsen. Dessutom varierar arbetsmängden betydligt under läsåret. Av den orsaken blir rektorns, lärares och övrig undervisningspersonals arbetstid flexibel under olika tider av läsåret och avviker t.o.m. dagligen från den arbetstid som nämnts ovan.

Semester

3. Rektorns, lärarens och den övriga undervisningspersonalens rätt till semester fastställs enligt kapitlet om semester.

18 § Undervisningspersonalens arbetstid

1. Antalet undervisnings- och skolarbetsdagar, lektionernas längd, placeringen av lärarnas undervisnings- och annan arbetstid bestäms enligt den lagstiftning som gällde 31.12.1998 och enligt den vedertagna praxis som framgår av arbetsplanen eller motsvarande dokument.
2. När lärarens arvodesgrund bestäms som övertimarvode eller tid som inräknas i undervisningsskyldigheten enligt kalkylerad arbetsmängd ska arbetsgivaren och läraren tillsammans på förhand kalkylera det antal timmar som står till förfogande för arbetet.

19 § Full lön

1. Med lärares fulla lön avses grundlönen inklusive alla månatliga, regelbundet återkommande lönetillägg, tilläggsarvoden och ersättningar inklusive övertimarvodena.
2. Lönen för avlönad arbetsledighet samt semesterpremien räknas ut på basis av lärarens fulla lön.

20 § Förtroendemannens befrielse från arbetet och förtroendemannansättning

1. För förtroendemannen reserveras befrielse från arbetet av den tid som hör till undervisningsarbetet och förtroendemannansättning betalas fr.o.m. 1.4.2014 enligt följande:

Antal anställda som företräds	Arvode / mån.	Befrielse / vecka
–19	62,27 €	2
20–59	78,34 €	2
60–129	91,39 €	3
130–159	91,39 €	4
160–	102,44 €	5

Antalet arbetstagare som företräds fastställs per läsår.

2. Om förtroendemannens suppleant med stöd av meddelande till arbetsgivaren sköter förtroendemannansuppdraget då förtroendemannen är förhindrad att göra det under huvuddelen av en kalendermånad, betalas ersättning för månaden i fråga till suppleanten.

21 § Arvode för arbetarskyddsfullmäktig

Till arbetarskyddsfullmäktig betalas fr.o.m. 1.2.2016 arvode enligt följande:

Antal anställda som företräds	Arvode / mån.
10–100	33,14 €
101–200	43,18 €
201–	59,25 €

Arbetarskyddsfullmäktigen har rätt till lagenlig befrielse från sina ordinarie arbetsuppgifter. För en lärare som har arbetstid med undervisningsskyldighet är befrielsen 30 timmar med undervisningsskyldighet per läsår. Om arbetarskyddsfullmäktigens verksamhetsperiod inte pågår hela läsåret, räknas befrielsen ut i förhållande till undervisningsveckorna.

Arbetarskyddsfullmäktigens befrielse kan ersättas med övertimarvode.

Till en lärare som är arbetarskyddsfullmäktig betalas för arbete utfört utom arbetstiden (t.ex. möten och inspektioner) lön för ordinarie arbete eller övertimarvode till lärare som har arbetstid med undervisningsskyldighet.

Tillämpningsanvisning:

När man fastställer det antal timmar som utgör grunden för ersättningen ska man beakta att det är fråga om annat arbete än undervisning i klass, varvid ett övertimarvode motsvarar 1,5 timmar arbete.

KAPITEL 7 DE LÄROANSTALTVISA BESTÄMMELSERNA

SEKTION A ALLMÄNBILDANDE SKOLA

Bilaga 1 Gymnasium och grundskola

1 § Tillämpningsområde

Denna bilaga tillämpas på undervisning i grundskola och gymnasium.

2 § Definitioner

Indelning av grundundervisning

Denna bilaga tillämpas på undervisning som ges i grundskolan:

- i årskurserna 1–6 samt förskoleundervisning som ges till andra än de elever som omfattas av förlängd läroplikt
- i årskurserna 7–9 och tilläggsundervisning (årskurs 10)
- specialundervisning i enlighet med den undervisning som avses i 17 § i lagen om grundskoleundervisning

Blandgrupp

En blandgrupp är antingen en lågstadie- eller högstadiegrupp eller gymnasiegrupp beroende på om det i gruppen finns flest elever i årskurserna 1–6 eller i årskurserna 7–9 eller gymnasieelever. Om det finns lika många elever tillämpas bestämmelserna för den högre lönegrunden.

Rektorer

3 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

1. Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

011064	Grundlön grundskola
011065	Grundlön gymnasium

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	9 %	6 %

Rektors undervisningsskyldighet

2. Rektors undervisningsskyldighet i grundskola är 2–11 veckotimmar.
3. Rektors undervisningsskyldighet i gymnasium är 2–9 veckotimmar.

Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten

4. I rektors undervisningsskyldighet kan förutom undervisningstimmar, demonstrationstimmar och stödundervisningstimmar också inräknas andra uppgifter.

Bestämningsgrund för antalet undervisningstimmar och löneklass

5. Då antalet undervisningstimmar och grundlönen fastställs beaktas det som avtalats i 6 kapitlet 2 § 3 punkten om undervisningspersonalens löner och arbetstid.

4 § Prövning av framsteg i läroplikten

Till rektorn betalas lön enligt 12 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal för prövning av framsteg i läroplikten.

5 § Arbetstid, semester och övertimmar

Rektorns arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om undervisningspersonalens löner och arbetstid. När semesterkvalifikationsmånaderna fastslås beaktas också den tid han tjänstgjort som lärare i huvudsyssla i läroanstalten.

Biträdande rektorer

6 § Koefficient för biträdande rektors undervisningsskyldighet samt arvode

Tillägg för biträdande rektor

1. Till lärare som är biträdande rektor betalas ett tillägg (statistikkod 011151) som är 16–24 % beräknat på grundlönen enligt 11 §.

Ovan nämnda höjning beaktas inte som grund för övertimarvode.

Biträdande rektors undervisningsskyldighet

2. Undervisningsskyldigheten för lärare som är biträdande rektor minskas enligt följande: koefficient för undervisningsskyldigheten 0,3–0,8.
3. Om undervisningsskyldigheten för en biträdande rektor inte blir ett helt tal, avrundas undervisningsskyldigheten med en halv timmes noggrannhet. Ifall två hela tal ligger lika nära, sker avrundningen till det lägre talet.

Fastställande av antal undervisningstimmar och grundlön

4. Då antalet undervisningstimmar och grundlönen fastställs beaktas det som avtalats i 6 kapitlet 2 § 3 punkten om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

7 § Arvode till biträdande rektor som sköter rektors administrativa uppgifter

Om den biträdande rektorn förordnats att utöver sin egen tjänst sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorn under avbrott i arbetet, betalas lön till honom som till lärare enligt 29 §.

8 § Skolhemsföreståndare och skolföreståndare

Tillämpningsområde

1. Denna paragraf tillämpas i skolhem.

Grundlöner

2. Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

011261 Föreståndare

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Undervisningsskyldighet och lön för skolföreståndare som undervisar i specialklass

3. Undervisningsskyldigheten för lärare i specialklass som är skolans föreståndare minskas med 6–8 timmar i veckan och till honom betalas lön som är 20 % högre än grundlönen.

Föreståndarens arbetstid, semester och övertimmar

4. Föreståndarens arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Ersättning för tid bunden av arbete

5. Föreståndares och skolföreståndares ersättning för tid bunden av arbete fr.o.m. 1.2.2016:

Vardag	13,02 euro
Lördag	26,27 euro
Söndag	39,31 euro

Ersättningen justeras motsvarande den generella höjningen.

9 § Skolföreståndare (Steiner-skola, Rinnekoti)

Steiner-skola

Om skolan inte har en rektor, kan undervisningsskyldigheten för lärarkårens vice ordförande eller för den ansvarige läraren minskas högst som följer: koefficient för undervisningsskyldighet 0,3–0,8.

När koefficienten fastställs tillämpas vad som bestäms i 6 § 3 och 4 punkten.

Rinnekoti

Till speciallärare som verkar som skolans föreståndare betalas för ledning av skolan 16 % högre lön beräknad på grundlönen och undervisningsskyldigheten minskas med två veckotimmar.

10 § Föreståndare och biträdande föreståndare (Toivolakoti, Pipola)

1. Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

011259 Föreståndare
011154 Biträdande föreståndare

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Undervisningsskyldighet för biträdande föreståndare som är skolans föreståndare

2. Undervisningsskyldigheten för biträdande föreståndare, som är skolans föreståndare eller som har lärarbehörighet är 6–8 timmar i veckan.

Biträdande föreståndares arbetstid, semester och övertimmar

3. Biträdande föreståndares arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 6 kapitlet 17 § om undervisningspersonalens löner och arbetstid.

Lärare

11 § Grundlöner, övertimarvodeskoefficienter och erfarenhetstillägg

Grundlöner

1. Grundlönerna och övertimarvodeskoefficienterna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

1. Lektor och studiehandledare (gymnasium)

012151	a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare vid gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet
012150	b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare vid gymnasium
012145	c. Högre eller lägre högskoleexamen
012139	d. Annan än ovan nämnd

2. Lektor (grundskola)

012249	a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare i grund-/ gymnasieundervisning eller tidigare äldre lektors behörighet
012248	b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium
012244	c. Högre högskoleexamen
012242	d. Lägre högskoleexamen
012239	e. Annan än ovan nämnd

3. Speciallärare och specialklasslärare

012349	a. Högre högskoleexamen och behörighet som speciallärare
012348	b. Lägre högskoleexamen och behörighet som speciallärare
012347	c. Behörighet som speciallärare eller högre högskoleexamen och behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium

- 012346** d. Behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium
- 012344** e. Lärare för gravt utvecklingshämmande som har lämplig utbildning på minst institutnivå och därtill 35 studieveckor i specialstudier
- 012341** f. Annan än ovan nämnd eller lärare för gravt utvecklingshämmande som har lämplig utbildning på minst institutnivå

4. Klasslärare

- 012449** a. Högre högskoleexamen, behörighet som ämneslärare samt behörighet som lärare i grundskola/gymnasium
- 012448** b. Behörighet som ämneslärare och behörighet som lärare i grundskola/ gymnasium
- 012446** c. Behörighet som lärare i grundskola/gymnasium
- 012435** d. Annan än ovan nämnd

Erfarenhetstillägg

2. Grundskola och gymnasium (med undantag av Steiner-skolor)

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	6 %	6 %	7 %	8 %	6 %

3. Steiner-skolor

Erfarenhetsår	5 år	7 år	10 år	15 år	20 år
Erfarenhetsprocent	6 %	6 %	7 %	8 %	6 %

En lärare i Steiner-skola som har avlagt lämplig högskoleexamen eller examen på institutnivå får inräkna två år av utbildningstiden som tid som berättigar till erfarenhetstillägg.

Förskolelärare

4. Till förskolelärare som har barnträdgårdslärarexamen, socionomexamen (yrkeshögskola), socialpedagogexamen eller handledarexamen inom socialbranschen betalas lön enligt samma grunder som till klasslärare med grundskole-/gymnasielärarbehörighet.

Lärare i Steiner-skola

5. En lärare som har avlagt examen vid Snellman-högskolan har rätt till motsvarande lön som den som avlagt en högre högskoleexamen.

Tilläggsarvode för specialisering

6. Till klasslärare som avlagt stadgade specialiseringsstudier i det andra inhemska språket eller i ett främmande språk, i modersmålet eller i matematik och som innehar lärartjänst och undervisar i nämnda språk eller i sitt specialiseringsämne betalas ett tilläggsarvode för specialisering, som är 4 % av grundlönen enligt 11 §. Tillägget betalas inte till en lärare vars grundlön fastställs enligt punkterna 4a eller 4b i 11 §.

Tillägg för nybörjarundervisning

7. Till klasslärare eller speciallärare, vars basundervisningsgrupp till minst 2/3 omfattar förskoleelever som får förskoleundervisning eller första eller andra årskursens elever, betalas tillägg för nybörjarundervisning som är 3 % av grundlönen enligt 11 §. Tillägget betalas inte till en lärare vars grundlön fastställs enligt punkterna 4a eller 4b i 11 §.

Studiehandledare i grundskola

8. Vad som i detta avtal stadgats om lektor gäller även för studiehandledare i grundskola.

12 § Undervisningsskyldighet

undervisningsskyldighet i veckan

1. Lektor (gymnasium)

modersmålet, litteratur och finska som andra språk	16,5
det andra inhemska språket, främmande språk, informationsteknik	19,5
– undervisningsskyldigheten i A1-, A2- och B1-språk är en veckotimme mindre än ovan avtalat	
matematik, fysik, kemi, bildkonst, musik	20,5
religion, filosofi, livsåskådning, psykologi, historia, samhällslära, biologi och geografi, hälsokunskap	21,5
huslig ekonomi, textilslöjd, teknisk slöjd, elevhandledning	22,5
gymnastik eller övriga valbara ämnen som inte direkt hänför sig till ovan nämnda ämnen	23,5

2. Lektor (grundskola)

modersmålet, litteratur och finska som andra språk	18,5
det andra inhemska språket och främmande språk	20,5
informationsteknik	19,5
matematik, fysik, kemi, bildkonst, musik	21,5
elevhandledning	22,5
religion, livsåskådning, filosofi, historia, samhällslära, biologi, geografi, huslig ekonomi, merkantila ämnen, hälsolära	23,5
textilslöjd, teknisk slöjd, gymnastik, jord- och skogsbruk och trädgårdsskötsel	24,5
andra ämnen	23,5

3. Specialundervisning

lärare för specialklass, speciallärare (utvecklingshämmande)	22,5
speciallärare	24,5

4. Klassundervisning

klasslärare	24,5
förskolelärare	24,5

5. Steiner-skola

Eurytmi i Steiner-skola	19,5
-------------------------	------

Fullgörande av undervisningsskyldigheten och vägd undervisningsskyldighet

1. Om undervisningsskyldigheten för lärare eller timlärare i huvudsyssla inte blir fullgjord under läsåret, betalas dock till läraren för hela läsåret full grundlön eller årslön jämte erfarenhetstillägg samt till timlärare i huvudsyssla för hela läsåret ett arvode som svarar mot gränsen för huvudsyssla.
2. Om en lektor för samma arbetsgivare och i samma skolform undervisar i två eller flera ämnen med olika undervisningsskyldighet eller är en blandlektor (16 §) fås lektorns undervisningsskyldighet så att antalet veckotimmar i de olika ämnena avvägs till en genomsnittlig undervisningsskyldighet. Om den genomsnittliga undervisningsskyldigheten inte blir ett helt tal, avrundas undervisningsskyldigheten med en halv timmes noggrannhet. Ifall två hela tal ligger lika nära, sker avrundningen till det lägre talet.

Tillämpningsanvisning:

Grundskolan (lågstadium, högstadium och specialundervisning) ses som samma skolform, vars timmar räknas in i den vägda undervisningsskyldigheten. För timmar i gymnasiet görs en separat avvägning.

13 § Lektor i elevhandledning

1. Bestämmelserna i den här paragrafen kan tillämpas på arbetstiden och lönen för en lektor i elevhandledning om lektorn i elevhandledning och arbetsgivarens företrädare kommit överens om det.

Arbetstid

2. Arbetstiden för lektor i elevhandledning fördelas på bunden arbetstid och arbetstid som inte är bunden. Av den årliga bundna arbetstiden ska minst 40 och högst 80 timmar (elevhandledning) placeras på annan tid än under elevernas skoldag.

Den årliga bundna arbetstiden är 1224 timmar. Av denna arbetstid kan lektor i elevhandledning beordras att hålla högst 494 undervisningstimmar i klass per läsår. Om den bundna arbetstiden med lärarens samtycke på arbetsgivarens order överstiger 1 224 timmar, betalas för varje timme 1/153 av månadslönen.

Lön

3. Grundlönerna för lektor i elevhandledning finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

- a. Högre högskoleexamen och behörighet som grundskole-/gymnasielärare eller tidigare äldre lektors behörighet

015156 under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

015159 minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

- b. Behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium

015155 under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

015158 minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

- c. Annan än ovan nämnd

015143 under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

015146 minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %

4. Om lektorn i elevhandledning har elevhandledares utbildning, höjs den nedre och övre gränsen med 4 %.
5. När man fastställer grundlönen för lektor är lönen för föregående läsår i sin helhet jämförelselön så, att föregående läsårs timmar och uppgifter samt den lön som betalats används för antalet avlönade timmar och uppgifter. I ny totallön betalas grundlön som är minst lika stor som den lön i eurobelopp som tidigare betalades.

14 § Lärarkoefficient i gymnasium

1. Lärarens klasstimmar multipliceras med 1,10 för att man ska få det totala antalet timmar som är grund för lönen.
2. Med klasstimmar avses här de klasstimmar som hålls i ämnet, elevhandledning i klass, stödundervisningstimmar och förberedelse av demonstrationstimmar.
3. Koefficienttimmarna för demonstrationer uträknas med 1,10 av det oförhöjda timantalet för demonstrationer.
Demonstrationsförberedelsetimmar bestäms enligt 24 §.
4. Om en lärare i en grundskola eller en gemensam lärare för grundskola och gymnasium undervisar i gymnasium, gäller ovan nämnda även honom för gymnasietimmarnas vidkommande.

15 § Samplaneringsskyldighet

Förutom de undervisnings- och andra uppgifter som fastslagits för läraren ska han, beroende på hur detta verkställts i skolan, delta 2–5 timmar per två veckor i samplanering av undervisningen, förhandlingar per ämnes- och sakgrupp, samarbetet mellan hem och skola samt i uppgifter rörande planering och utveckling av skolans verksamhet.

16 § Bandlektorstillägg

Till lektor till vars undervisningsskyldighet hör timmar i både gymnasium och vuxengymnasium, betalas ett tillägg för blandlektor som är 3 % beräknat på grundlönen enligt 11 §.

17 § Tillägg för grundskola

Till lektor i gymnasium i vars undervisningsskyldighet inräknas timmar i grundskola, betalas ett tillägg som är 4 % räknat på grundlönen enligt 11 §.

18 § Tillägg för gymnasium

Till lektor i grundskola i vars undervisningsskyldighet inräknas timmar i gymnasium betalas ett tillägg som är 4 % räknat på grundlönen enligt 11 §.

19 § Tillägg för förskoleundervisning

Till klasslärare som i sin undervisningsgrupp har en eller flera elever i förskoleklass utöver lågstadieleverna, betalas ett tillägg som är 3 % räknat på grundlönen enligt 11 §.

20 § U-områdestillägg

1. Till en lärare som arbetar i landskommunerna i Lapplands län, i Kemijärvi eller Kuhmo stad eller i Hyrynsalmi, Kuivaniemi, Kuusamo, Pudasjärvi, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Houtskär, Iniö, Korpo, Gustavs, Nagu, Rymättylä eller Velkua kommun, betalas ett U-områdestillägg som är 3 % räknat på grundlönen enligt 11 §.
2. U-områdestillägget beaktas inte när arvodet för övertimmar fastslås.

21 § Extra uppgifter i enskilda skolor

1. Till en lärare som åläggs att sköta en separat uppgift i anknytning till utveckling, planering eller administration av undervisningen i den enskilda skolan, betalas utgående från uppgiftens svårighetsgrad och ansvarsnivå ett separat tillägg i euro.
2. I de enskilda skolorna tillämpas för ovan nämnda ändamål följande belopp per månad från 1.2.2016:

Elever	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
–200	362,83 €	353,11 €
201–400	605,16 €	588,54 €
401–600	846,12 €	823,96 €
601–800	1 088,46 €	1 059,37 €
801–1000	1 330,79 €	1 294,80 €
1001–	1 451,28 €	1 412,50 €

3. Om en grundskola och ett gymnasium verkar tillsammans, bestäms kvoten enligt det sammanlagda antalet elever.

22 § Anskaffnings- och skötseluppgifter i färdighets- och konstämnen

Till lärare i färdighets- och konstämnen betalas för anskaffning och skötsel av tillbehör och material per skola (grundskola och gymnasium tillsammans) fr.o.m. 1.2.2016

i dyrortsklass I 380,36 €
i dyrortsklass II 369,99 €

om antalet basundervisningsgrupper är färre än 9 och

i dyrortsklass I 570,53 €

i dyrortsklass II 533,24 €

om antalet basundervisningsgrupper är 9 eller flera.

23 § Minskning av undervisningsskyldigheten

Lärare som undervisar i två eller flera enheter

1. Undervisningsskyldigheten för lärare som undervisar i två eller flera enheter minskas med en veckotimme, om han enligt arbetsplanen byter undervisningsenhet under dagen.

Tillämpningsanvisning:

Om avståndet mellan enheterna är under en kilometer, genomförs inte minskningen.

Om läraren enligt arbetsplanen byter enhet under dagen i genomsnitt minst tre gånger i veckan är minskningen en och en halv veckotimme, om bytet av enhet i genomsnitt sker minst fem gånger i veckan är minskningen två årsveckotimmar och om bytet i genomsnitt sker minst åtta gånger är minskningen två och en halv årsveckotimme. Alternativt om läraren, när han reser från sin bostad eller från bostaden närbelägen enhet till en annan enhet eller andra enheter genom att använda kortaste möjliga vägval, måste resa minst 30 kilometer i veckan, minskas undervisningsskyldigheten med en veckotimme, och därtill med en halv årsveckotimme för varje påbörjade 50 kilometer beräknade enligt ovan.

Minskning för sammansatt klass

2. Den årliga undervisningsskyldigheten för en klasslärare, som undervisar en grupp där det ingår elever från två eller flera årskurser, minskas med en veckotimme.
3. Om undervisningsgruppen omfattar en eller flera elever i förskoleklass minskas undervisningsskyldigheten också med en timme.

Vissa administrativa uppgifter i Steiner-skola

4. I undervisningsskyldigheten för den lärare som är ordförande eller sekreterare för lärarkåren kan inräknas högst en veckotimme för dessa uppgifter.

24 § Uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten i gymnasium

1. Av det arbete som utförs utöver de egentliga timmarna i klass får till undervisningsskyldigheten räknas timmar enligt följande.

Gymnasieresurs

2. Utöver koefficienten för enskilda lärare anvisas i arbetsplanen som grund för lärarnas lön 20 veckotimmar per gymnasium och 0,16 veckotimmar per elev. När man fastslår de timmar som anvisas i arbetsplanen beaktas arbetets svårighetsgrad och ansvar samt lärarens deltagande i de muntliga förhör som hålls i anslutning till gymnasieexamen och förberedande korrigerande av proven i studentexamen samt de specialuppgifter som läraren förordnats.

Arvode för klassföreståndare

Som grund för arvodet för klassföreståndare används månadsarvodet i euro, vilket för en hel veckotimme är 142,71 € i månaden (fr.o.m. 1.2.2016).

Hur demonstrations- och laborationstimmar räknas ut

3. I undervisningsskyldigheten för lektor i fysik och kemi inräknas de förberedelsetimmar per vecka som behövs för dessa ämnen, en femtedel av undervisningstimmarna i fysik och kemi.
4. I undervisningsskyldigheten för lärare som undervisar i biologi, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsskötsel inräknas de timmar som behövs för förberedelse av demonstrations- och laborationstimmar i dessa ämnen, en tjugonedel av de hållna timmarna i dessa ämnen.

Klassföreståndare i lågstadium

5. Ifall en lektor eller en timlärare i huvudsyssla har ålagts att handha en klass i lågstadiet och han undervisar i minst hälften av timmarna, minskas hans undervisningsskyldighet med en veckotimme.

Uppgifter i anslutning till elevhandledning

6. För uppgifter som kontaktlärare för yrkesvägledning i anslutning till elevhandledning utom klassundervisningen får en lärare i undervisningsskyldigheten inräkna en halv timme i veckan per påbörjad grupp om 16 elever.

Gymnasiediplom och muntliga förhör

7. Arbete orsakat av gymnasiediplom och muntliga förhör ersätts så att 1,5 timmar motsvarar en undervisningstimme.

Avrundning av timmarna

8. Om det antal timmar som inräknas i undervisningsskyldigheten inte blir ett helt tal, avrundas det kalkylerade talet till närmaste hela tal. Om två hela tal ligger lika nära, avrundas timmarna uppåt.

Gemensam lärare för grundskola och gymnasium

9. De i denna paragraf nämnda uppgifterna inräknas i undervisningsskyldigheten för en gemensam lärare för grundskola och gymnasium på samma sätt som för en lärare i gymnasium.

25 § Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten i grundskola

Lärrarhandledning

1. För lärrarhandledningstimme i grundskola betalas arvode som utgår enligt övertimarvodesgrunden för lärarens tjänst.

Skötsel av bibliotek

2. För skötsel av skolans bibliotek betalas ett arvode motsvarande 1–4 årsveckoövertimmar.

Skötsel av samlingar

3. För skötsel av samlingar i biologi, fysik och kemi betalas en ersättning motsvarande arvodet för en årsveckoövertimme.

Arrangerande av musikframträdanden

4. För arrangerande av skolans gemensamma musikframträdanden betalas en ersättning motsvarande arvodet för en årsveckoövertimme. Motsvarande ersättning betalas också till en klasslärare, specialklasslärare eller speciallärare när uppgiften är fastställd i arbetsplanen och skolan har minst sex lärare.

Arvode för klassföreståndare

5. Till en lektor som är klassföreståndare betalas ett månadsarvode som fr.o.m. 1.2.2016 är 119,61 € per månad.

Ledning och övervakning av kosthåll

6. För ledningen och övervakningen av kosthåll i en grundskola betalas till den lärare i huslig ekonomi som i arbetsplanen ålagts denna uppgift, en ersättning motsvarande arvodet för en årsveckoövertimme.

Skötsel av AV-läromedel

7. För skötseln av audiovisuella läromedel betalas till den lärare som ålagts uppgiften 1–2 årsveckotimmar.

Föreståndare för språklaboratorium

8. För uppgifterna som föreståndare för språklaboratorium betalas till den lärare som ålagts uppgiften ett timarvode, som fås genom att den totala lönen divideras med 150.

Skötsel och övervakning av datautrustning

9. För skötsel och övervakning av datautrustning betalas till den som ålagts uppgiften som ansvarig en ersättning om en veckotimme enligt lärarens egen övertimarvodesgrund och i högstadiet, där datateknik läses som ett tillvalsämne, en ersättning som motsvarar två veckotimmar.

Elevkårens handledare

10. För uppgiften som handledare för elevkår på högstadiet betalas till den lärare som ålagts uppgiften en ersättning om 0,5–2 veckotimmar enligt hans egen övertimarvodesgrund.

Övervakning av hemuppgifter

11. För tillsynstimme som ordnats för hemuppgifter eller andra studier då elev på grund av skjuts eller något annat arrangemang av skolarbetet är tvungen att vänta i skolan, får läraren, förutsatt att tillsynen inte sker i samband med någon annan avlönad arbetsuppgift, en ersättning motsvarande arvudet för en årsveckoövertimme för klasslärare.

Handledning av elever på elevhem

12. För en timme fritidshandledning för elever vid elevhem får lärare en ersättning motsvarande arvudet för en årsveckoövertimme för klasslärare.

Förhör av privatelev och prövning av framsteg i läroplikten

13. Till en rektor eller lärare betalas för förhör i anslutning till examen som avses i 38 § i lagen om grundläggande utbildning och för prövning av framsteg i läroplikten som avses i 25 § i lagen om grundläggande utbildning i arvode 36,61 € per förhör (fr.o.m. 1.2.2016).

Om flera elever deltar i förhöret, betalas till läraren fullt arvode för de tre första eleverna, hälften av arvudet från och med den fjärde till och med den nionde eleven och 1/4 av arvudet från och med den tionde eleven.

Uppgifter i anslutning till elevhandledning

14. För personlig elevhandledning och handledning i smågrupper samt för informations- och andra uppgifter inräknas i lärarens undervisningsskyldighet sammanlagt två timmar per vecka per basgrupp vid högstadium för de första sex basgrupperna och en halv timme i veckan för varje påbörjad grupp om 16 elever.

För uppgifter som kontaktlärare i elevhandledning inräknas i undervisningsskyldigheten en halv timme i veckan för varje påbörjad grupp om 16 elever i högstadiet.

För arrangemang kring introduktionen i arbetslivet inräknas i undervisningsskyldigheten en halv timme i veckan för varje påbörjad grupp om 16 elever som deltar i introduktionen.

Förberedelse av demonstrationstimmar

15. I undervisningsskyldigheten för lektor och speciallärare som på motsvarande klasser i högstadiet undervisar i biologi, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsskötsel inräknas de timmar som behövs för förberedelse av demonstrations- och laborationstimmar i dessa ämnen, en tjugonedel av de timmar som hålls i dessa ämnen.

I undervisningsskyldigheten för lektor i fysik och kemi och speciallärare för elever på motsvarande klasser i högstadiet, inräknas de timmar som behövs för förberedelse av demonstrationstimmar i dessa ämnen en femtedel av fysik- och kemitimmarerna per vecka.

Korsgående användning av vissa ersättningar

16. Om arbetsgivaren anser det vara ändamålsenligt, kan av ersättningarna nämnda ovan i punkterna 2, 3, 7, 8, 9 och 10 bildas en gemensam timme. Arbetsgivaren kan dela denna timme för skötsel av uppgifterna på annat sätt än vad som stadgats i punkterna i fråga.

26 § Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten

Om en lärare inte kan anvisas det antal timmar som hans undervisningsskyldighet förutsätter, inräknas uppgifterna uppräknade i 24 och 25 § till behövliga delar i lärarens undervisningsskyldighet.

27 § Uppgifter som ersätts separat

Arvode för klubbarbete

1. Till lärare betalas för klubbtimmar arvode enligt den egna övertimarvodesgrunden.

Skötsel av jävig rektors uppgifter

2. Till lärare som åläggs att vid studentskrivningar sköta rektors uppgifter då rektorn är jävig att sköta dem, betalas arvode för varje timme motsvarande den totala lönen dividerad med 150.

28 § Uppgifter som ersätts separat i skolhem

Kvot för specialuppgifter

1. Till lärare betalas arvode enligt övertimarvodesgrunden för specialuppgifter som har godkänts i skolans läroplan. Skolan har till sitt förfogande högst 20 timmar i veckan för vilka ersättning för specialuppgifter betalas samt därtill en timme per påbörjad grupp om åtta elever.

Klubbverksamhet

2. För ledning av i skolans läroplan godkänd frivillig klubb för främjande av skolarbetet som hålls utom den dagliga skoltiden, betalas till läraren ersättning motsvarande arvodet för en årsveckoövertimme i enlighet med timmarna under läsårets arbetsveckor.

Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten

3. Om läraren inte kan anvisas det antal timmar som undervisningsskyldigheten förutsätter, kan ovan nämnda uppgifter i behövlig omfattning inräknas i lärarens undervisningsskyldighet så, att antalet timmar under läsårets arbetsveckor motsvarar lärarens årsveckotimmar

29 § Utbildning och planeringsarbete

1. Läraren är skyldig att delta i kompletteringsutbildning eller planeringsarbete som han kommit överens om med arbetsgivaren 18 timmar under läsåret.
2. Arbetsgivaren kan ålägga läraren att delta i skolans planeringsarbete utöver annan för detta ändamål i avtalet reserverad arbetstid så att 1,5 timmar arbete motsvarar arvodet för en övertimme.

30 § Övrigt lärararbete

1. **En lärare och timlärare i huvudsyssla är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunnande, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.**

Tillämpningsanvisning:

En lärare som anställts för ett läsår med full arbetstid undervisar högst 20 timmar.

2. En lärare och timlärare i huvudsyssla som i genomsnitt undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som lärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. En timlärare i bisyssla kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

31 § Arvode till lärare som sköter administrativa rektorsuppgifter

Om en lärare vid sidan av sin egen uppgift i minst tre dagar åläggs att sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorsuppgiften under tiden för avbrott i rektorns tjänsteutövning, betalas till honom för denna tid skillnaden mellan timantalet beräknad enligt mittpunkten för den oavkortade undervisningsskyldigheten i tjänsterna såsom övertimmar enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

32 § Lön för vikarierande lärare

1. För vikariat som varar högst fem skolarbetsdagar betalas till vikarien timarvode enligt hållna timmar i enlighet med vikariens egen behörighet.
2. Om vikariatet varar längre än fem skolarbetsdagar och infaller under en tid då undervisningstimmar är färre än undervisningsskyldigheten, betalas till vikarien för de timmar som hållits motsvarande andel av lön som motsvarar full undervisningsskyldighet enligt följande formel:

$$= \frac{\text{Antalet hållna timmar samt mängden särskilda uppgifter under vikariatet} \times \text{den ordinarie lönen}}{\text{totalantalet timmar som hör till undervisningsskyldigheten i uppgiften under vikariatet}}$$

3. Om timantalet för lärarens vikarie är större än undervisningsskyldigheten, betalas till honom utöver full lön övertimarvode för de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten.

33 § Övertimmar

1. För timmar utöver undervisningsskyldigheten betalas övertimarvode till lärare.
2. Timmar i gymnasium som utförs av grundskollärare utöver timmarna i grundskola inräknas i undervisningsskyldigheten efter grundskolans timmar. På motsvarande sätt inräknas för gymnasielärare timmar i grundskola som utförs utöver timmarna i gymnasium i undervisningsskyldigheten efter gymnasiets timmar.

3. Arvodesgrunden för klasslärares på högstadiet eller i specialundervisning hållna övertimmar är densamma som arvodesgrunden för lektor eller specialundervisning.
4. Arvodesgrunden för speciallärares på lågstadiet eller högstadiet hållna övertimmar är densamma som arvodesgrunden för klasslärare eller lektor.

34 § Undervisning under skollov

Undervisningstimmar under lov i grundskolor och gymnasier multipliceras för uträkning av det totala antalet timmar och för lön med 2 och de kan inräknas i undervisningsskyldigheten.

Timlärare

35 § Timlärare i huvudsyssla

Timlärares anställningsvillkor är desamma som för lärare, om inte annorlunda avtalats i den här bilagan.

Grundlönerna finns i lönebilagan under statistikkoderna på motsvarande sätt som lektor / lärare: när koden för lektor är 012151 är koden för timlärare 012551.

Vissa andra bestämmelser

36 § Arvode för förhör och övervakning av privatelever

1. För varje förhör betalas till den förhörande läraren ett arvode om 40,96 € (fr.o.m. 1.2.2016). Arvodet kan omfatta skriftligt och muntligt förhör samt omtagning.

Om flera än en privatelev i samma årskurs deltar i förhör i samma läroämne betalas per elev enligt följande:

1–3 elever	fullt arvode och för därpå följande
4–9 elever	1/2 arvode
10–20 elever	1/4 arvode
21– elever	1/6 arvode

2. Till den lärare som övervakar det skriftliga förhöret betalas för varje timme ett övervakningsarvode som fastställs så att lärarens fulla lön divideras med 150.
3. Till rektor betalas i moment 1 nämnt arvode utan iakttagande av den i momenten 1 eller 4 definierade differentieringen.

4. För korrigeringsprov av studentexamensprov betalas lön enligt grunderna i moment 1 för varje enskilt prov. Beträffande främmande språk anses korrigeringen utgöra ett prov.
5. Arvodet för förhör och övervakning gäller också en person
 - som efter den egentliga studentexamen, eller som i sin egen skola efter förhör som följer på den egentliga studentexamen
 - i ett separat prov tar om ett godkänt prov eller kompletterar studentexamen
 - eller som deltar i studentexamen eller sådant därtill hörande i 9 § i lagen om anordnande av studentexamen avsett separat prov utgående från yrkesinriktad eller annan motsvarande utbildning och eventuella av undervisningsministeriet utfärdade tilläggsstudier,

37 § Ersättning för resekostnader

1. Lärare som undervisar vid två eller flera enheter får ersättning för kostnader för resor mellan enheterna och för resan från och till bostaden till den del resan överstiger sex kilometer.
2. Ifall läraren en dag undervisar i endast en skola, ersätts resekostnaderna till den del som resan från lärarens bostad till den längre bort belägna skolan förorsakar större kostnader än resan från lärarens bostad till den enhet som ligger närmare.
3. Timlärare ersätts endast för resorna mellan skolorna.

38 § Arbete i anslutning till distansundervisning

Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

39 § Klubbarvode i vissa fall

Om klubben hålls av person som inte är lärare eller timlärare i huvudsyssla i skolan, betalas ett arvode som motsvarar det timarvode som skulle betalas till honom om han vore timlärare i bisyssla i skolan.

Bilaga 2 Vuxengymnasium och vuxenlinje vid gymnasium

Rektorer och biträdande rektorer

40 § Rektors grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

1. Grundlönerna i lönebilagan har statistikkoden 011065.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	9 %	6 %

Undervisningsskyldighet

2. Rektorns undervisningsskyldighet är 100–300 timmar i året.

Bestämmingsgrunder för undervisningstimmarna och grundlönen

3. När undervisningstimmarna och grundlönen fastställs inom ramen för den nedre och övre gränsen beaktas vad som är avtalat i 2 § 3 punkten i kapitlet om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

41 § Uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten

1. Andra uppgifter än undervisningstimmar, demonstrationstimmar och stödundervisningstimmar kan också inräknas i rektorns undervisningsskyldighet.
2. Rektorn och biträdande rektorn får därtill, liksom lärare, i sin undervisningsskyldighet inräkna handledning av övningar i modersmålet samt av speciell orsak yrkesvägledning.
3. Undervisning på sommaren inräknas i rektorns undervisningstimmar.

42 § Arbetstid, semester och övertimmar

Rektorns arbetstid, semester och övertimmar fastställs enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal. När semesterkvalifikationsmånaderna beräknas beaktas också den tid som rektorn tjänstgjort som lärare i huvudsyssla vid samma läroanstalt.

43 § Arvodet till lärare som är biträdande rektor

1. Arvodet till biträdande rektor finns under statistikkoden 011151.
2. Grundlönen till lärare som är biträdande rektor är 20 % högre än annars. Höjningen beaktas inte som grund för övertimarvode.

44 § Minskning av undervisningsskyldigheten för lärare som är biträdande rektor

1. Undervisningsskyldigheten för lärare som är biträdande rektor minskas enligt följande: koefficient för undervisningsskyldigheten 0,3–0,8.
2. Om undervisningsskyldigheten för en biträdande rektor inte blir ett helt tal, avrundas undervisningsskyldigheten med en halv timmes noggrannhet. Ifall två hela tal ligger lika nära, sker avrundningen till det lägre talet.
3. När antalet undervisningstimmar och grundlönen fastställs beaktas vad som avtalats i 2 § 3 punkten i kapitlet om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

45 § Arvode till biträdande rektor som sköter rektors administrativa uppgifter

Om den biträdande rektorn förordnats att utöver sin egen tjänst sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorn under avbrott i arbetet, betalas lön till honom som till lärare enligt 53 §.

Lärare

46 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlöner

Grundlönerna för lektor vid vuxengymnasium finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

- 012151** a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare vid gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet
- 012150** b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare vid gymnasium
- 012145** c. Högre eller lägre högskoleexamen
- 012139** d. Annan än ovan nämnd

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	6 %	6 %	7 %	8 %	6 %

47 § Bandlektors tillägg

Till lektor till vars undervisningsskyldighet hör timmar i både dag- och kvällsskola, betalas ett tillägg för bandlektor som är 3 % räknat på grundlönen enligt 45 §.

48 § Förhöjning för grundskolenivå

Till lärare vid vuxengymnasium eller vid vuxenlinje i gymnasium, i vars undervisningsskyldighet ingår timmar på grundskolenivå, betalas ett tillägg som är 4 % räknat på grundlönen enligt 45 §.

49 § Lön för vikarierande lärare

1. För vikariat som varar högst fem skolarbetsdagar betalas till vikarien timarvode enligt hållna timmar i enlighet med vikariens egen behörighet.
2. Om vikariatet varar längre än fem skolarbetsdagar och vikariatet infaller under en tid då undervisningstimmarna är färre än undervisningsskyldigheten, betalas till vikarien för de timmar som hållits motsvarande andel av den ordinarie lönen enligt följande formel

$$= \frac{\text{Antalet hållna timmar samt mängden särskilda uppgifter under vikariatet} \times \text{den ordinarie lönen}}{\text{totalantalet timmar som hör till undervisningsskyldigheten i uppgiften under vikariatet}}$$

3. Om det timantal som vikarien har är större än undervisningsskyldigheten, betalas till honom utöver den ordinarie lönen overtimarvode för de timmar som överstiger undervisningsskyldigheten.

50 § Samplaneringsskyldighet

Utöver den undervisning och de övriga arbetsuppgifter som ålagts en lärare i huvudsyssla ska han, beroende på hur detta verkställs i skolan, under 2–5 timmar per två veckor delta i samplanering, i gruppförhandlingar ämnes- och sakvis, i samarbetet mellan hem och skola samt i planeringen av undervisningen och utförandet av arbetsuppgifter som hänför sig till utvecklingen av skolans verksamhet.

51 § Undervisningsskyldighet

1. Undervisningsskyldigheten för lärare vid vuxengymnasium eller vid vuxenlinje vid gymnasium är 18,5 timmar i veckan. I A1-, A2- och B1-språk är undervisningsskyldigheten en veckotimme mindre.
2. Den årliga undervisningsskyldigheten fås genom att undervisningsskyldigheten per vecka multipliceras med 33.
3. För varje obligatorisk, fördjupad och tillämpad kurs (28 lektioner) får lärare till sin undervisningsskyldighet lägga en årsveckotimme (33 timmar) för undervisning, muntligt slutförhör i gymnasium och för preliminär granskning av studentexamensproven och för andra än ovan nämnda kurser 31 timmar.

4. Om timmarna för en kurs är flera eller färre än 28 timmar, får för nämnda uppgifter i undervisningsskyldigheten inräknas timmar i den proportion som avses ovan.
5. Om en lärare undervisar i två eller flera ämnen med olika undervisningsskyldighet eller om han arbetar som s.k. blandlektor räknas den vägda undervisningsskyldigheten som timmar per år.

52 § Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten

1. Om en lärare inte kan anvisas det antal timmar som hans undervisningsskyldighet förutsätter, inräknas uppgifterna uppräknade i 24 och 25 § till behövliga delar i lärarens undervisningsskyldighet.
2. Arbete som utförs utöver egentliga timmar i klass får inräknas i undervisningsskyldigheten enligt följande grunder.

Klassföreståndare

För klassföreståndaruppgifter inräknas en veckotimme i undervisningsskyldigheten.

Skötsel av bibliotek

För skötsel av bibliotek inräknas tre veckotimmar i undervisningsskyldigheten.

Skötsel av samlingar

För skötsel av samlingar i biologi och i fysik och kemi inräknas en veckotimme i undervisningsskyldigheten för varje samling.

Skötsel och övervakning av datautrustning

För skötsel och övervakning av datautrustning får lärare i sin undervisningsskyldighet inräkna två veckotimmar utöver de egentliga timmarna i klass. Om utrustningen är gemensam med grundskolan och gymnasieläraren har ålagts att sköta den gemensamma utrustningen inräknas två och en halv timme i undervisningsskyldigheten.

Hur demonstrationstimmar räknas ut

I undervisningsskyldigheten för lektor i fysik och kemi inräknas de förberedelsetimmar per vecka som behövs för dessa ämnen, en femtedel av undervisningstimmar i fysik och kemi.

Av timmar per vecka använda till förberedelser av demonstrationer i biologi, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsskötsel inräknas i undervisningsskyldigheten en tiondedel av de hållna timmarna.

När demonstrationstimmar räknas ut beaktas den i 50 § 2 punkten ovan nämnda proportionen mellan 33 och 28 timmar.

Uppgifter i anslutning till studiehandledning

För arbete som kontaktläraren för yrkesvägledning sköter utom klassundervisningen, inräknas i undervisningsskyldigheten en halv timme

per basgrupp vid vuxengymnasium eller vuxenlinje vid gymnasium och för kontaktläraren för yrkesvägledning i anslutning till studiehandledning, en halv timme i veckan per påbörjad grupp om 16 elever.

Arvode för klubbarbete

Till lärare betalas för klubbtimme arvode enligt hans egen övertimarvodesgrund.

Skötsel av AV-läromedel

För skötseln av audiovisuella läromedel betalas till den lärare som ålagts uppgiften 1–2 årsveckotimmar.

Handledning och övervakning av uppgifter i modersmålet

För handledning och övervakning av uppgifter i modersmålet betalas till läraren arvode för 7 timmar per kurs i modersmålet (28 timmar).

Organisation och övervakning av sommarkurs

Till lärare i årskurslöst vuxengymnasium och årskurslös vuxenlinje med uppgift att organisera och övervaka en sommarkurs betalas ersättning motsvarande en årsveckotimme enligt den egna övertimarvodesgrunden för varje sommarkursavsnitt.

Handledare för elevkår

För uppgiften som handledare för elevkår betalas ersättning 0,5–1,5 veckotimmar enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

Avrundning av timmarna

3. Om det kalkylerade antal timmar som inräknas i undervisningsskyldigheten inte blir ett helt tal, avrundas det kalkylerade talet till närmaste hela tal. Om två hela tal ligger lika nära, avrundas timmarna uppåt.

53 § Uppgifter som ersätts separat

Övervakning av studentskrivningar

1. Ifall en lärare övervakar studentskrivningar under den tid han inte anvisats andra uppgifter, betalas ersättning för övervakningstimme som fås genom att lärarens fulla lön divideras med 150.

Föreståndare för språklaboratorium

2. För uppgifterna som föreståndare för språklaboratorium betalas till läraren ett timmarvode, som fås genom att den totala lönen divideras med 150.

Skötsel av jävig rektors uppgifter

3. Till en lärare som åläggs att sköta rektorns uppgifter i samband med studentskrivningar, då rektorn är jävig att sköta dem, betalas full lön för varje sådan timme dividerad med 150.

Studiehandledning

4. På studiehandledning tillämpas det som man avtalat om i 25 § 4 punkten om elevhandledning i grundskolan.

54 § Arvode till lärare som sköter administrativa rektorsuppgifter

Om en lärare vid sidan av sin egen uppgift i minst tre dagar åläggs att sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorsuppgiften under tiden för avbrott i rektorns tjänsteutövning, betalas till honom för denna tid skillnaden mellan timantalet beräknad enligt mittpunkten för den oavkortade undervisningsskyldigheten i tjänsterna såsom övertimmar enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

55 § Kompletteringsutbildning och planeringsarbete

Läraren är skyldig att delta i kompletteringsutbildning eller planeringsarbete som han kommit överens om med arbetsgivaren 18 timmar under läsåret.

Arbetsgivaren kan ålägga läraren att delta i skolans planeringsarbete utöver annan för detta ändamål i avtalet reserverad arbetstid så att 1,5 timmar arbete motsvarar arvodet för en övertimme.

56 § Övrigt lärararbete

1. **En lärare och timplärare i huvudsyssla är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunnande, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.**

Tillämpningsanvisning:

En lärare som anställts för ett läsår med full arbetstid undervisar högst 20 timmar.

2. **En lärare och timplärare i huvudsyssla som i genomsnitt undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som lärarens**

undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. En timlärare i bisyssla kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

57 § Övertimmar

För timmar utöver undervisningsskyldigheten betalas övertimarvode till lärare.

58 § Undervisningsskyldighet som inte blir fullgjord

Om undervisningsskyldigheten för en ordinarie lärare eller timlärare i huvudsyssla inte blir fullgjord under läsåret, betalas dock till läraren för hela läsåret full grundlön eller årslön jämte erfarenhetstillägg samt till timlärare i huvudsyssla för hela läsåret ett arvode som svarar mot gränsen för huvudsyssla.

Timlärare

59 § Timlärare i huvudsyssla

Timlärarens anställningsvillkor är desamma som för lärare, om inte annorlunda avtalats i denna bilaga.

60 § Timlärare i bisyssla

Grundlönen som utgör arvodesgrund för timlärare i bisyssla är densamma som grundlönen för motsvarande lärare och undervisningsskyldigheten samma som för lärare.

61 § Vissa andra bestämmelser

Gällande arvode för förhör och övervakning av privatelever, ersättning av resekostnader, arbete i anslutning till distansundervisning och klubbarvode tillämpas 35–38 § i bilagan om gymnasie- och grundskoleundervisning.

SEKTION B FRITT BILDNINGSPÅRBEDE OCH GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING

Bilaga 3 Folkhögskolor

Rektorer

1 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

Grundlön för rektor finns i lönebilagan under statistikkod **021060**.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Undervisningsskyldighet

Rektorns undervisningsskyldighet är högst 305 timmar per år.

2 § Arbetstid och semester

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Biträdande rektor och prorektor

3 § Arvode för biträdande rektor/prorektor

Arvode för biträdande rektor finns under statistikkod **021150**.

Till lärare i huvudsyssla, som i folkhögskola beordrats till biträdande rektor eller prorektor, och som fyller behörighetskraven betalas arvode för biträdande rektor, vilket är 8 % beräknat på grundlönen enligt 4 §.

Lärare

4 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

022650 Högre högskoleexamen

022645 Annan behörighet som avses i 18 § i förordningen om behörighetskraven för undervisningspersonal med beaktande av övergångsbestämmelserna i 27 § eller person

som fått lärarbehörighet för fritt bildningsarbete med stöd av dispens

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	6 %	7 %	7 %	6 %

5 § Tillägg för speciallärare

Till lärare som avlagt examen för speciallärare betalas speciallärartillägg som är 8 % beräknat på grundlönen enligt 4 §.

6 § Total arbetsskyldighet

Lärare är skyldiga att totalt hålla följande undervisningstimmar per arbetsår:

1. i modersmålet 700 timmar
2. för elever i främmande språk, matematik, fysik och kemi 800 timmar
3. i religion, psykologi, historia, litteratur, samhällslära, ekonomi, biologi och geografi samt med dem jämförbara ämnen 870 timmar
4. i övriga ämnen 870 timmar

7 § Den totala arbetsskyldigheten i form av undervisningsskyldighet och övrig arbetsskyldighet

Undervisningsskyldighet

1. Lärarens arbetsskyldighet i undervisningstimmar, dvs. undervisningsskyldigheten är minst 3/4 av den totala arbetsskyldigheten.
2. Om lärare nämnd i 6 § 1 mom. undervisar i flera ämnen med olika timantal, räknas hans totala undervisningsskyldighet ut så att den vägs enligt de olika ämnena.

Övrig arbetsskyldighet

3. Övrig arbetsskyldighet, i internat behövlig och till lärarens uppgifter hörande arbetsskyldighet, om undervisningsskyldigheten är 3/4 av den totala arbetsskyldigheten, är 339 timmar per år.

8 § Delning av lärares totala arbetskyldighet

Ändring av undervisningsskyldigheten av särskilda skäl

1. Om undervisningen i ett institut av särskilda skäl kräver det, kan lärarens i § 7 nämnda undervisningsskyldighet fastslås så att den kan överskridas och underskridas, varvid övrig arbetskyldighet ökas eller minskas med 1 ½ timme per undervisningstimme.
2. Lärarens undervisningsskyldighet ska dock inte minskas så att den är mindre än 2/3 av den totala arbetskyldigheten, om det inte av särskilda skäl är nödvändigt att minska undervisningsskyldigheten till 1/2 av den totala arbetskyldigheten.

En timmes längd

3. En till undervisningsskyldigheten hörande undervisningstimme omfattar 45 minuter och en timme som hör till arbetskyldigheten är 60 minuter.

Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten

4. Undervisningstimmar som ingår i arbetskyldigheten omfattar förberedelse för undervisningen, utarbetande och korrigerande av till undervisningen hörande repetitioner, prov och övriga uppgifter, med undantag för handledning och granskning av examensarbeten i specialkurser samt deltagande i lärarmöten.

Lärare som handleder examensarbete

5. För lärare, som handleder examensarbeten som ska göras i en specialkurs, ska av den övriga arbetskyldigheten reserveras fyra timmar för individuell handledning per elev som skriver examensarbete.

Uppgifter som ingår i lärarens övriga arbetskyldighet

6. De uppgifter som ingår i lärarens övriga arbetskyldighet ska allmänt definieras när den totala arbetskyldigheten delas. Till övrig arbetskyldighet hör i främsta rummet av internatets karaktär föranledda fostrings-, handlednings-, övervaknings- och vårduppgifter. Biträdande rektorns och prorektorns uppgifter samt specialuppgifter som eventuellt ålagts lärare, t.ex. skötsel av biblioteket, ska ordnas så att de sköts inom ramarna för den övriga arbetskyldigheten. Odefinierad övrig arbetskyldighet som lärare ålagts, utförs enligt rektorns anvisningar.

Lärare som sköter uppgifterna som kontaktlärare inom yrkesvägledningen

7. Den lärare som sköter uppgifterna som kontaktlärare inom yrkesvägledningen får i sina undervisningstimmar inräkna 10 timmar per arbetsår för varje påbörjad elevgrupp om 30 elever.

Resor

8. Om en lärare i medeltal reser 250 kilometer per vecka till en annan verksamhetsenhet, inräknas av den till resor använda tiden högst 40 timmar per år i den övriga arbetskyldigheten.

9 § Trettondagens inverkan på undervisnings- och arbetsskyldigheten

Från arbets- och undervisningsskyldigheten för en lärare i huvudsyssla i folkhögskola ska med anledning av trettondagen, om den infaller på en annan vardag än lördag, göras ett kalkylerat avdrag som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

10 § Arbete i anslutning till distansundervisning

Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

11 § Övergång till årsarbetstid

Årsarbetstid enligt bilaga 4 kan tas i bruk vid läsårets början.

Bilaga 4 Folkhögskolor med årsarbetstid

Rektorer

12 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlön

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

021060	Grundlön
021061	Rektor som har högre högskoleexamen eller som har varit rektor eller föreståndare minst 5 år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Rektorns undervisningsskyldighet är högst 305 timmar per år.

13 § Arbetstid, semester och övertimmar

Rektorns arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om undervisningspersonalens löner och arbetstid.

Biträdande rektorer/prorektorer

14 § Lärare som är biträdande rektor/prorektor

Grundlön

Lönen för lärare som är biträdande rektor/prorektor finns i lönebilagan under statistikkoden **021159**.

Arbetstid och lediga perioder

Biträdande rektors/prorektors arbetstid och lediga perioder fastställs på samma sätt som för lärare.

Lärare

15 § Lärares arbetstid

Årsarbetstid

1. Årsarbetstiden är **1624 timmar**, sålunda att läraren för **203–406 timmar** får välja tiden och platsen för arbetet.

Tillämpningsanvisning:

Den andel av arbetstiden som läraren själv får bestämma över ska stå i förhållande till lärarens arbetsmängd i form av undervisningstimmar, dock så att läraren får välja tiden och platsen för arbetet i fråga om högst **406 timmar**.

Arbetstidsplan

2. I den arbetstidsplan som ska göras upp i början av läsåret, terminen eller anställningen fastställs hur arbetstiden ska användas. Ifall den tid som används för arbetet eller uppgifterna har bedömts fel eller om uppgifterna ändras, ska arbetstidsplanen ändras. Arbetstidsplanen ska alltid justeras så att den motsvarar användningen av faktisk arbetstid.
3. Arbetstidsplanen kan på arbetsgivarens initiativ göras upp för högst **1704 timmar**, varvid antalet lediga perioder är högst det som avtalas i 15 § 1 och 2 mom.

16 § Lediga perioder

Hur lediga perioder ges

1. En lärare ska under perioden 2.5–30.9 få en ledighet på minst 4 veckor (28 kalenderdagar), under vilken arbetsgivaren inte får inplacera arbetstid. Av de lediga perioderna ska 4 veckor ges som en sammanhängande ledighet och de övriga i perioder om minst en vecka. Ledigheten ges under en tid som är lämplig med tanke på läroanstaltens verksamhet.
2. Utöver ovan nämnda ska en lärare i enlighet med sin årsarbetstid mellan 1.10 och 30.4 få en högst 8 veckor (64 kalenderdagar) ledighet under vilken arbetsgivaren inte får inplacera arbetstid. Ledigheten ges i perioder om minst en vecka, och under en period som är lämplig med tanke på läroanstaltens verksamhet.

Tillämpningsanvisning:

De sammanlagda ledigheterna enligt punkt 1 och 2 beror på antalet timmar enligt lärarens årsarbetstid. I en årsarbetstid på t.ex. **1624 timmar** ingår sammanlagt 12 veckor ledighet och i en årsarbetstid på **1704 timmar** ingår sammanlagt 10 veckor ledighet.

Avtal om lediga perioder

3. Man kan med läraren komma överens om när ledigheten hålls och om en annan indelning i perioder.

Avdrag med anledning av ledighet utan lön

4. För en lärare, som har haft annan ledighet utan lön än den som avses i 1 §, 4 kapitlet i arbetsavtalslagen, under annan tid än för honom fastställd

ledig period, avdras från lönen för följande lediga period daglönen multiplicerad med 0,18 för varje arbetsdag som ingår i ledigheten utan lön. I fråga om en ledighet utan lön som varar högst en vecka görs avdraget dock i samband med följande lönebetalning.

Tillämpningsanvisning:

I bestämmelsen avses med arbetsdagar, arbetsdagar i folkhögskola. Då man räknar arbetsdagarna anses en kalendervecka omfatta fem arbetsdagar i folkhögskolan.

Exempel: Läraren har haft ledighet utan lön under 12 arbetsdagar i folkhögskolan i februari som har 28 kalenderdagar. Lärarens månadslön är 3 166,20 euro, varför daglönen är 113,80 euro. Av lönen för följande lediga period avdras alltså $0,18 \times 12 \times 113,08$ euro, dvs. 244,25 euro.

Ersättning för sommarledighet

5. När anställningen upphör för en lärare som har anställts för en kortare tid än läsåret, betalas till läraren för sommarledighet för varje arbetsdag som anställningen har varat, ersättning som fås så, att daglönen multipliceras med talet 0,18. Om det i anställningen har ingått fastställda sommarlediga dagar under perioden 2.5–30.9, avdras de från antalet dagar som berättigar till ersättning för lediga sommardagar.

Tillämpningsanvisning:

Då man räknar antalet arbetsdagar i folkhögskolor anses en kalendervecka omfatta fem arbetsdagar.

Rätt till ersättning för ledig tid på sommaren har de, vars anställning är kortare än folkhögskolans läsår (1.8–31.7). Ersättning räknas ut enligt följande: lärarens daglön $\times 0,18$ (antalet arbetsdagar i folkhögskolan – antalet lediga dagar för läraren i fråga). Daglönen fås så att den lön läraren fått under anställningen divideras med antalet kalenderdagar under anställningen.

Exempel: Ifall personens anställning har pågått från 15.3 till 16.6 och lediga dagar har fastställs för tiden 10.6–16.6, räknas ersättningen för lediga sommardagar ut enligt följande. Personen har under anställningsförhållandet fått 8 344,52 euro i lön och anställningen omfattar 94 kalenderdagar. Daglönen är $8\,344,53$ euro/94, dvs. 88,77 euro. Anställningen omfattar 62 arbetsdagar i folkhögskolan och 7 fastställda lediga dagar.

Läraren i fråga får i ersättning för lediga sommardagar $88,77 \times 0,18 \times (62-7) = 878,23$ euro.

17 § Grundlöner

1. Grundlönerna som fastställs enligt arbetserfarenhetsår finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

022657 högre högskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen

022656 högskoleexamen eller motsvarande lärare

022653 annan examen

Tid som godkänns som arbetserfarenhet

2. Den till erfarenhetstillägg berättigande tiden fastställs så som det i 5 § i kapitel 6 om undervisningspersonalens löner och arbetstid har bestämts om tid som berättigar till erfarenhetstillägg.

Arbete som överskrider 40 arbetsveckor eller 1624 timmar

3. Ifall arbetsgivaren ger läraren arbete för flera än 40 arbetsveckor (**1624 timmar**), ska man till läraren för varje extra full arbetsvecka betala lönen för en vecka.
4. Man kan också med läraren komma överens om arbete som överskrider **1704 timmar (42 veckor)** under de lediga perioderna, varvid man för varje timme betalar lön som räknas ut så att årslönen divideras med talet 1 680.

Deltidsarbete

5. Ifall man med läraren har kommit överens om en kortare årsarbetstid än 1624 timmar, fastställs lönen i motsvarande förhållande till 1624 timmar.

Protokollsanteckning:

I de anställningsförhållanden på deltid som är i kraft 31.1.2017 sjunker lönen inte till följd av denna bestämmelse.

Exempel: En lärare har 1200 timmar årsarbetstid. Till följd av ökningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet förlängs årsarbetstiden med 18 timmar. Om läraren inte kan anvisas extra arbete eller om det anvisade arbetet underskrider 18 timmar sjunker lönen inte.

Semesterpremie

6. En lärare som omfattas av detta avtal har inte separat rätt till semesterpremie.

18 § Förtroendemannens befrielse från arbetet

För lärare som är förtroendeman reserveras i arbetstidsplanen dubbelt så lång tid befrielse från arbetet per vecka för skötseln av förtroendemannauppgifterna jämfört med den befrielse för förtroendeman som man avtalat om i 20 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Bilaga 5 Medborgar- och arbetarinstitut

Rektorer

19 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

021060	Grundlön
021061	Rektor som har högre högskoleexamen eller som har varit rektor eller föreståndare minst 5 år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Undervisningsskyldighet

Rektorns undervisningsskyldighet är 75–100 timmar per år

För rektor i bisyssla är undervisningsskyldigheten högst 50 timmar per år.

20 § Arbetstid och semester

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Biträdande rektor

21 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlönen finns i lönebilagan under statistikkoden **021159**.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

Undervisningsskyldighet

Biträdande rektorns undervisningsskyldighet är 150 timmar per arbetsår.

22 § Avdrag för avsaknad av behörighet

För biträdande rektor, som inte uppfyller behörighetskraven för uppgiften, är den undre gränsen för grundlönen enligt 20 § 8 % lägre eller av särskilda skäl 16 % lägre.

23 § Arbetstid och semester

Biträdande rektors arbetstid och semester bestäms enligt samma grunder som rektors arbetstid och semester.

24 § Arvodet till lärare som är biträdande rektor

I medborgar- och arbetarinstitut, som inte har biträdande rektor, betalas till lärare i huvudsyssla som uppfyller behörighetskraven och som ålagts uppgiften som biträdande rektor, ett tillägg som är 8 % beräknat på grundlönen enligt 24 §.

Lärare

25 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

022650	högre högskoleexamen
022645	för tjänsten lämplig lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen, eller examen på institutnivå eller behörighet för lärartjänst med stöd av dispens

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	6 %	7 %	7 %	6 %

26 § Undervisningsskyldighet

1. Lärarens undervisningsskyldighet per arbetsår är:
 - i samhällsämnen, pedagogik, modersmålet, det andra inhemska språket främmande språk samt i matematisk-naturvetenskapliga ämnen 530 timmar
 - övriga 580 timmar
2. Om en lärare undervisar i flera ämnen med olika undervisningsskyldighet, ska hans undervisningstimmar per år räknas så att de vägs enligt de olika ämnena.
3. En undervisningstimme omfattar 45 minuter. I undervisningstimmen ingår förberedelse för undervisningen och likaså utarbetande och korrigerings av till undervisningen hörande repetitioner, prov och övriga uppgifter samt deltagande i lärarmöten.

27 § Övrig arbetsskyldighet

1. Den övriga arbetsskyldigheten för en lärare uppgår till **374 timmar** per arbetsår. Om en lärare i medeltal reser 200 kilometer per vecka till en annan verksamhetsenhet, inräknas av den till resor använda tiden högst 75 timmar per år i den övriga arbetsskyldigheten.
2. En timme av övrig arbetsskyldighet omfattar 60 minuter.
3. Till den övriga arbetsskyldigheten hör beroende på institutets speciella karaktär allmänna arrangemang, uppgörande av läroplan, utveckling av undervisningen, studiehandledning, deltagande i elevkårsverksamheten vid institutet samt andra liknande uppgifter.

28 § Trettondagens inverkan på undervisningsskyldigheten

Från arbets- och undervisningsskyldigheten för en lärare i huvudsyssla vid medborgar- och arbetarinstitut ska med anledning av trettondagen, om den infaller på en annan vardag än lördag, göras ett kalkylerat avdrag som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

29 § Minskad undervisningsskyldighet

Biträdande rektorns uppgifter

1. För en lärare som handhar biträdande rektorns uppgifter kan undervisningstimmar minskas till minst 400 timmar. Om en lärare beordrats till biträdande rektor i ett institut där undervisningstimmar är färre än 11 000 och där det finns minst fyra lärare i huvudsyssla, kan lärarens undervisningstimmar minskas till minst 300 timmar. Om institutet har över 5 000 studerande, kan lärarens undervisningstimmar minskas om det är synnerligen motiverat med hänsyn till mängden administrativa uppgifter till minst 200 timmar.

Specialuppgifter

2. Om läraren har ålagts specialuppgifter, som begränsar möjligheterna att hålla undervisningstimmar, kan lärarens undervisningstimmar minskas till minst 400 timmar.

Avdelningsföreståndare

3. Om en lärare är förordnad till avdelningsföreståndare kan hans undervisningstimmar minskas till minst 400 timmar. Ifall det likväl med hänsyn till mängden administrativa uppgifter är synnerligen motiverat, kan lärarens undervisningstimmar ytterligare minskas till minst 150 timmar.

Lärare som leder sitt undervisningsområde

4. Ifall institutet har minst 11 000 undervisningstimmar per år kan lärarens undervisningstimmar minskas till minst 200 timmar om läraren leder sitt eget undervisningsområde och inom detta särskilt sköter utvecklingen av undervisningen och undervisningsmaterialet samt handhar handledningen av timplärarna.

30 § Arbete i anslutning till distansundervisning

Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

Bilaga 6 Studiecentraler samt timlärare vid folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut

31 § Timlärares arvoden vid folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut

1. Timarvoden för timlärare finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

- a. timlärare som avlagt högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

022942 A-arvode

022946 B-arvode

- b. timlärare som avlagt lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen, gymnastiklärarexamen, examen i bildkonst, musik, huslig ekonomi, hemslöjd och textilslöjd eller ingenjörsexamen i läroverk

022939 A-arvode

022943 B-arvode

- c. annan timlärare

022937 A-arvode

022941 B-arvode

Timarvode för lärare vid studiecentral

- d. timlärare som avlagt högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

022941 A-arvode

022945 B-arvode

- e. timlärare som avlagt lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen, gymnastiklärarexamen, examen i bildkonst, musik, huslig ekonomi, hemslöjd och textilslöjd eller ingenjörsexamen i läroverk

022938 A-arvode

022942 B-arvode

f. annan timlärare

022936 A-arvode

02294 B-arvode

Arvodesgrund för konstnär

2. Arvodesgrunden för konstnär som undervisar inom sitt område bestäms enligt punkterna a.–c. beroende på den uppskattning och erkänsla som konstnären med sitt arbete nått internationellt, nationellt eller regionalt.

Kör- och orkesterledare

3. Till institutets kör- och orkesterledare betalas timlön minst enligt punkt b. om inte bestämmelsen i punkt a. ska tillämpas på hans arvodesgrund.

32 § Arbete i anslutning till distansundervisning

Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

33 § B-arvode (kompetentillägg)

1. Kompetentillägget, dvs. B-arvodet i tabellen ovan, betalas till timlärare som
 - a. har lärarbehörighet för folkhögskola, medborgar- och arbetarinstitut eller timlärare som har särskilt stadgad behörighet, eller
 - b. har avlagt vitsordet approbatur i vuxenpedagogik eller har pedagogiska studier i vuxenpedagogik omfattande 35 studieveckor / 60 studiepoäng samt har undervisat minst 100 timmar i sammanlagt minst två år vid institutet.
2. B-arvode betalas också till de timlärare som har yrkesutbildning för det ämne som läraren undervisar i och som via arbetet har skaffat erfarenhet som är av väsentlig nytta i undervisningsarbetet.

Tillämpningsanvisning:

Arbetsgivaren beslutar när kriteriet för väsentlig nytta fylls.

34 § Hur anställningen inleds

Arbetsavtal och anställningsförhållandets längd

1. De rättigheter som baserar sig på anställningen för en timlärare börjar när läraren i realiteten inleder sitt arbete.

2. Timplärare anställs för en arbetsperiod åt gången eller för en arbetsperiod som är kortare, särskilt avtalad för viss tid.

35 § Timplärarens uppgifter

1. Till timplärarens skyldigheter hör att förbereda undervisningstimmen, hålla undervisningstimmen, att utföra arbeten i omedelbar anslutning till undervisningstimmen, samt att delta i lärarmöten i enlighet med institutets reglemente.
2. **En timplärare som undervisar i genomsnitt minst 16 timmar per vecka är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunskaper, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.**

Tillämpningsanvisning:

En lärare som anställts för ett läsår undervisar högst 20 timmar.

En timplärare som i medeltal undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timplärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

3. Timpläraren är också vid behov temporärt skyldig att, inom sitt eget område och vad som med hänsyn till hans utbildning och enligt hans erfarenhet kan anses vara lämpligt, utföra övriga uppgifter i institutet som fastställts i verksamhets- och läroplanen, och som nära ansluter sig till institutets verksamhet. Arbetsgivaren skriver på förhand in i arbetsplanen de timmar som separat ska ersättas. Arvodet för dessa uppgifter fastställs enligt 31 och 32 §.
4. En undervisningstimme är 45 minuter och en timme övrigt arbete är 60 minuter.

36 § Hur anställningen avslutas

Uppsägningstid

1. När anställningen avslutas tillämpas kollektivavtalsbestämmelserna, dock så att uppsägningstiden ömsesidigt är 14 dygn.

Ett arbetsavtal för viss tid kan sägas upp mitt under avtalsperioden med iakttagande av uppsägningstid på samma grunder som ett arbetsavtal som gäller tills vidare.

Uppsägningsgrunder

2. En timlärare kan sägas upp:
 - a. om eleverna i studiegruppen varaktigt varit färre än sju eller om en grupp med utvecklingshämmande elever varaktigt har färre elever än fem (medborgar- och arbetarinstitut).
 - b. om en grupp, som är avsedd att arbeta i minst 26 arbetsveckor, under arbetsåret sex gånger har haft färre elever än minimiantalet (medborgar- och arbetarinstitut).
 - c. om en grupp, som är avsedd att arbeta i minst 26 arbetsveckor, tre gånger i följd haft färre elever än minimiantalet (medborgar- och arbetarinstitut).
 - d. Ifall inga elever anländer första gången en studiegrupp ska samlas (folkhögskola samt medborgar- och arbetarinstitut).
 - e. en grupp som endast ska arbeta under en termin tre gånger i följd haft färre elever än minimiantalet (medborgar- och arbetarinstitut).
3. En timlärare kan sägas upp separat för varje studiegrupp. Om studiegruppen fortsätter är timläraren skyldig att undervisa gruppen under uppsägningstiden. Om ingen studiegrupp längre finns, ska timläraren under de timmar han hade haft finnas på plats i institutet och utföra övriga i 33 § 5 mom. i avtalet avsedda uppgifter som rektorn anvisat (medborgar- och arbetarinstitut).

37 § Semesterersättning

1. Timlärares rätt till semesterersättning bestäms på basis av stadgandena i semesterlagen.
2. Semesterersättningen betalas när institutets arbetsperiod slutar eller när anställningen upphör.
3. Över semesterersättningen ska ges en specifikation varav ersättningsgrunden framgår.

38 § Semesterpremie

En timlärare har rätt att få semesterpremie för de kalendermånader då han enligt semesterlagen arbetat minst 14 dagar.

39 § Lön för sjuktid och moderskapsledighet

1. Till en timlärare som i snitt undervisar minst 14 timmar i veckan betalas lön för sjuktid enligt 1 § och lön för moderskapsledighet enligt 3 § i kapitel 4.

2. Timlärarens anställningsförhållande anses som sammanhängande, om han varit i institutets tjänst till utgången av föregående ordinarie arbetsperiod och då undervisat i genomsnitt 14 timmar i veckan.
3. Rätten till sjukledighet med lön för andra än i punkt 1 avsedda timlärare fastslås enligt bestämmelserna i arbetsavtalslagen.

40 § Ersättning för resekostnader (tillämpas inte på studiecentraler)

1. Timlärarens rätt till ersättning av resekostnader bestäms enligt kollektivavtalet, dock med följande undantag.
 - Kostnaderna för resan från hemmet och tillbaka betalas från lärarens bostad eller från verksamhetsstället till arbetsplatsen på institutet till den del resan överskrider sex kilometer, när resan i ena riktningen är minst sex kilometer.
 - När timläraren reser från sin bostad eller från sitt verksamhetsställe till arbetsplatsen på institutet, om institutet ligger i en annan kommun, betalas även dagtraktamente när resan i en riktning överstiger sex kilometer.

41 § Lönebetalning

1. Lönebetalningsperioden är en kalendermånad. Lönen betalas senast den 7:e kalenderdagen följande månad.
2. För övrigt iakttas bestämmelserna i 5 § i 1 kapitlet.

Bilaga 7 Idrottsinstitut

Rektorer och biträdande rektorer

1 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

031065	Rektor
031162	Biträdande rektor

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

2 § Undervisningsskyldighet

Rektorns undervisningsskyldighet är högst 280 timmar per år.

Minskningen av undervisningsskyldigheten för biträdande rektor är 4 veckotimmar.

3 § Arbetstid och semester

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lärare

4 § Lärares arbetstid

Årsarbetstiden är **1624 timmar**, så att läraren får välja tiden och platsen för högst **406 timmar**.

Protokollsanteckning:

Den andel av arbetstiden som läraren själv får bestämma över ska stå i förhållande till den mängd arbetstid som resurseras som undervisningstimmar.

5 § Arbetstidplan

1. I den arbetstidsplan som ska göras upp i början av läsåret, terminen eller anställningen fastställs hur arbetstiden ska användas.
2. Ifall den tid som används för arbetet eller uppgifterna har bedömts fel eller om uppgifterna ändras, ska arbetstidsplanen ändras. Arbetstidsplanen ska alltid justeras så att den motsvarar användningen av faktisk arbetstid.

6 § Lediga perioder

1. Läraren har under läsåret 10 veckor ledighet.
2. Läraren ska i enlighet med punkt 1 få en ledighet under tiden 2.5–30.9 på 4–8 veckor (28–56 kalenderdagar), under vilken arbetsgivaren inte får placera in arbetstid. Av de lediga perioderna ska 2 veckor ges som en sammanhängande ledighet och de övriga i perioder om minst en vecka. Ledigheten ges under en tid som är lämplig med tanke på läroanstaltens verksamhet. För lärare i yrkesläroanstalter är längden på den sammanhängande ledigheten dock minst fyra veckor i stället för ovan nämnda två veckor.
3. Läraren ska i enlighet med punkt 1 få en ledighet under tiden 1.10–30.4 på 2–6 veckor (14–42 kalenderdagar), under vilken arbetsgivaren inte får placera in arbetstid. Ledigheten ska ges i perioder om minst en vecka. Ledigheten ges under en tid som är lämplig med tanke på läroanstaltens verksamhet.
4. Man kan med läraren komma överens om när ledigheten hålls och om en annan indelning i perioder.
5. Av en lärare som har haft annan ledighet utan lön än den som avses i 1 §, kapitel 4 i arbetstidslagen under annan tid än den för honom/henne fastställda ledigheten, dras av lönen för följande lediga period, för var och en arbetsdag utan lön som ingår i perioden, daglönen multiplicerad med 0,18.
6. När anställningen upphör för en lärare som har anställts för en kortare tid än läsåret, betalas till läraren för sommarledighet för varje arbetsdag som anställningen har varat ersättning som fås så att daglönen multipliceras med talet 0,18. Om det i anställningen har ingått fastställda sommarledigheter under perioden 2.5–30.9, avdras de från antalet dagar som berättigar till ersättning för sommarledighet.

7 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

1. a. Lärare (gymnastiska ämnen 0327xx och andra ämnen 0328xx)

032757 / högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

032857

032755 / högskoleexamen
032855

032751 / annan examen
032851

1. b. Lärare (gymnastiska ämnen 0327xx och andra ämnen 0328xx) / Pajulahti och Vierumäki

032758 / högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

032858

032756 / högskoleexamen
032856

032752 / annan examen
032852

2. Ifall man med läraren kommer överens om en årlig arbetstid som överskrider **1624 timmar**, dock högst **1704 timmar**, betalas till läraren för varje full arbetsvecka som överskrider **1624 timmar** lönen för en vecka (2,5 % av årslönen).
3. Den tid som godkänns som arbetserfarenhet fastställs så som det i 5 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal har bestämts om intjänningen av erfarenhetstillägg.
4. Ifall man med läraren har kommit överens om en kortare årsarbetstid än **1624 timmar**, fastställs lönen i motsvarande förhållande till **1624 timmar**.

Protokollsanteckning:

I de anställningsförhållanden på deltid som är i kraft 31.1.2017 sjunker lönen inte till följd av denna bestämmelse.

Exempel: En lärare har 1200 timmar årsarbetstid. Till följd av ökningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet förlängs årsarbetstiden med 18 timmar. Om läraren inte kan anvisas extra arbete eller om det anvisade arbetet underskrider 18 timmar sjunker lönen inte.

5. En lärare som omfattas av detta avtal har inte separat rätt till semesterpremie.

Timlärare

8 § Timlärarens uppgifter

1. Till timlärarens skyldigheter hör lektionsförberedelse, att hålla lektioner, övrigt arbete i omedelbar anslutning till lektionerna samt deltagande i de lärarmöten som institutets reglemente förutsätter.
2. Lektionens längd är minst 45 minuter.
3. **En timlärare som undervisar i genomsnitt minst 16 timmar per vecka är skyldig att utöver undervisning och andra**

arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunskaper, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.

Tillämpningsanvisning:

En timlärare som anställts för ett läsår undervisar högst 20 timmar.

En timlärare som i medeltal undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

9 § Anställningen avslutas

Den ömsesidiga uppsägningstiden är 14 dygn.

10 § Timlärares timmarvode

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

032943	timlärare som har avlagt högre högskoleexamen
032940	timlärare som har avlagt lägre högskoleexamen
032938	annan timlärare

11 § Timmarvode förhöjt med kompetenstillägg

Till timlärare betalas timmarvode förhöjt med kompetenstillägg om han/hon har

1. behörighet som folkhögskollärare
2. behörighet som lärare i huvudsyssla i medborgar- eller arbetarinstitut
3. särskilt stadgad behörighet som timlärare vid idrottsinstitut eller
4. avlagt approbatur/grundstudier i vuxenpedagogik eller examen i vuxenpedagogikens grundstudier och sammanlagt undervisat under minst två år och i hundra timmar vid institut.

032945	timlärare som har avlagt högre högskoleexamen
032942	timlärare som har avlagt lägre högskoleexamen
032940	annan timlärare

12 § Semesterersättning

1. Timplärares rätt till semesterersättning bestäms på basis av stadgandena i semesterlagen.
2. Semesterersättning betalas när institutets arbetsperiod eller anställningen upphör.
3. Över semesterersättningen ska ges en specifikation varav ersättningsgrunden framgår.

13 § Semesterpremie

1. En timplärare som undervisar minst 16 timmar får semesterpremie. För att beräkna det genomsnittliga veckotimantalet används en kalendermånad som utjämningsperiod.
2. Ytterligare en förutsättning för att semesterpremien ska betalas är att timpläraren i enlighet med semesterlagen har varit minst 14 dagar i arbete under kalendermånaden.

14 § Lön för sjuktid och moderskapsledighet

1. Till en timplärare som undervisar minst 16 timmar i veckan betalas lön för sjuktid enligt 1 § och för moderskapsledighet enligt 3 § i kapitel 4.
2. Timplärarens anställningsförhållande anses som sammanhängande, om han varit i institutets tjänst till utgången av föregående ordinarie arbetsperiod och då undervisat i genomsnitt 16 timmar i veckan.
3. Övriga timplärares rätt till sjukledighet med lön bestäms enligt stadgandena i arbetsavtalslagen.

15 § Resekostnader

Timplärares rätt till ersättning av resekostnader bestäms enligt kollektivavtalet, dock med följande undantag.

- Resekostnaderna ersätts när läraren reser från sin bostad eller från verksamhetsstället till arbetsplatsen på institutet till den del resan överskrider sex kilometer Återresan ersätts på samma grunder.
- Dagtraktamente betalas när timpläraren reser från sin bostad eller från sitt verksamhetsställe till arbetsplatsen vid institutet, om institutet ligger i en annan kommun, när resan i en riktning är minst sex kilometer.

16 § Lönebetalning

1. Lönebetalningsperioden är en kalendermånad. Lönen betalas senast den 7:e kalenderdagen följande månad.
2. För övrigt iakttas bestämmelserna i 5 § i 1 kapitlet.

Bilaga 8 Musikläroanstalter

Rektorer och biträdande rektorer

1 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Rektor

041061 högre högskoleexamen

041060 annan examen

Biträdande rektor

041159 högre högskoleexamen

041158 annan examen

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %

2 § Antal undervisningstimmar

Rektor 2–10 timmar i veckan

Biträdande rektor 2–13 timmar i veckan

3 § Arbetstid och semester

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lärare

4 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Konservatorium

043152 Överlärare
Undervisningsskyldighet 20 timmar/vecka

043249 Lektor – högre högskoleexamen
Undervisningsskyldighet 22timmar/vecka

043248 Lektor
Undervisningsskyldighet 22 timmar/vecka

043346	Lärare i allmänna ämnen – Högre högskoleexamen	
043341	Lärare i allmänna ämnen – Lägre högskoleexamen	
	Undervisningsskyldighet för lärare i allmänna ämnen (timmar/vecka)	
	- språk och matematik	20
	- gymnastik	25
	- medborgarfärdighet samt konst- och miljöfostran	21

Grundundervisning i musik

043449	Högre högskoleexamen Undervisningsskyldighet 23 timmar/vecka
043448	Lämplig yrkeshögskoleexamen, påbyggnadsexamen vid konservatorium eller tidigare lektors behörighet Undervisningsskyldighet 23 timmar/vecka
043444	Annan lämplig examen Undervisningsskyldighet 24 timmar/vecka

Tillämpningsanvisning:
Med lärare avses även ackompanjatör.

Undervisningsskyldigheten kan vid behov fastställas per år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	6 %	7 %	8 %	3 %

5 § Fastställande av lön

När lärarens lön i övrigt fastställs beaktas de övriga grunder som nämns i 2 § 2 mom. i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Om en musikhögskola omfattar både en konservatorieavdelning (yrkesutbildning) och en musikinstitutavdelning får en lektor vid högskolan lön som konservatorielektor.

6 § Kompetenstillägg

För lektor och lärare som undervisar i didaktik betalas didaktiktillägg, som är 3,5 % beräknat på grundlönen enligt 4 §.

7 § Tillägg för ämnesgruppsansvarig

Till lärare som har ansvar för en ämnesgrupp betalas tillägg för ämnesgruppsansvarig, vilket är 3,5 % beräknat på grundlönen enligt 4 §.

8 § Undervisningsskyldigheten för lärare som är biträdande rektor

1. Undervisningsskyldigheten för lärare som är biträdande rektor är 1016 timmar i veckan.
2. Till lärare som är biträdande rektor betalas ett tillägg som är 6 % beräknat på grundlönen enligt 4 §.

9 § Föreståndare för filialenhet

Till lärare som är föreståndare för filialenhet betalas tilläggsarvode:

Elever i filialenheten	Ersättning i veckotimmar
20–50	1
51–100	2
101–200	3
201–	4

10 § Tillägg för lärare som undervisar i en eller flera filialenheter

Om läraren undervisar i en eller flera filialenheter utöver huvudskolan betalas till honom ett filialtillägg på basis av resans längd mellan bostaden och filialenheten eller filialenheterna varje vecka. Filialtillägget räknas ut på grundlönen enligt 4 § på följande sätt:

Resekilometrar i veckan	Tillägg
100–149	3,5 %
150–199	7,0 %
200 eller flera	10,5 %

Tillämpningsanvisning:

Resekilometrarna räknas ut för faktiska resor i båda riktningarna, med användning av den kortaste rutten. Det har ingen betydelse om läraren under samma dag undervisar enbart i filialenheten eller därutöver också i huvudskolan.

En timlärare i bisyssla är utöver sina undervisningstimmar skyldig att utföra en motsvarande andel av de 24 timmar arbete som arbetsgivaren fastställer som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunskaper, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete.

11 § Ersättning av resekostnader

Lärare ersätts enligt 1 kapitlet 6 § för kostnaderna för resor mellan musikläroanstaltens olika enheter.

12 § Arbetstid

Arbetsveckor

1. Undervisningen pågår minst 35 arbetsveckor och annat arbete högst tre arbetsveckor. Arbetsveckan är fem dagar. Från antalet dagar dras självständighetsdagen, trettondagen och första maj när dessa infaller på annan vardag än lördag.

Annat arbete

2. Som annat arbete räknas utveckling av undervisningen och andra uppgifter som arbetsgivaren anvisar på samma nivå utan direkt anknytning till undervisningstimmar. I annat arbete är antalet **veckotimmar 38** och timmarna är 60 minuter.

Omvandling av annat arbete till undervisning

3. I stället för annat arbete kan läraren beordras att undervisa över 35 arbetsveckor. Då förkortar en undervisningstimme annat arbete med två timmar. I fall läraren anvisas annat arbete i över **114 timmar** betalas för en timme annat arbete arvode för en övertidstimme.

Organisering av arbetstiden

4. Man ska sträva efter att arrangera lärarens arbetstid från måndag till fredag. Om det är nödvändigt för läroanstalten att arrangera undervisning på lördagar eller ifall man annars kommer överens om annat med läraren ska lärarens lediga dag vara måndag, såvida man inte på lärarens särskilda begäran avtalar annorlunda.

Arbete i anslutning till distansundervisning

5. Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

Timlärare i huvudsyssla

13 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

042543	Högre högskoleexamen Undervisningsskyldighet 22 timmar/vecka
042542	Lämplig yrkeshögskoleexamen, påbyggnadsexamen vid konservatorium eller tidigare lektors behörighet Undervisningsskyldighet 22 timmar/vecka
042539	Annan lämplig examen Undervisningsskyldighet 24 timmar/vecka
042543	Allmänna ämnen – högre högskoleexamen
042538	Allmänna ämnen – högskoleexamen Undervisningsskyldighet för lärare i allmänna ämnen (timmar/vecka)
	- språk och matematik 20
	- gymnastik 25
	- övriga ämnen 21

Erfarenhetstillägg:

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	6 %	7 %	8 %	3 %

14 § Övrigt arbete för timlärare i huvudsyssla

Timlärare i huvudsyssla är skyldiga att vid sidan av undervisningen utföra övrigt arbete enligt 9 § under 24 timmar per läsår.

Tillämpningsanvisning:

För en timlärare som anställts för ett läsår utgör övrigt arbete högst 20 timmar.

En timlärare i huvudsyssla som i medeltal undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

Timlärare i bisyssla

15 § Grundlöner

1. Grundlönerna för timlärare i bisyssla finns i lönebilagan.
2. Lönegrunden för obehörig timlärare i bisyssla är 4–25 % lägre än ovan nämnda arvode.

16 § Övrigt arbete för timlärare i bisyssla

En timlärare i bisyssla är utöver sina undervisningstimmar skyldig att utföra en motsvarande andel av de 24 timmar arbete som arbetsgivaren fastställer som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunnande, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete.

17 § Huvudsyssla för timlärare i bisyssla

1. På timlärare i bisyssla tillämpas avtalsbestämmelserna för timlärare i huvudsyssla när
 - timlärarens i bisyssla anställning gäller tills vidare eller den är tidsbunden så att den pågår minst hela läsåret och
 - läraren inte är heltidsanställd i en annan arbetsgivares tjänst.
2. När ovan nämna förutsättningar uppfylls tillämpas avtalsbestämmelserna för timlärare i huvudsyssla från anställningens början under hela den tid den pågår.
3. För tjänstgöring enligt denna punkt intjänas till erfarenhetstillägg berättigande tjänstgöringstid i samma förhållande som undervisningstimmarerna är av det antal timmar som i läroanstalten berättigar till huvudsyssla.

18 § Examensnämnds- och planeringsuppgifter

Om timlärare utför examensnämnds- eller planeringsuppgifter, betalas för detta arbete för varje timme arvodet för en timme enligt den egna övertimarvodesgrunden.

19 § Tillägg för timlärare som undervisar vid en eller flera enheter

Till en timlärare som undervisar minst 16 timmar i veckan vid en musikläroanstalt betalas filialtillägg enligt 10 §.

20 § Ersättning av resekostnader

1. Timlärare som undervisar minst 16 timmar i veckan i en musikläroanstalt får, då han förflyttar sig från en musikläroanstalts enhet till en annan, resekostnadsersättning enligt 12 § i kapitel 1.
2. Enligt resereglementet får timlärare, som undervisar färre än 16 timmar i veckan i en musikläroanstalt, utöver ersättningen i moment 1 ersättning för kostnaderna för resan från bostaden till den första verksamhetsenheten på en annan kommuns område och på motsvarande sätt för kostnaderna för resan från den sista verksamhetsenheten inom en annan kommuns område till bostaden.
3. Om i moment 2 nämnd timlärare undantagsvis eller på arbetsgivarens uttryckliga order blir tvungen att övernatta annanstans än i sin bostad på grund av arbetsuppgifter betalas dagtraktamente enligt villkoren i resereglementet såsom för arbetsresor.
4. Om timlärare som nämns i moment 2 för att sköta arbetsuppgifter reser 120 kilometer in på en annan kommuns område från sin egentliga arbetsplats eller från sin bostad och resan räcker minst 10 timmar, betalas till honom en ersättning motsvarande partiellt dagtraktamente.
5. Av särskilt vägande orsaker kan en läroanstalt enligt prövning betala partiellt dagtraktamente till i moment 2 avsedd timlärare om avståndet mellan timlärarens bostad och hans verksamhetsställe är minst 75 kilometer och resan räcker minst fem timmar.

Tillämpningsanvisning:

Ifall det är fråga om ett undervisningsämne med få veckotimmar, som det är nödvändigt att ordna undervisning i p.g.a. läroplanen eller om det råder särskild brist på lärare som undervisar i ett speciellt eller ovanligt instrument, kan direktionen överväga att betala en ersättning som motsvarar partiellt dagtraktamente för ett arbetsår även ifall villkoren 75 kilometer i en riktning och minst fem timmar sammanlagt uppfylls. Vid uträkningen av resekilometrarna följs tillämpningsanvisningarna i 7 § i tillämpliga delar.

Bilaga 9 Bildkonstskola och multiprofessionell konstutbildning

Rektorer

1 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under statistikkoden **051054**.

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

2 § Undervisningsskyldighet

Undervisningsskyldigheten är 5–14 timmar i veckan.

Tillämpningsanvisning:

När undervisningsskyldigheten fastställs ska bl.a. skolans undervisningsställen, läge och övrig personalstyrka i skolan beaktas.

3 § Arbetstid och semester

Rektors arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lärare

4 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

053444 Läraren har behörighet som grundskollärare, bildkonst- eller musiklärare, musikläroanstaltslärares behörighet eller han är konstnär med pedagogisk behörighet enligt förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 986/1998.

053442 Annan lärare

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	8 %	3 %

5 § Arbetsskyldighet

Lärarens arbetsskyldighet är **814 timmar** per arbetsår. Av dessa timmar är 578 undervisningstimmar och 236 timmar övrig arbetsskyldighet som arbetsgivaren fastslår.

Tillämpningsanvisning:

I övrig arbetsskyldighet ingår utveckling av undervisningen och andra uppgifter på samma nivå utan direkt anknytning till lektion som arbetsgivaren fastslår.

6 § Lärare som är skolföreståndare

Till lärare som fungerar som skolföreståndare betalas månadsersättning enligt lönebilagan. Undervisningstimmarna minskas enligt följande:

Hållna lektioner föregående läsår	Ersättning per månad	Minskning av timmar per vecka
–1000	100,14 €	1–3
1001–2000	155,76 €	2–4
2001–	211,39 €	3–4

7 § Trettondagens förkortande effekt på arbetstiden

Från arbets- och undervisningsskyldigheten för en lärare i huvudsyssla ska med anledning av trettondagen, om den infaller på en annan vardag än lördag göras ett kalkylerat avdrag som motsvarar en dags arbets- och undervisningsskyldighet.

8 § Arbete i anslutning till distansundervisning

Arbete som hänför sig till distansundervisning inräknas i lärarens undervisningstimmar så att 1,5 timmar distansundervisning motsvarar en undervisningstimme.

Timlärare

9 § Timarvoden

1. Timarvoden för timlärare finns i lönebilagan under statistikkoden 052999.
2. Till timlärare betalas för hållna lektioner en timlön som bestäms mellan 24,58–29,71 euro.
3. Till en lärare som arbetar minst 16 veckotimmar betalas en timlön om 26,11–31,48 euro.
4. För planering och arrangemang av utställning betalas 50 % av det i punkt 2 nämnda arvodet.

Tillämpningsanvisning:

En undervisningstimme är 45 minuter och en timme övrigt arbete är 60 minuter.

10 § Övrigt arbete för timlärare

En timlärare som undervisar i genomsnitt minst 16 timmar per vecka är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunskaper, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevårsarbetet.

Tillämpningsanvisning:

En timlärare som anställts för ett läsår undervisar högst 20 timmar.

En timlärare som i medeltal undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

11 § Semesterersättning och semesterpremie

1. En timlärare intjänar semesterpremie för fulla kvalifikationsmånader.
2. Timlärarens rätt till semester, semesterlön och semesterersättning bestäms på basis av bestämmelserna i semesterlagen. Semesterersättningen betalas när skolarbetet slutar eller när arbetsförhållandet upphör.
3. Över semesterersättningen ska ges en specifikation varav ersättningsgrunden framgår.

12 § Lön för sjuktid och moderskapsledighet

1. Till en timlärare som i snitt undervisar minst 14 timmar i veckan betalas lön för sjuktid enligt 1 § och lön för moderskapsledighet enligt 3 § i kapitel 4.
2. När anställningens längd räknas ut anses timlärarens tjänstetid som sammanhängande, om han varit i den egna skolans tjänst till utgången av föregående ordinarie arbetsperiod och då undervisat i genomsnitt 14 timmar i veckan.
3. Rätten till sjukledighet med lön för andra än i punkt 1 avsedda timlärare fastställs enligt bestämmelserna i arbetsavtalslagen.

13 § Tillfällig vårdledighet

Timlärare som i snitt undervisar minst 14 timmar i veckan har rätt att få tillfällig ledighet med lön enligt 4 kapitlet 3 § 6 punkten.

SEKTION C YRKESLÄROANSTALTER

Gemensamma bestämmelser

1 § Fastställande av villkor för anställningsförhållandet

Anställningsvillkoren för lärare i yrkesläroanstalt bestäms av de avtalsbestämmelser som tillämpades i läroanstalten i fråga 31.12.1998 om inte annat har avtalats i kollektivavtalet.

2 § Utbildnings-/studieområden

Utbildnings-/studieområdena likställs med läroanstaltsformerna 31.12.1998 enligt följande:

Läroanstalt	Utbildning/studieområde
Vissa yrkesläroanstalter	Teknik och trafik med undantag för utbildning som ges i sjöfart Turism, restaurangbranschen, huslig ekonomi Social- och hälsovård/skönhetsvård Natur-/gårdsbruk, trädgårdsskötsel och fiskeri samt andra naturresurser, kultur/hantverk och konstindustri
Handelsläroanstalt	Handel och administration
Social- och hälsovårdsläroanstalt	Social- och hälsovårdsbranschen
Skogs- och trähushållningsläroanstalt	Natur-/skogsbruk och trähushållning samt andra naturresurser

3 § Mångvetenskaplig läroanstalt

Arbetsvillkoren för lärare i mångvetenskaplig läroanstalt bestäms enligt den läroanstalt där arbetstagaren har anställts. För timlärare i huvudsyssla fastslås en vägd undervisningsskyldighet och en vägd löneklass enligt de timmar han håller i de olika läroanstalterna.

4 § Tillämpning av kollektivavtalet för yrkesinriktade vuxenutbildningscenter

Då en yrkesläroanstalt förmedlar utbildning såväl på ungdomsstadiet som för vuxna, bestäms lärarens anställningsvillkor enligt följande:

- Om läraren undervisar på ungdomsstadiet för minst 50 % av undervisningsskyldigheten, tillämpas på villkoren för anställningsförhållandet bilagorna gällande yrkesläroanstalter.
- Om undervisningen på ungdomsstadiet blir mindre än vad som nämns ovan, kan arbetsgivaren på lärarens anställningsvillkor tillämpa kollektivavtalet för yrkesinriktade vuxenutbildningscenter.

5 § Söckenhelgernas inverkan på lärares undervisningsskyldighet

Från lärarens undervisningsskyldighet avdras kalkylmässigt undervisningsskyldighet motsvarande en dag för trettondagen, första maj och självständighetsdagen då de infaller på annan vardag än lördag.

6 §Handledning av elev som lär sig genom arbete

Handledning av elev som lär sig genom arbete inräknas i lärarens undervisningsskyldighet.

7 § Arvode för annat arbete än undervisning i klass

1. Till läraren betalas ett arvode som motsvarar arbetsmängden om han åläggs följande uppgifter:
 - en undervisningsperiod som utförs som distansundervisning (utarbetande av övningsuppgifter, korrigering, kommentarer, vid behov personlig handledning och praktiska arrangemang för perioden),
 - planerings- och konsultationsuppgifter i anslutning till avgiftsbelagd service,
 - handledningsuppgifter för elevers självstudier (annan handledning än den som ges i klass),
 - uppgifter i samband med arrangerande av yrkesexamina/ fristående prov samt uppgifter vid mottagning av och bedömning av examen,
 - slutarbeten (handledning, granskning osv.)
 - eller annan uppgift som arbetsgivaren förordnar i anslutning till utvecklingen av på skollagstiftningen eller lokala förhållanden grundad undervisnings- och fostringsverksamhet i läroanstalten eller utbildningssektorn.

Som grund för arvodet används den ersättning som är grund för lärarens eget övertimarvode.

Tillämpningsanvisning:

När man fastslår det antal timmar som är grund för ersättningen ska man beakta att det är fråga om annat arbete än undervisning i klass, varvid arvodet för en övertimme motsvaras av 1,5 timme annat arbete.

2. Om lärarens undervisningsskyldighet inte annars fullgörs, kan uppgiften, för vilken arvode betalas så att det motsvarar övertimarvode för 38

timmar, inräknas i lärarens undervisningsskyldighet som en årsvekotimme.

3. Om ovan avsedda uppgift åläggs lärare med total arbetstid, inräknas den i hans undervisningsskyldighet.

Tillämpningsanvisning:

Den arbetsmängd som motsvarar en undervisningsskyldighetstimme är 2 timmar för lärare med total arbetstid.

8 § Tillägg för undervisning på kvällar, veckoslut, söckenhelg och under lov

1. Till en lektor och timlärare i huvudsyssla betalas för timmar som hålls fr.o.m. klockan 16.30 ett tillägg för undervisning på kvällen som är hälften av lärarens overtimarvode (1/38). Tillägget för kvällsundervisning för lärare med total arbetstid är hans ordinarie lön dividerad med 153.
2. Ett tillägg lika stort som tillägget för undervisning på kvällar betalas också för timmar som hålls på lördag och söndag samt söckenhelg (tillägg för undervisning på veckoslut) och för undervisning som äger rum under den tid läroanstalten har lov (tillägg för undervisning på lov).

Tillämpningsanvisning:

Med läroanstaltens lov avses höst-, jul-, sport- och påsklov samt sommaravbrottstiden. Den sommarperiod som ingår i utbildningen av lantbruksföretagare i lantbruksläroanstalter och i läroanstalter för huslig ekonomi berättigar inte till tillägg för undervisning på lov.

Tillägg för undervisning på lov betalas inte till lärare som anställts endast för den tid lovet varar.

Tillägg enligt denna paragraf betalas ut endast på en grund för samma arbete.

Bilaga 10 Vissa yrkesläroanstalter

1 § Tillämpningsområde

Denna bilaga tillämpas på följande utbildningsområden:

- teknik och trafik med undantag för utbildning som ges i sjöfartsläroanstalter
- turism, restaurangbranschen, huslig ekonomi
- skönhetsvård som hör till social- och hälsovårdsbranschen
- hantverks- och konstindustriutbildning som hör till kulturbranschen
- gårdsbruk, trädgårdsskötsel och fiskerihushållning inom naturbruk

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning

2 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

061062	Rektor Undervisningsskyldigheten är högst 456 timmar per år.
061160	Biträdande rektor Undervisningsskyldigheten är högst 570 timmar per år.
061359	Föreståndare för vuxenutbildning Undervisningsskyldigheten är högst 350 timmar per år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

3 § Arbetstid, semester och övertimmar

Arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för lärare.

4 § Arvode och minskning för biträdande rektor i arvodesbaserad tjänst

1. Till lektor som beordrats till biträdande rektor betalas fr.o.m. 1.2.2016 ett arvode om 359,04 euro och undervisningsskyldigheten minskas enligt följande:

Antal elever	Minskning timmar/vecka
100	5
101–300	6
301–	7

Lärare

5 § Grundlön, undervisningsskyldighet, övertimarvodeskoefficienter och erfarenhetstillägg

Grundlön, undervisningsskyldighet och övertimarvodeskoefficienter

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Lektor (yrkesämnen)

Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

063551 Lärare
063651 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 26 timmar/vecka (38 veckor)

Ingenjör, byggnadsarkitekt, lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen

063549 Lärare
063649 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 26 timmar/vecka (38 veckor)

Yrkeslärarexamen eller motsvarande

063544 Lärare
063644 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 25 timmar/vecka (38 veckor)

Tekniker eller motsvarande med av undervisningsministeriet fastställda tilläggsstudier

063545 Lärare
063646 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 26 timmar/vecka (38 veckor)

Annan högsta utbildning inom området

063541 Lärare
063641 Speciallärare
Undervisningsskyldigheten 26 timmar/vecka (38 veckor)

Teknikerexamen eller motsvarande

063539 Lärare
063639 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 27 timmar/vecka (38 veckor)

Lektor (gemensamma ämnen)

Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

063747 Lärare
063847 Speciallärare
Undervisningsskyldighet 22 timmar/vecka (38 veckor)

Annan examen

063744 Lärare

063844 Speciallärare

Undervisningsskyldighet 22 timmar/vecka (38 veckor)

Lektor (gymnastik och hälsolära)

Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

063747 Lärare

063847 Speciallärare

Undervisningsskyldighet 25 timmar/vecka (38 veckor)

Annan examen

063744 Lärare

063844 Speciallärare

Undervisningsskyldighet 25 timmar/vecka (38 veckor)

Tillämpningsanvisning:

Prissättningen ovan innehåller både tjänsteinplaceringsklass enligt den nya förordningen om behörighetsvillkor för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) 13 och 14 § och tjänsteinplaceringsklass enligt de tidigare gällande behörighetsförordningarna för behöriga lärare.

Lärare i hantverk och konstindustri, med examen på institutnivå och högskoleexamen samt lärare i kommunikation, bildkonst, dans och teater, med examen på institutnivå jämföras med ingenjör. Lärare som har avlagt lämplig examen på institutnivå, som har avlagt av Utbildningsstyrelsen godkänd examen eller minst tre års studier inom området mediekultur jämföras med yrkeslärare. Trädgårdslärare jämföras som tidigare med högre högskoleexamen.

Övertimarvodeskoefficient för speciallärare är 0,95. För övriga lärare är koefficienten 1.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	15 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	9 %	5 %	6 %	6 %

I fråga om erfarenhetstillägget för femton (15) år ska minst tio (10) år av till erfarenhetstillägget berättigande tjänsteår vara tjänsteår som lärare eller rektor.

I fråga om erfarenhetstillägget för tjugo (20) år ska minst femton (15) år av till erfarenhetstillägget berättigande tjänsteår vara tjänsteår som lärare eller rektor.

6 § Vägdd undervisningsskyldighet

Om någon annan än en lärare i yrkesämnen undervisar i två eller flera andra än yrkesläroämnen beräknas hans undervisningsskyldighet så att undervisningsskyldigheterna per vecka i de ämnen han undervisar i avvägs enligt det genomsnittliga antalet använda veckotimmar. Om de vägda undervisningsskyldigheterna inte blir ett helt tal avrundas talet till närmaste hela tal. Ifall två hela tal är lika nära avrundas undervisningsskyldigheten till det lägre talet.

7 § Lärare vid yrkesläroanstalt för hörselskadade

Undervisningsskyldigheten för lärare vid yrkesläroanstalt för hörselskadade är två veckotimmar mindre i andra ämnen än gymnastik och hälsolära.

8 § Planeringsarbete

1. Planeringsarbete inräknas i lärarens undervisningsskyldighet 1,5 timmar per vecka.
2. I planeringsarbetet ingår deltagande i avdelningsmöten och motsvarande möten, deltagande i sådana möten och överläggningar mellan lärare som gäller undervisning och fostran, kontakter med det lokala näringslivet och liknande intressentgrupper, kontakter med elevernas föräldrar samt uppgifter som hänger samman med planering av undervisning och utveckling av läroanstaltens verksamhet.
3. Planeringsarbetet gäller förutom lektorer lärare som utgående från sina undervisningstimmar och övriga uppgifter vid den berörda läroanstalten blir timlärare i huvudsyssla samt de deltidsanställda lärare som har timmar som berättigar till minst huvudsyssla. Därtill förutsätts att lärarens anställningsförhållande varar över en vecka utan avbrott i läroanstalten.

9 § Övrig arbetsskyldighet

En lärare och timlärare i huvudsyssla är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunnande, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.

Tillämpningsanvisning:

En timlärare som anställts för ett läsår undervisar högst 20 timmar.

En lärare och timplärare i huvudsyssla som i genomsnitt undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som lärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. En timplärare i bisyssla kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timplärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

10 § Kompetenstillägg

Speciallärartillägg

Till lärare för specialklass som avlagt speciallärarexamen betalas speciallärartillägg som är 22 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

Tillägg för lärare som undervisar elever med läs- och skrivsvårigheter och för klinicklärare

Till utbildad lärare som undervisar elever med läs- och skrivsvårigheter samt till klinicklärare betalas tillägg till lärare för läs- och skrivsvårigheter samt till klinicklärare vilket är 6 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

Tillägg för elevhandledare

Till lärare med elevhandledarutbildning som arbetar som elevhandledare betalas elevhandledartillägg som är 3 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

Tillägg för teckenspråk

Till en lärare på mellanstadiet som behärskar teckenspråk betalas teckenspråkstillägg som är 3 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

11 § Arvode för elevhandledning och stödundervisning

Arvode för stödundervisningstimmar och elevhandledning betalas enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

12 § Klassföreståndararvode

Till en lärare som är klassföreståndare för en eller flera klasser betalas för klassföreståndaruppgifterna ett arvode för varje arbetsvecka i skolan, högst dock för en timme i veckan. Arvodet fås genom att grundlönen för uppgiften sammanslagen med erfarenhetstilläggen per månad divideras med talet 150.

13 § Arvode för redskapsvård

För uppgifter utöver de ordinarie undervisningstimmarna för utveckling, planering och underhåll av undervisningsutrustning, apparatur och material betalas arvode med stöd av det antal timmar arbetsgivaren fastslagit enligt lärarens egen overtimarvodesgrund.

Följande antal veckotimmar kan användas per läroanstalt för ovan nämnda uppgifter:

Klasser	Veckotimmar
1–20	2
21–40	4
41–60	5
61–	6

14 § Arvode och minskning för avdelningsföreståndare

1. Till lärare som förordnats till avdelningsföreståndare betalas för uppgiften ett arvode baserat på antalet klasser i avdelningen enligt lönebilagan.

Klasser i avdelningen	Arvode / mån.
3	38,31 €
4–7	50,72 €
8–11	62,86 €
12–	76,15 €

2. Undervisningsskyldigheten minskas för lärare som förordnats till avdelningsföreståndare:

Basgrupper	Minskning av undervisningsskyldighet per vecka
3	2
4–5	3
6–7	4
8–9	5
10–	5 + 1 för varje följande påbörjat antal av tre basgrupper

3. Om linjerna på avdelningen är fem eller flera får avdelningsföreståndaren ytterligare en timmes minskning per vecka utöver de ovan nämnda.

15 § Arvode och minskning för entreprenad

1. Till lärare som arbetar som ansvarig arbetsledare för entreprenadarbete inom arbetsundervisningen betalas fr.o.m. 1.2.2016 ett arvode om 50,72 euro i månaden; på byggnadsavdelning dock 108,59 euro i månaden om
 - entreprenadarbetet huvudsakligen utförs utanför elevernas egentliga arbetssal,
 - entreprenadarbetet sker som en del av undervisningen enligt den läroplan som godkänts för läroanstalten, och

- undervisningen i läroanstalten är så ordnad att entreprenadarbetet är fortgående och utgör en betydande del av undervisningen.
2. Som en tilläggsgottgörelse ges 1 timme/vecka per entreprenadklass som hör till lärarens ansvarsområde, dock högst 4 timmar/vecka. Med entreprenadklass avses en klass där i snitt över 30 % av elevernas arbetsundervisningstid är entreprenadarbete utanför elevernas egentliga arbetssal. Den första klassen kan vara entreprenadklass bara på byggnadsbranschens studielinje. Ansvarig för entreprenad kan vara entreprenadklass bara på byggnadsbranschens studielinje. Uppgiften som ansvarig arbetsledare för entreprenad får inte öka lärarens intjänade timmar.
 3. Ifall läraren är ansvarig för ledningen av flera olika arbeten betalas arvodet för den ledaruppgift som ger det största vederlaget.

16 § Minskning för lärare som sköter rektors uppgift

1. Bestämmelsen tillämpas bara när läroanstalten inte har någon biträdande rektor.
2. När rektorn är förhindrad minst en vecka inräknas i den lärarens undervisningsskyldighet som sköter rektorns uppgifter som arbete utom klass per vecka:

Klasser	Antal timmar
18–23	2
24–29	3
30–	4

17 § Minskning för förbindelselärare för allmänna ämnen

Undervisningsskyldigheten för lärare som sköter uppgifterna som hör till förbindelselärare för allmänna ämnen minskas på följande sätt:

Klasser	Befrielse
1–35	1 veckotimme
36–60	2 veckotimmar
61–	3 veckotimmar

18 § Undervisnings- och utbildningsdagar

Den kalkylerade utgångspunkten för de undervisnings- och utbildningsdagar arbetsgivaren kan bestämma om per läsår är 195 arbetsdagar. Om självständighetsdagen, trettondagen eller först maj infaller på annan vardag än lördag, minskas undervisningsdagarna med motsvarande antal dagar. Av dessa undervisnings- och utbildningsdagar är minst fem utbildnings-/planeringsdagar.

Bilaga 11 Handelsläroanstalter

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning

1 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

071062	Rektor Undervisningsskyldigheten är högst 342 timmar per år.
071161	Biträdande rektor Undervisningsskyldigheten är högst 570 timmar per år.
071359	Föreståndare för vuxenutbildning Undervisningsskyldigheten är högst 350 timmar per år.

När undervisningsskyldigheten bestäms ska läroanstaltens storlek och den arbetsmängd vissa uppgifter föranleder beaktas.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	9 %	6 %

2 § Arbetstid, semester och övertimmar

Arbetstid, semester och övertimmar bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för lärare.

3 § Arvode och minskning för biträdande rektor i arvodesbaserad tjänst

1. Till biträdande rektor vid handelsläroanstalt betalas ett arvode om 170,45 euro per månad.
2. Minskningen av undervisningsskyldigheten är 3 timmar i veckan.

Lärare

4 § Grundlön och erfarenhetstillägg

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Lektor

Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen
073551 Lärare

073651 Speciallärare

Lägre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen

073547 Lärare

073647 Speciallärare

Annan examen

073544 Lärare

073644 Speciallärare

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	7 %	7 %	7 %	8 %	6 %

5 § Undervisningsskyldighet och arbetstid

1. Undervisningsskyldigheten för lärare i handelsläroanstalt:

modersmål, handelskorrespondens/kommunikation	16
bokföring, redovisning och ekonomisk förvaltning	18
övriga	19

2. Undervisningsskyldigheten kan vid behov bestämmas per år genom att man multiplicerar undervisningsskyldigheten per vecka med antalet arbetsveckor i läroanstalten.

Arbetstid i Suomen Yrittäjäopisto

3. Undervisningsskyldigheten för lärare i Suomen Yrittäjäopisto har inte definierats. Lärarens arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

6 § Uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten

Utöver de ordinarie undervisningstimmarerna får läraren i sin undervisningsskyldighet inräkna det antal timmar i veckan som arbetsgivaren fastställer för uppgifter utom klass som hänför sig till utveckling och planering av undervisningsutrustning, apparatur och material.

7 § Övrig arbetsskyldighet

En lärare och timplärare i huvudsyssla är skyldig att utöver undervisning och andra arbetsförpliktelser utföra uppgifter som arbetsgivaren fastställer under 24 timmar per läsår. Uppgifterna kan till exempel innebära planerings- och utvecklingsarbete, utveckling av lärarens kunnande, planering/utvärdering av undervisningen i den enskilda skolan eller annat lärararbete. Av den ovan nämnda arbetstiden kan man fastställa att sex timmar ska utföras under

högst en separat arbetsdag som kan utgöra en lördag under elevarbetsåret.

Tillämpningsanvisning:

En timlärare som anställts för ett läsår undervisar högst 20 timmar.

En lärare och timlärare i huvudsyssla som i genomsnitt undervisar färre än 16 veckotimmar kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som lärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret. En timlärare i bisyssla kan åläggas att utföra en motsvarande andel av de ovan nämnda 24 timmarna som timlärarens undervisningstimmar utgör av 16 timmar i förhållande till anställningens längd under läsåret.

8 § Planeringsarbete i Liikemiesten Kauppaopisto

I Suomen Liikemiesten Kauppaopisto inräknas i lärarens undervisningsskyldighet 1 timme planeringsarbete per vecka.

9 § Timlärare

Villkoren för timlärarens anställningsförhållande bestäms som för lektorer i handelssläroanstalter.

10 § Kompetenstillägg

Tillägg för elevhandledare

Till lektor med elevhandledarutbildning som arbetar som elevhandledare betalas elevhandledartillägg som är 3 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

Tillägg för lärare som undervisar elever med läs- och skrivsvårigheter och för klinicklärare

Till lärare med utbildning för undervisning av elever med läs- och skrivsvårigheter och för klinikundervisning betalas tillägg för undervisning i läs- och skrivsvårigheter samt för klinikundervisning, vilket är 6 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

Speciallärartillägg

Till lärare för specialklass som avlagt speciallärarexamen betalas speciallärartillägg som är 22 % beräknat på grundlönen enligt lönebilagan.

11 § Kurskoefficient

De timmar som en lärare håller på yrkeskurs (annan än sysselsättnings- eller läroavtalskurs eller minst ett år lång yrkestilläggsutbildning) multipliceras med koefficienten 1,15, dock inte de timmar som berättigar till tillägg för undervisning på lov.

12 § Handledararvode

Lärare som beordrats till fältskolas handledare får 1/3 timmes (20 min.) arvode för timmar då lärarkandidat får handledning av läraren i fråga. Arvodet betalas dock för högst 60 timmar per läsår.

13 § Arvode för elevhandledning och stödundervisning

Arvode för stödundervisnings- och elevhandledningstimmar betalas enligt lärarens egen övertimarvodesgrund.

14 § Linjeföreståndararvode

Till en lärare som utsetts till linjeföreståndare betalas fr.o.m. 1.2.2016 ett arvode om 150,61 euro per månad.

Därtill betalas en ersättning motsvarande ett årsveckoövertimarvode samt på speciallinje en ersättning motsvarande två årsveckoövertimarvoden för varje påbörjat antal av fem klasser som börjar på linjen. Ersättningen motsvarar högst fyra årsveckoövertimarvoden.

En förutsättning för att arvodet ska betalas är att det totala timantalet för den lärare som beordrats till linjeföreståndare inte är mer än 1 1/2 gång så stort som lärarens undervisningsskyldighet.

15 § Klassföreståndararvode

Till lärare som är klassföreståndare för en eller flera klasser betalas för klassföreståndaruppgifterna ett arvode för varje arbetsvecka i läroanstalten. Arvodet fås genom att den månatliga summan av grundlönen för uppgiften i fråga och erfarenhetstilläggen divideras med 153.

Det arvode som ska betalas för klassföreståndarens uppgifter minskas inte av en högst sju kalenderdagar lång ledighet med lön och arvodet betalas inte heller då till en vikarie.

16 § Arvode till lärare som sköter rektors och biträdande rektors uppgifter

Om en lärare beordrats att vid sidan av sin egen uppgift sköta de administrativa uppgifter som hör till rektorn eller biträdande rektorn för en tid då rektorn eller biträdande rektorn är förhindrad att sköta sina uppgifter, ersätts läraren för denna tid skillnaden mellan den egna

undervisningsskyldigheten och rektors eller biträdande rektors undervisningstimmar som övertimmar.

17 § Förhör av privatelever

Förhørsarvode för privatelever

1. För förhör vid privatelevers examina betalas fr.o.m. 1.2.2016 till läraren ett arvode om 54,43 euro.

Förhöret omfattar skriftligt och muntligt förhör, arbetsprestationer av övningskaraktär samt omtagning.

Övervakningsarvode vid skriftligt förhör

2. Vid skriftligt förhör betalas till den övervakande läraren fr.o.m. 1.2.2016 ytterligare ett övervakningsarvode om 11,09 euro.

Rektors arvode per privatelev

3. För varje privatelev betalas fr.o.m. 1.2.2016 i arvode till rektor 43,95 euro.

En förutsättning för att arvodet ska betalas är att rektorn kontrollerar om de som försöker bli privatelever uppfyller de krav undervisningsmyndigheterna ställt, godkänner dem som antas som privatelever, fastställer examensordningen, arrangerar förhöret, övervakar att förhöret motsvarar den nivå examen kräver, samt ger betyg över avlagda examina.

Bilaga 12 Social- och hälsovårdsläroanstalt

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning

1 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

081061	Rektor Undervisningsskyldigheten är högst 380 timmar per år.
081159	Biträdande rektor Undervisningsskyldigheten är högst 380 timmar per år.
081359	Föreståndare för vuxenutbildning Undervisningsskyldigheten är högst 350 timmar per år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %	6 %

2 § Arbetstid och semester

Arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lärare

3 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Lektor och timlärare i huvudsyssla

1. Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen

083556 Lektor

082556 Timlärare i huvudsyssla

2. Annan examen

083554 Lektor

082554 Timlärare i huvudsyssla

Erfarenhetstillägg

Lektor och timlärare i huvudsyssla

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	6 %	6 %	5 %	4 %

Undervisningsskyldighet

Undervisningsskyldigheten är högst 836 timmar per läsår.

5 § Kompetenstillägg

Till lärare med elevhandledarutbildning som arbetar som elevhandledare betalas elevhandledartillägg som är 4 % av grundlönen enligt lönebilagan.

6 § Uppgifter som räknas till undervisningsskyldigheten

Till undervisningsskyldigheten räknas:

1. 3–12 timmar per vecka för uppgift som avdelningsföreståndare eller motsvarande, beroende på avdelningens storlek, undervisningsområde och andra faktorer som inverkar på arbetsmängden.
2. För exkursionsresor högst tre timmar per vecka.
3. Högst 200 timmar per läsår för uppgiften som ansvarig för fortbildning.
4. Övriga specialuppgifter enligt arbetsgivarens prövning.

7 § Arbetstid, semester och timmar som överskrider undervisningsskyldigheten

Arbetstid och semester

1. Arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitlet om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Timmar som överskrider undervisningsskyldigheten och övertimarvode

2. Med lärarens samtycke kan den årliga undervisningsskyldigheten överskridas varvid lärare för de överskridande timmarna får övertimarvode.

Övertimarvodet beräknas på den undre gränsens grundlön i löneskalan.

Undervisningsskyldigheten per vecka är 22 timmar.

Bilaga 13 Skogsbruks- och trähushållningsläroanstalt

Rektor, biträdande rektor och föreståndare för vuxenutbildning

1 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

091062	Rektor Undervisningsskyldigheten är 50–450 timmar per år.
091161	Biträdande rektor Undervisningsskyldigheten är 200–400 timmar per år.
091359	Föreståndare för vuxenutbildning Undervisningsskyldigheten är 250–350 timmar per år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år
Erfarenhetsprocent	5 %	5 %	5 %	5 %

2 § Arbetstid och semester

Arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lärare

3 § Grundlön, erfarenhetstillägg och undervisningsskyldighet

Grundlöner och undervisningsskyldighet

Grundlönerna finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

Lektor (yrkesämnen)

093555	Högre högskoleexamen Undervisningsskyldigheten är 850 timmar per år.
093552	Lämplig yrkeshögskoleexamen eller ingenjör Undervisningsskyldigheten är 850 timmar per år.
093550	Skogsbruksingenjör, trähushållningsingenjör eller motsvarande tidigare examen Undervisningsskyldigheten är 900 timmar per år.

- 093549** Tekniker eller examen på institutnivå
Undervisningsskyldigheten är 900 timmar per år.
- 093547** Skogsbruks-, sågindustri- eller skivindustritekniker
Undervisningsskyldigheten är 1000 timmar per år.
- 093545** Utbildning för lärare i skogsarbete
Undervisningsskyldigheten är 1000 timmar per år.
- Lektor (gemensamma ämnen)
- 093755** Högre högskoleexamen
Undervisningsskyldigheten är 850 timmar per år.

Erfarenhetstillägg

Erfarenhetsår	3 år	5 år	8 år	13 år	20 år
Erfarenhetsprocent	5 %	7 %	9 %	9 %	6 %

4 § Lärarens arbetstid och semester

Arbetstid och semester bestäms enligt 17 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

5 § Uppgifter som räknas till lärarens undervisningsskyldighet

I lärarens undervisningsskyldighet inräknas utöver klasstimmar och kurstimmar:

1. Övnings- och demonstrationstimmar samt tid som har använts till handledning av lärarkandidater, dock högst 100 timmar per lärare årligen.
2. För uppgift som avdelningsföreståndare eller förman för separat kursplats 40 timmar om året per klass, dock högst 250 timmar per år.
3. För uppgift som förman för studielinje eller klassföreståndares uppgifter 40 timmar per år.
4. För övervakning av praktik enligt undervisningsplanen högst 5 timmar per övervakningsdag samt för kontroll av praktikplaner och referat en timme per månad, dock högst sex timmar årligen per praktikant.
5. Sammanlagt högst 200 timmar för skötsel av undervisningsskog per påbörjade 1000 hektar per år i enlighet med läroanstaltens fastställda verksamhetsplan.
6. För åskådningsundervisning, övningsarbete och anskaffning av mål för exkursioner och för förberedelser i terrängen inklusive tid för resor i samband med avslutande av undervisningsarbetsplats sammanlagt högst 20 timmar per klass årligen.

7. För anskaffning, skötsel och reparation av sågverk, fordon, maskiner, redskap, läromedel och material samt för lärare som deltar i skötsel och användning av ADB-apparatur och programvara är det maximala antalet timmar:

Skogsmaskinsförar- och skogsmaskinsmontörsutbildning	80 timmar/klass/år
Såg- och skivindustritekniker	80 timmar/klass/år
Övriga studielinjer	40 timmar/klass/år

Minskningen fördelas på lärarna i enlighet med läroanstaltens fastställda arbetsfördelning.

8. Övriga uppgifter i anslutning till läroanstaltens verksamhet (t.ex. ledning och handledning vid exkursion, ledning av elevkårens verksamhet, övervakning av elevinternat)

Klasser	Undervisningstimmar per år
1–3	40
4–6	80
7–9	120
10–13	160
14–	200

9. När rektor eller föreståndare är förhindrad minst en vecka får läraren när han under denna tid sköter rektors eller föreståndares uppgifter i sin undervisningsskyldighet inräkna arbete utom klass enligt följande:

Elever	Undervisningstimmar per vecka
–99	2
100–199	3
200–	4

6 § Arvode till avdelningsföreståndare och förman för separat kursplats

Till avdelningsföreståndare och förman för separat kursplats betalas fr.o.m. 1.2.2016 som månatligt arvode 47,45 euro.

7 § Lärarutbildningsarvode

1. Till lärare som undervisar i normalskogsläroanstalt, övningsskolor samt i lärarundervisning på svenska betalas fr.o.m. 1.2.2016 följande arvoden.

Rektor/föreståndare	254,38 euro/månad
Lektor (yrkesämnen; högre högskoleexamen), forstmästare och lektor	173,84 euro/månad

Lektor (yrkesämnen; ingenjör)
och ingenjör 152,98 euro/månad

Lektor (yrkesämnen;
skogsbruksingenjör, trähushållningsingenjör eller
motsvarande tidigare examen),
Lektor yrkesämnen; (tekniker)
skogstekniker och maskintekniker 125,13 euro/månad

Lektor (yrkesämnen; skogsbruks-,
sågindustri- och skivindustritekniker),
Lektor (yrkesämnen);
utbildning för lärare i skogsarbete 105,75 euro/månad

2. Arvodet betalas i övningsskolor och i svenskspråkig lärarutbildning enbart för tid när det finns lärarkandidater i läroanstalten.

SEKTION D YRKESHÖGSKOLOR

Bilaga 14 Yrkeshögskolor

1 § Tillämpningsområde

1. Denna bilaga tillämpas på överlärare, lektor och lärare på heltid och deltid vid yrkeshögskola, vilkas arbetstid är minst 760 timmar per år eller minst 19 timmar i medeltal per vecka. Bilagan tillämpas också på anställningsvillkoren för personal i pedagogiska ledaruppgifter, administrativa uppgifter, planerings-, utvecklings- och expertuppgifter samt biträdande uppgifter.
2. Bestämmelserna angående semesterpremien tillämpas inte som en del av bilagan.
3. Som en del av bilagan tillämpas 1, 2, och 5 § i tillämpliga delar och 7, 8, 19 och 20 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

2 § Överlärares och lektors arbetstid

Årsarbetstid

1. Årsarbetstiden är **1624 timmar** per läsår så att läraren för minst **406 timmar** själv får välja tiden och platsen för arbetet.

Protokollsanteckning:

Den arbetstid som lärare i trafik och teknik själv får bestämma om är **609** timmar, som man kan avtala annorlunda om med läraren. Arbetsgivaren kan placera den tid han får bestämma om utom 35 veckor genom avtal med läraren. Den avtalsenliga årsarbetstiden för heltidsanställd lärare kan överskridas eller underskridas, såvida man kommer överens om saken med läraren.

Arbetstidsplan

2. Användningen av arbetstiden definieras i den arbetstidsplan som görs upp i början av läsåret, terminen eller anställningsförhållandet. Ifall den tid som används för arbetet eller uppgifterna har bedömts fel eller om uppgifterna ändras, ska arbetstidsplanen ändras. Arbetstidsplanen ska alltid justeras så att den motsvarar användningen av faktisk arbetstid.

Mertidsarbete

3. Arbetstiden per läsår kan överskridas med personens samtycke, varvid det är fråga om mertidsarbete.

3 § Överlärares och lektors grundlöner

Grundlöner

Grundlönerna som fastställs enligt arbetserfarenhetsår finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

1. Överlärares och lektors grundlöner:

114104	Överlärare
114205	Lektor

Doktors- och licentiatgrad

2. Grundlönen för den som avlagt doktorsgrad är 4 % högre.
3. Grundlönen för den som avlagt licentiatgrad är 2 % högre.

Avdrag för avsaknad av behörighet

4. Grundlönen för lärare som inte har i uppgiftens behörighetsvillkor fastslagen kompetens är 6–20 % lägre än ovan.

Med behörighetsvillkor avses sådan behörighet som förutsätts i förordningen om yrkeshögskolor och i instruktionen för en yrkeshögskola, i någon annan bestämmelse eller som en förutsättning när uppgiften besätts.

Protokollsanteckning:

Avdrag för avsaknad av behörighet kan göras också för en lärare som inte har avlagt en lärarutbildning om minst 35 studieveckor eller minst 60 studiepoäng då lärarutbildning förutsätts på ovan avsedda sätt.

Avdrag för avsaknad av behörighet kan även göras för timlärare i huvudsyssla på samma grunder som för överlärare eller lektor.

Arbete som överskrider årsarbetstiden

5. För arbete som överskrider årsarbetstiden (**1624 timmar**) enligt arbetstidsplanen betalas för varje timme lön som fås genom att årslönen divideras med 1 600.

Tid som godkänns som arbetserfarenhet

6. Den tid som godkänns som arbetserfarenhet fastställs för lärare som avses i 2 § enligt vad som sägs om tid som berättigar till erfarenhetstillägg i 5 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

Lön till språklärare

7. Lönen till språklärare vid yrkeshögskola bestäms enligt det utbildningsområde där läraren placeras.

Individuell lön och tillgångstillägg

8. Storleken på den individuella lönen påverkas utöver arbetsuppgifternas svårighet, lärarens yrkesskicklighet och arbetsprestationer därtill av bl.a. den allmänna lönenivån på orten och i branschen, av arbetsgivarens lönepolitik liksom av lärarens individuella yrkeskompetens, arbetsresultat, tidigare erfarenhet samt balansen mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden.

En del av den individuella lönen kan bestå av ett tillgångstillägg. Minimibeloppet av tillägget, som betalas till lärare och överlärare placerade i utbildningsområdet för teknik och kommunikation, fås så att man multiplicerar den kollektivavtalsenliga grundlönen för överlärare och lektor med koefficienten i lönebilagan.

När uppgiften ändras bedöms rätten till tillgångstillägg på nytt.

Tillgångstilläggen som fastställs enligt arbetserfarenhetsår finns i lönebilagan under följande statistikkoder:

114101	Överlärare
114202	Lektor

4 § Arbetstid och semester för annan personal än lärare

1. Arbetstid och semester för annan personal än lärare fastslås enligt 17 § i kapitlet om löner och arbetstid för undervisningspersonal.
2. Totalarbetstiden kan med personens samtycke överskridas, varvid det är fråga om mertidsarbete.

5 § Grundlön till annan personal än lärare

1. Pedagogisk personal inom administration, ledning, planering utveckling och expertis som utför särskilt krävande uppgifter har samma grundlön som överlärare inom motsvarande utbildningsområde.
2. I krävande uppgifter enligt punkt 1 är grundlönen den samma som för lektor inom motsvarande utbildningsområde.
3. Grundlönen för andra pedagogiska expertuppgifter är högst 30 % lägre än för lektorer inom utbildningsområdet i fråga.
4. Ersättningen som ska betalas för mertidsarbete per timme till dem som inte är i ledande ställning fås så att årslönen divideras med 1600.

6 § Ledig period för lärare

1. Lärare ska under perioden 2.5–30.9 ges en 8 veckor (56 kalenderdagar) lång ledig period under vilken arbetsgivaren inte får förlägga arbetstid. Friperioden kan ges i två delar. I naturresursutbildningen kan man på grund av områdets karaktär avvika från tidsättningen ovan.
2. Läraren ska under perioden 1.10–30.4 ges en ledig period om 4 veckor (28 kalenderdagar) under en från yrkeshögskolans verksamhets synpunkt lämplig tid (t.ex. i samband med jul, nyår och de studerandes lov) och den kan ges i högst fyra perioder.

Avtal om lediga perioder

3. Med personens samtycke kan man avtala annorlunda om tidpunkterna för ledigheterna och periodiseringen.

7 § Sommarledighetsersättning för en visstidsanställd lärare

När ett anställningsförhållande upphör för en lärare som anställd för kortare tid än ett läsår betalas till honom som sommarledighetsersättning en ersättning för varje arbetsdag (må–fre) vid yrkeshögskolan som anställningen pågått. Ersättningen räknas ut genom att man dividerar daglönen med 0,18. Ifall i anställningsförhållandet har ingått fastställda lediga sommandagar inom tiden 2.5–30.9, subtraheras de från antalet dagar som berättigar till sommarledighetsersättning.

8 § Ersättning för arbete kvällar/nätter och veckoslut/söckenhelger

1. För arbete enligt arbetstidsplanen klockan 18.00–7.00 betalas en arbetstidsersättning om minst 30 % av den i 3 § 5 punkten uträknade timlönen. Man kan avtala annorlunda med personen i fråga beträffande arbetstidsersättningen.
2. För arbete enligt arbetstidsplanen under veckoslut eller söckenhelg betalas en arbetstidsersättning som är minst 50 % av den i 3 § 5 punkten uträknade timlönen. Man kan avtala annorlunda med personen i fråga beträffande arbetstidsersättningen.
3. Ersättning enligt punkterna 1 och 2 ovan betalas inte till i 5 § 1 punkten avsedd person i ledande ställning.

9 § Deltidsanställda lärare

4. När en deltidsanställd lärares arbetstid är minst 760 timmar per läsår eller minst 19 timmar i veckan i genomsnitt anses anställningen vara lärare i huvudsyssla.
5. En deltidsanställd timlärares andel av självvald arbetstid och arbetsplats är 25 % av den arbetsavtalsenliga arbetstiden.

6. Lönen till en deltidsanställd lärare, vars arbetstid bestäms enligt 2 §, fastställs på samma grunder som för överlärare och lektorer. Lönen är lägre i samma förhållande som den arbetstid läraren ålagts är kortare än full arbetstid (**1624 h**).

Protokollsanteckning:

I de anställningsförhållanden på deltid som är i kraft 31.1.2017 sjunker lönen inte till följd av denna bestämmelse.

Exempel: En lärare har 1200 timmar årsarbetstid. Till följd av ökningen av arbetstiden enligt konkurrenskraftsavtalet förlängs årsarbetstiden med 18 timmar. Om läraren inte kan anvisas extra arbete eller om det anvisade arbetet underskrider 18 timmar sjunker lönen inte.

10 § Förtroendemannens regelbundna befrielse från arbetet

Befrielsen per vecka från arbetet för förtroendeman är dubbel i arbetstidsplanen jämfört med befrielsen från arbetet för förtroendeman enligt 20 § i kapitel 6 om löner och arbetstid för undervisningspersonal.

KAPITEL 8 ÖVRIGA AVTAL

AVTAL OM LOKALA AVTAL

1 § Lokal tillämpning av kollektivavtalet

Denna paragraf tillämpas på de bestämmelser, där kollektivavtalet tillåter lokala avtal inom de gränser som definierats i kollektivavtalet.

Avtalsparter i lokala avtal är arbetsgivare som är bunden av kollektivavtalet eller dennes företrädare och förtroendemannen eller en enskild arbetstagare, om inte annat konstaterats i bestämmelsen i fråga i kollektivavtalet.

2 § Avtal om avvikande från bestämmelserna i kollektivavtalet

Lokalt avtal kan ingås inom gränserna för lagstiftningen. Parterna kan avtala om att avvika från bestämmelserna i kollektivavtalet ifall grundad anledning förutsätter detta. Genom ett lokalt avtal får dock inte avtalas om att hela kollektivavtalet åsidosätts eller om att de genomsnittliga maximala ordinarie arbetstiderna eller undervisningsskyldigheterna överskrids eller om att bestämmelserna som gäller den minsta kollektivavtalsenliga grundlönen, semesterns längd samt förmånerna under sjuktid och moderskaps- och faderskapsledighet frångås.

Avtalsparter är arbetsgivare som är bunden av kollektivavtalet eller dennes företrädare samt förtroendemannen eller en registrerad lokal arbetstagarförening som underlyder avtalsorganisationerna.

Avtalsparterna konstateras innan förhandlingarna inleds.

3 § Avtalets form och innehåll

Ett lokalt avtal ingås skriftligt.

Av avtalet ska framgå åtminstone följande:

- avtalets syfte
- avtalsparterna
- den bestämmelse i kollektivavtalet som avtalet gäller
- grunderna för att avvika från bestämmelsen
- avtalets detaljerade innehåll
- avtalets giltighet och uppsägningsvillkor
- datum och underskrifter

4 § Giltighetstid och upphörande för det lokala avtalet

Avtalet kan ingås för viss tid eller gälla tills vidare. Ett överlevnadsavtal enligt 6 § i det här avtalet kan ingås för en tid på högst två år.

Ett lokalt avtal som gäller tills vidare kan sägas upp med iakttagande av tre månaders uppsägningstid.

Sedan ett visstidsavtal i enlighet med det här avtalet varit i kraft ett år kan det sägas upp som ett tillsvidareavtal. Innan avtalet sägs upp ska parterna granska förutsättningarna för att avtalet kan fortsätta och eventuella behov av ändring.

Sedan ett lokalt avtal har upphört att vara i kraft tillämpas gällande bestämmelser i det allmänna kollektivavtalet.

De förmåner som minskats genom överlevnadsavtalet återgår då överlevnadsavtalet upphör till den nivå som föregick avtalet med beaktande av eventuella ändringar i kollektivavtalet under överlevnadsavtalets giltighetstid.

5 § Det lokala avtalets rättsverkningar och delgivning

Ett lokalt avtal har samma rättsverkan som kollektivavtalet.

Det lokala avtal som avses i 2 och 6 § i det här avtalet ska delges kollektivavtalets avtalsorganisationer.

6 § Överlevnadsavtal

Man kan lokalt avtala om att avvika från minimivillkoren för löne- och andra ekonomiska fördelar på sätt som avtalats i denna paragraf.

Avtalsparter är av kollektivavtalet bunden arbetsgivare eller hans företrädare samt förtroendemannen eller den registrerade lokala arbetstagarförening som underlyder avtalsorganisationerna och som berörs av frågan.

Förutsättningen för att avtal ska kunna ingås är att arbetsgivaren hamnar i sådana ekonomiska trångmål som kan leda till minskad användning av arbetskraft.

Överlevnadsavtalet kan ingås endast av ytterst vägande ekonomiska skäl i situationer där det tillfälligt är nödvändigt för att trygga arbetsgivarens verksamhetsförutsättningar och arbetsplatser.

Grunden för ingående av ett överlevnadsavtal samt behovet och omfattningen av åtgärderna måste enhälligt konstateras av förhandlingsparterna, liksom den uppskattade effekten av åtgärderna och andra åtgärder som vidtas på arbetsplatsen för att balansera ekonomin och ta sig igenom krisen. De åtgärder som ingår i överlevnadsavtalet ska vara skäliga så att målen kan nås.

Då man förhandlar om ett avtal som avses i denna paragraf följer arbetsgivaren samarbetslagen i fråga om information som behövs för förhandlingarna. Vid behov kan parterna anlita sakkunniga. Personalrepresentanterna ska ges aktuella uppgifter om läroanstaltens ekonomiska situation, t.ex. bokslut och budget och i tillräcklig

utsträckning övriga dokument som beskriver arbetsgivarens ekonomiska situation.

7 § Tolkning av avtalet och meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter om tolkningen av detta avtal och de lokala avtal som grundar sig på det avgörs såsom meningsskiljaktigheter om kollektivavtalet.

8 § Giltighetstid

Avtalet är i kraft samma tid som det kollektivavtal utgående från vilket det är uppgjort.

Lokala avtal som ingåtts under detta avtals giltighetstid gäller dock i enlighet med vad man avtalat om deras giltighetstid.

UTBYTE AV SEMESTERPREMIEN MOT LEDIG TID

1 § Allmänt

Om utbyte av semesterpremiemot ledig tid avtalas lokalt. En förutsättning för att man ska kunna sluta ett lokalt avtal är att det föreligger en grund enligt 7 kapitlet 3 § i arbetsavtalslagen (s.k. ekonomiskt skäl eller produktionsorsak).

När ett avtal ingås iakttas 2–5 §, 7 och 8 § i avtalet om lokala avtal.

2 § Plan för ledigheten

Arbetstagaren och arbetsgivaren gör tillsammans upp en skriftlig plan för utbyte av semesterpremiemot ledig tid.

3 § Hur ledigheten ges

Den lediga tiden ska ges senast före utgången av mars följande år ifall man inte avtalar annorlunda eller ledigheten sammanslås som en del av den sparade ledigheten enligt semesterlagen.

Arbetstagaren ges ledighet i fem av läroanstaltens arbetsdagar per vecka så att ledigheten inte omfattar färre undervisnings- eller arbetstimmar än genomsnittet.

4 § Insjuknande under ledigheten

När tjänstemannen insjuknar under sin lediga tid avbryts ledigheten så att den från och med följande dag är sjukfrånvaro. Den återstående lediga tiden flyttas till en senare överenskommen tidpunkt. Om sjukfrånvaron slutar innan den avtalade ledigheten slutar, fortsätter ledigheten så som avtalats.

Tillämpningsanvisning:

Arbetsgivaren ska omedelbart informeras om insjuknandet (jfr meddelande om insjuknande enligt semesterlagen), om inte vägande hinder föreligger för att anmälningsskyldigheten fylls. Intyg över arbetsoförmågan företes för arbetsgivaren i enlighet med praxis på arbetsplatsen.

5 § Moderskaps- eller faderskapsledighet under ledigheten

Om arbetstagarens rätt till moderskaps- eller faderskapsledighet börjar under den avtalade semesterpremieledigheten, ändras den till moderskaps- eller faderskapsledighet.

6 § Anställningsförmåner

Under den lediga tiden intjänas semester, årsbundna tillägg, erfarenhetstillägg och motsvarande förmåner på samma sätt som under semesterdagarna.

7 § Lön

Arbetstagarens lön under den lediga tiden är lika stor som om han hade varit i arbete.

§ 8 Ledighet som inte tagits ut

När anställningen upphör betalas den flyttade, men inte betalda semesterpremie eller den semesterpremie som motsvarar den outtagna avlönade ledigheten.

9 § Annullering av avtalet

Om arbetsgivaren under avtalsperioden efter att ha ingått avtal om att byta ut semesterpremie mot ledig tid permitterar, säger upp eller överför en arbetstagare till deltidsarbete av ekonomiska eller produktionsorsaker återgår avtalet om utbyte av semesterpremie mot ledig tid.

10 § Visstidsarbetsavtal

Avtal om utbyte av semesterpremie mot ledig tid ska inte ingås för en arbetstagare med ett arbetsavtal för viss tid som man vet att upphör under avtalsperioden.

11 § Inverkan på pensionens belopp

Ifall utbyte av semesterpremie mot ledig tid kan inverka på storleken av arbetstagarens nära förestående pension borde en sådan arbetstagare lämnas utanför avtalet om utbyte mot ledig tid.

12 § Ledighetens längd

Ledighetens längd bestäms så, att för varje arbetsdag som har bytts ut mot ledighet minskas semesterpremie med 4,0 % beräknat på månadslönen.

FÖRTROENDEMANNAAVTAL

Inledning

Förtroendemannasystemet är en del av kollektivavtalssystemet, och avsikten med det är att främja verkställandet och tillämpningen av de avtal parterna slutit. Avsikten med avtalet är att meningsskiljaktigheter mellan arbetsgivaren och arbetstagarna, beroende på tolkningen och tillämpningen av avtalen, ska kunna avgöras på ett snabbt och ändamålsenligt sätt. Viktigt är även att arbetstagarna och arbetsgivaren behandlar frågor som hänför sig till anställningsförhållandena samt att arbetsfreden upprätthålls och främjas på det sätt kollektivavtalssystemet förutsätter.

Ett lokalt förhandlingsförfarande som ordnas och sköts på ett ändamålsenligt sätt minskar lokala friktionsfaktorer och kan därmed väsentligt bidra till att arbetsgivarens mål nås och att arbetstagarnas säkerhet och trivsel ökar. Lokalt förhandlingsförfarande kan bli en nyttig, ömsesidigt fungerande informationskanal i personalfrågor och sålunda en del av företagets informations- och deltagarsystem.

1 § Avtalets tillämpningsområde

Detta avtal gäller Bildningsarbetsgivarna rf:s medlemmar och hos dem anställda arbetstagare som är medlemmar i det arbetstagarförbund som undertecknat detta avtal.

2 § Förtroendemannasystemet

Förtroendeman

1. Med förtroendeman avses i detta avtal den förtroendeman och vice förtroendeman som valts av de i varje undertecknarorganisation organiserade arbetstagare och som utnämnts av undertecknarorganisationen.
2. Varje läroanstalt har rätt att välja en i punkt 1 avsedd förtroendeman.

Huvudförtroendeman

3. Huvudförtroendeman kan väljas när man i läroanstalten har kommit överens om en förtroendemannorganisation till vilken hör flera förtroendemen per region, verksamhetsställe eller avdelning.

Vice förtroendeman

4. För förtroendemannen kan väljas en vice förtroendeman, som när förtroendemannen är förhindrad i stället för honom sköter förtroendemannauppgifterna, och som under denna tid har förtroendemens rättigheter och skyldigheter.

Behörighet

5. Förtroendemannen bör vara anställd vid berörda läroanstalt som omfattas av kollektivavtalet och vara medlem i en arbetstagarorganisation som är bunden av detta kollektivavtal, samt vara insatt i förhållandena på arbetsplatsen.
6. Parterna i kollektivavtalet kan avtala om att avvika från det ovan nämnda enligt följande:

Tillämpningsanvisning 1:

Om samma arbetsgivare i sin tjänst har arbetstagare som omfattas av flera kollektivavtal, men som hör till samma organisation, kan man avtala om att välja en gemensam förtroendeman för de olika kollektivavtalsbranscherna. Förtroendemannen ska arbeta inom en av de gemensamma kollektivavtalsbranscherna.

Tillämpningsanvisning 2:

Om arbetsgivare som bedriver samma verksamhet hör till samma sammanslutning och omfattas av samma kollektivavtal, kan man avtala om att en gemensam förtroendeman väljs.

3 § Val av förtroendemän och deras antal

Val

1. Val av förtroendeman kan förrättas på arbetsplatsen och alla organiserade arbetstagare ska beredas tillfälle att delta. Arrangerandet och förrättandet av valet får dock inte störa arbetet. Överenskommelse om platsen och tiden för valet ska träffas med arbetsgivaren minst 14 dygn innan valet förrättas. Valförrättningen sköts av undertecknarorganisationen, i första hand dock av förtroendemannen, eller, om förtroendemannen har förhinder, av en eventuell vice förtroendeman. Tiden som åtgår till valförrättningen räknas för förtroendemannen eller vice förtroendemannen som tid använd för förtroendemannauppgifter.
2. Förtroendemannen för läroanstalten väljs av de i läroanstalten anställda organiserade arbetstagare, som hör till den undertecknarorganisation som omfattas av kollektivavtalet.
3. Fackförening, fackklubb eller motsvarande eller arbetstagarorganisationen meddelar skriftligt arbetsgivaren om den valda förtroendemannen och en eventuell vice förtroendeman för honom samt om deras avgång eller avskedande.

Antal förtroendemän

4. När det med tanke på lokala förhandlingar och förtroendemanna-systemet är ändamålsenligt kan man lokalt avtala om att i en stor eller

regionalt spridd läroanstalt välja flera i detta avtal avsedda förtroendemän för dess självständiga regionala eller funktionella enheter. Om man på lokal nivå inte når samförstånd om förtroendemannasystemet eller antalet förtroendemän, kan ärendet lämnas för förhandlingar mellan avtalsparterna.

5. När verksamheten i läroanstalten eller dess verksamhetsenhet väsentligt minskar, ökar eller förändras (t.ex. när rörelsen överlåts, fusioneras eller bolagiseras) ska förtroendemannaorganisationen ändras i enlighet med principerna i detta avtal så att den motsvarar den nya situationen.

4 § Förtroendemannens anställningsförhållande

Skyldigheter

1. Förtroendemannen har, om inte detta avtal föranleder annat, i sitt arbetsförhållande samma ställning som de andra arbetstagarna. Förtroendemannen är skyldig att personligen iaktta allmänna arbetsvillkor, arbetstider, arbetsledningens order och arbetsplatsens ordningsbestämmelser.

Förbud mot diskriminering

2. Förtroendemannens möjligheter att utveckla sig och avancera i sitt yrke får inte försämrats av förtroendemannauppgiften.
3. En arbetstagare som är förtroendemän får inte, då han handhar detta uppdrag eller med anledning därav, förflyttas till ett sämre avlönat arbete än det han hade då han blev vald till förtroendemän. Han får inte heller förflyttas till mindre värt arbete, om arbetsgivaren kan erbjuda honom annat arbete motsvarande hans yrkeskunskaper. Han får inte heller avskedas från sitt arbete på grund av förtroendemannauppgiften.

Uppsägning av ekonomiska skäl eller produktionsorsaker

4. Om personalen minskas eller permitteras av ekonomiska skäl eller produktionsorsaker, ska förtroendemannen sist bli föremål för en sådan åtgärd. Om man inte kan erbjuda förtroendemannen arbete som motsvarar hans yrke eller kompetens, kan man avvika från denna bestämmelse. Om förtroendemannen anser att han sagts upp eller permitterats i strid med bestämmelserna ovan, har han rätt att kräva att organisationerna reder ut frågan.

Individuellt skydd

5. En förtroendemans arbetsavtal får inte sägas upp på grunder som anknyter till hans person utan iakttagande av det samtycke som fordras av majoriteten av arbetstagarna enligt 10 § 1 mom. i 7 kapitlet i arbetsavtalslagen. Samtycket reds ut på initiativ av den undertecknarorganisation som är part i kollektivavtalet.

6. Förtroendemans anställning får inte hävas på grund av sjukdom ens på basis av hävningsgrunderna i 1 § i kapitel 8 i arbetsavtalslagen utan iakttagande av uppsägningstiden.
7. När grunderna för hävning av förtroendemans anställning bedöms, får han inte försättas i sämre ställning än de övriga arbetstagarna.

Efterskydd

8. Bestämmelserna i denna avtalspunkt tillämpas även på arbetstagare som varit huvudförtroendeman eller läroanstaltens förtroendeman i sex månaders tid sedan förtroendemannauppdraget upphört.

Meddelande om att anställningen upphör

9. Förtroendemannen meddelas om att anställningen upphör minst en månad innan den kollektivavtalsenliga uppsägningstiden börjar. I det meddelande om anställningens upphörande som ges förtroendemannen, antecknas orsaken till uppsägningen. Arbetsgivaren meddelar även fackavdelning, fackklubb eller motsvarande, eller arbetstagarorganisationen om det meddelande som getts förtroendemannen.

Ersättningar

10. Om förtroendemannens arbetsavtal avslutas i strid med detta avtal, ska arbetsgivaren i ersättning till förtroendemannen betala minst tre månaders och högst 30 månaders lön. Ersättningen ska bestämmas enligt samma grunder som stadgats i arbetsavtalslagens 12 kapitlet 2 §. Som en ersättningshöjande faktor ska man beakta att rättigheterna i detta avtal kränkts. Om domstolen överväger om det finns förutsättningar för anställningens fortbestånd eller återupptagande av redan avslutad anställning, och anställningen trots detta inte återupptas, ska detta betraktas som ett synnerligen vägande skäl när ersättningen fastslås.

5 § Förtroendemannens uppgifter

1. Förtroendemannens huvudsakliga uppgift är att representera de organiserade arbetstagare som är bundna av kollektivavtalet i fråga när det gäller tillämpningen av kollektivavtalet.
2. Förtroendemannen representerar ovan nämnda arbetstagare i fråga om tillämpningen av arbetslagstiftningen samt i allmänhet i frågor i anslutning till relationerna mellan arbetsgivare och arbetstagare och läroanstaltens utveckling. Förtroendemannens uppgift är även att upprätthålla och utveckla förhandlingsverksamheten och samarbetet mellan företaget och personalen.

6 § Förtroendemannens rätt att få information

1. Om oklarheter eller meningsskiljaktigheter uppkommer om arbetstagarnas lön eller andra frågor i samband med anställningen, ska förtroendemannen få alla uppgifter som kan inverka på utredningen av meningsskiljaktigheterna.
2. **Förtroendemannen har rätt att få aktuell information om läroanstaltens ekonomiska situation samt löneuppgifter och andra uppgifter enligt 3 kap. i lagen om samarbete inom företag.**
3. Förtroendemannen har rätt att skriftligt eller på annat avtalat sätt kvartalsvis få följande uppgifter om de arbetstagare i läroanstalten som han företräder när anställningen börjar och då uppgifterna ändras:
 - arbetstagarens namn
 - när anställningen börjar och om den är en heltids- eller deltidsanställning
 - grunden för en visstidsanställning och hur länge den varar
 - lönegrupp eller motsvarande, till vilken arbetstagaren eller det arbete han utför hör.
4. Förtroendemannen har rätt att två gånger om året få uppgifter om antalet hel- och deltidsanställda i läroanstalten. Detta gäller även personal som under en halvårsperiod separat kallats till arbete och annan tillfällig personal.

Förtroendemannen får på begäran en utredning över vilka uppgifter som samlas in när personal anställs.
5. Om för läroanstalten enligt 2 § ovan har valts flera förtroendemen, avtalar arbetsgivaren och förtroendemännen sinsemellan om de principer enligt vilka uppgifterna delas mellan förtroendemännen.
6. Förtroendemannen har samma rätt som arbetarskyddsfullmäktigen att ta del av den förteckning som uppgörs över nöd- och söndagsarbete, övertidsarbete och förhöjd lön för sådant arbete.
7. Förtroendemannen bör hålla de uppgifter konfidentiella, som han får enligt ovan, för att kunna sköta sitt uppdrag.

7 § Befrielse från arbete

1. Förtroendemannen beviljas tillräcklig befrielse från arbetet för skötseln av förtroendemannauppgifterna. Om mängden befrielse avtalas med arbetsgivaren. När mängden befrielse avgörs beaktas antalet arbetstagare som företräds, antalet verksamhetsställen och deras geografiska placering samt förändringar som inverkar på personalens ställning.

2. Arbetsgivaren och förtroendemannen kommer överens om när ovan avsedda befrielse från arbetet ges. Härvid beaktas läroanstaltens funktionella förutsättningar samt att förtroendemannauppgifterna kan skötas på ett ändamålsenligt sätt. För att förtroendemannen ska kunna sköta sina uppgifter ordnas vid behov tillfällig, regelbunden eller fullständig befrielse från arbetet.
3. Vid förhandling om överlevnadsavtalet befrias förtroendemannen under tiden som förhandlingarna pågår för förtroendeuppdrag enligt grunderna i 1 punkten.

8 § Förvarings- och arbetsrum

1. Förtroendemannen har rätt att få förvaringsrum för handlingar och kontorsmaterial som han behöver för sina uppgifter. Förtroendeman för enskilda läroanstalter och för regionala verksamhetsenheter har vid behov, när han ska sköta förtroendemannauppgifter som han kommit överens om med arbetsgivaren, rätt att utan ersättning använda sådant ändamålsenligt arbetsrum som kan anvisas honom, ifall arbetsgivaren förfogar över sådant rum. Förtroendemannen har rätt att använda normalt kontorsmaterial för förtroendemannauppgifterna.
2. Förtroendemannen har rätt att använda normalt kontorsmaterial mm. för förtroendemannauppgifterna inklusive ADB-apparatur jämte programvara samt Internetförbindelse (e-post), samt telefon som arbetsgivaren har gett för skötseln av arbetsuppgifterna.

9 § Ersättning för inkomstbortfall

Inkomstbortfall

1. Arbetsgivaren ersätter den inkomst, som förtroendemannen förlorar under arbetstid antingen under lokala förhandlingar med arbetsgivarens företrädare eller i andra uppgifter som han kommit överens om med arbetsgivaren.
2. Om förtroendemannen utför uppgifter som han kommit överens om med arbetsgivaren utom den ordinarie arbetstiden, betalas för denna tid lön för ordinarie arbetstid och i fråga om lärare som har arbetstid med undervisningskyldighet betalas övertimarvode.

Tillämpningsanvisning:

När man fattar beslut om det antal timmar som är grund för övertimarvodet ska man beakta att det är fråga om annat arbete än undervisning i klass, varvid arvodet för en övertimme motsvarar 1,5 timmar arbete.

Vid behov kan kollektivavtalsparterna avtala om grunderna för ersättningen och ersättningsbeloppet.

Resekostnader

3. Om förtroendemannen blir tvungen att resa för att sköta de uppgifter han kommit överens om med arbetsgivaren, betalas ersättning för resekostnaderna i enlighet med praxis i företaget.

10 § Förtroendemannautbildning

1. Organisationerna har i det gällande utbildningsavtalet avtalat om deltagande i utbildning. **För att främja lokala avtal ordnas gemensam utbildning för arbetsgivare och personalrepresentanter.**
2. Arbetsgivaren och förtroendemannen ska under den tid förtroendemannauppdraget varar reda ut om upprätthållandet av förtroendemannens yrkeskunskap för tidigare eller motsvarande arbete förutsätter sådan yrkesutbildning som arrangeras också för andra arbetstagare.

11 § Förhandlingsordning

1. I frågor som gäller arbetets utförande och de tekniska arbetsarrangemangen bör arbetstagaren omedelbart vända sig till arbetsledningen.
2. Meningskiljaktigheter om avlöning och andra arbetsvillkor bör utredas lokalt mellan arbetsgivaren eller hans företrädare och förtroendemannen eller arbetstagaren själv.
3. Det är skäl att inleda och föra lokala förhandlingar utan oskäligt dröjsmål.
4. En promemoria ska göras upp vid lokala förhandlingar ifall endera parten ber om det. Promemorian görs upp och undertecknas i två exemplar, ett för vardera parten.
5. Om man vid lokala förhandlingar i läroanstalten inte når enighet om meningsskiljaktigheten, iakttas förhandlingsordningen i kollektivavtalet.
6. Ifall arbetsgivaren inte själv sköter förhandlingarna med förtroendemannen, meddelas förtroendemannen vem som är arbetsgivarens representant, hans verksamhetsområde och befogenheter, om de regionalt eller för personalfrågornas vidkommande är begränsade till vissa sakgrupper.
7. Om meningsskiljaktigheten gäller anställningens upphörande för i detta avtal avsedd förtroendemann, ska lokala förhandlingar och förhandlingar mellan förbunden dessutom inledas och föras utan dröjsmål sedan grunden för upphörandet har bestridits.

UTBILDNINGSAVTAL

1 § Utbildningsarbetsgrupp

1. Förbunden har tillsatt en utbildningsarbetsgrupp för verkställandet av den fackföreningsutbildning som avses i avtalet. Båda parterna utser behövligt antal representanter till arbetsgruppen.
2. Utbildningsarbetsgruppen godkänner kurser för ett kalenderår i sänder. Vid behov kan kurser godkännas även under kalenderåret.
3. Innan beslut fattas om godkännande av en kurs, ska utbildningsarbetsgruppen få en utredning över kursens undervisningsprogram, tidpunkt, plats, målgrupp, deltagare och övriga uppgifter som arbetsgruppen eventuellt ber om.. En förutsättning för att kursen ska godkännas är ett gemensamt konstaterat utbildningsbehov. Utbildningsarbetsgruppen har möjlighet att följa med undervisningen på de kurser den godkänt.
4. Minst två månader innan den första kursen börjar informerar förbunden om de kurser utbildningsarbetsgruppen godkänt för följande år.

2 § Facklig fortbildning, tilläggsutbildning och omskolning

1. Då arbetsgivaren ger arbetstagaren facklig utbildning eller skickar honom på kurser som har anknytning till hans yrke, ersätts de av utbildningen föranledda kostnaderna och inkomstbortfallet för ordinarie arbetstid. Sker utbildningen utom arbetstid, räknas kurstiden inte som arbetstid, men arbetstagaren får ersättning för de direkta kostnaderna.
2. Parterna konstaterar att man enligt statsrådets principbeslut rekommenderar att i snitt minst 3 dagar om året ska användas för utbildning av personalen med beaktande av bl.a. personalens arbetsuppgifter och utbildning samt i vilket utvecklingsskede arbetsgemenskapens verksamhet befinner sig i.

3 § Gemensam utbildning

Den gemensamma utbildning som förutsätts i samarbetsavtalen ges i allmänhet på de enskilda arbetsplatserna. Man kommer lokalt överens om deltagande i utbildningen i samarbetsorganen på arbetsplatserna, eller om sådana inte finns, avtalar arbetsgivaren och förtroendemannen om det. Deltagande i utbildningen ersätts som utbildning enligt § 2.

4 § Fackföreningsutbildning

Anställningens fortbestånd och anmälningstider

1. Arbetstagaren ges tillfälle att, utan att anställningen avbryts, delta i en av utbildningsarbetsgruppen godkänd, högst en månad lång kurs, om arbetsgivaren och den arbetstagare som vill gå på kurs gemensamt

konstaterat behovet av utbildningen och om deltagandet i kursen kan ske utan att företaget förorsakas påtaglig olägenhet.

2. I nekande fall meddelas förtroendemannen minst tio dagar innan kursen börjar om orsaken till att befrielse skulle föranleda påtaglig olägenhet.
3. Anmälan om avsikt att delta i en kurs ska göras så tidigt som möjligt. Om kursen pågår högst en vecka, ska anmälan göras minst tre veckor innan kursen börjar och om det är fråga om en längre kurs, minst sex veckor före kursens början.
4. Utbildning i arbetarskydd riktas speciellt till arbetarskyddsfullmäktige.

Fackföreningsutbildning för vice förtroendemen och vice arbetarskyddsfullmäktige

5. Parterna rekommenderar att vice förtroendemannen och vice arbetarskyddsfullmäktigen bereds möjlighet att vid behov delta i fackföreningsutbildning utan inkomstbortfall.

En vice förtroendemannen och 1:a vice arbetarskyddsfullmäktig, som företräder minst **10 arbetstagare**, har rätt att under ett kalenderår delta i en grundkurs för vilken inkomstbortfall ersätts för högst tre arbetsdagar. När det gäller deltagande i utbildning bör man sörja för att skötseln av uppgifterna och läroanstaltens verksamhet inte oskäligt störs, till exempel för att flera i personalen vill delta i utbildning på samma gång.

Ersättningar

6. Förtroendeman, arbetarskyddsfullmäktig och medlem i arbetarskyddskommission får, utan att deras lön minskas, delta i punkt 1 nämnda kurser och som godkänts av utbildningsarbetsgruppen. Inkomstbortfall ersätts dock inte för längre tid än en månad.

En förutsättning för att inkomstbortfallet ska ersättas är dessutom, att kursen i fråga hänför sig till deltagarens samarbetsuppgifter i företaget och att arbetsgivaren och deltagaren har konstaterat att det förhåller sig så.

7. Förutom förtroendemännen ersätts dessutom ordförandena i registrerade underföreningar eller avdelningar på arbetsplatsen samt medlemmar i samarbetsorganen för inkomstbortfallet, om kursen godkänts för detta.

5 § Sociala förmåner

Deltagande i fackföreningsutbildning som nämns i 4 § minskar inte semester-, pensions- eller andra därmed jämförbara förmåner.

AVTAL OM ARBETSTIDSBANK

1 § Tillämpningsområde

Arbetstidsbank enligt denna paragraf kan tas i bruk för arbetstagare som omfattas av 2 § i kapitel 2 om arbetstiden (personal som omfattas av arbetstidslagen).

2 § Ingående av avtal och avtalets längd

1. Användning av arbetstidsbank förutsätter skriftligt avtal mellan arbetstagaren och arbetsgivaren. Initiativet till arbetstidsbanken kan tas av antingen arbetstagaren eller arbetsgivaren.
2. I avtalet ska man konstatera vilka tillägg och ersättningar för arbetstid som kan deponeras i arbetstidsbanken, hur mycket arbetstid man kan spara och när den tid som sparats i arbetstidsbanken ska tas ut som ledighet.

Tillämpningsanvisning:

Kollektivavtalsparterna rekommenderar att avtalet uppgörs enligt den avtalsmodell parterna gemensamt utarbetat.

3. Avtalet kan ingås så att det gäller tillsvidare eller för viss tid.

3 § Ersättningar som kan överföras till arbetstidsbanken

1. I arbetstidsbanken kan man spara ersättningar för mertids- och övertidsarbete, ersättningar för kvälls-, natt-, lördags- och söndagsarbete samt ersättningar för beredskapstid (se 11 § Tabell för omvandling av arbetstidsersättningar). En arbetstagare kan ha högst 300 timmar i arbetstidsbanken.
2. Man ska avtala om överföring av ersättningar för mertids- och övertidsarbete, ersättningar för kvälls-, natt-, lördags- och söndagsarbete samt ersättningar för beredskapstid till arbetstidsbanken senast i det sammanhang då man avtalar om att de utförs.

4 § Hur ledigheten hålls

Ledigheten hålls vid en separat avtalad tidpunkt och lönen för ledigheten fastställs enligt den lön som gäller när ledigheten hålls. Om man inte når avtal om tidpunkten för ledigheten, ska arbetstagaren senast fyra månader före ledighetens början meddela om tidpunkten för ledigheten.

Tillämpningsanvisning:

Om arbetstagarens lön t.ex. på grund av ändringar av kollektivavtalet ändras mitt under ledigheten, träder ändringen i kraft enligt kollektivavtalet.

Ledighet som tas ut från arbetstidsbanken hålls i första hand som hela dagar.

5 § Arbetstidsbokföring

Bokföring enligt arbetstidslagen eller annan tillförlitlig bokföring ska hållas över den tid som deponeras i arbetstidsbanken. Arbetstagaren ska lätt kunna kontrollera arbetstidsbankens saldo.

6 § Anställningsförmåner

Ledighet som tas ut från arbetstidsbanken minskar inte arbetstagarens semester- och andra förmåner, som fastställs på basis av anställningens längd.

7 § Insjuknande under ledigheten

Om arbetstagaren insjuknar under ledigheten, avbryts den och ledigheten blir sjukfrånvaro från början av följande kalenderdag. Den ledighet som inte hållits skjuts fram till en senare tidpunkt som man avtalar om. Om sjukfrånvaron upphör innan den avtalade ledigheten slutar, fortsätter ledigheten som avtalat.

Tillämpningsanvisning:

Arbetsgivaren ska omedelbart meddelas om insjuknandet (jfr meddelande om insjuknande enligt semesterlagen), om det inte föreligger vägande hinder för att anmälningsskyldigheten kan uppfyllas. Intyg över arbetsoförmågan företes för arbetsgivaren i enlighet med praxis på arbetsplatsen.

8 § Moderskaps- eller faderskapsledighet som börjar under ledigheten

Om arbetstagarens rätt till moderskaps- eller faderskapsledighet börjar under den avtalade arbetstidsbanksledigheten, ändras ledigheten till moderskaps- eller faderskapsledighet.

9 § Ändring och uppsägning av avtal

1. Avtalet kan ändras med gemensamt avtal. Ändringarna ska göras skriftligt.
2. Avtalet om arbetstidsbanken kan ömsesidigt sägas upp. Uppsägningen ska göras skriftligt eller på annat bevisligt sätt.
3. När arbetsgivaren säger upp avtalet har arbetstagaren rätt att använda den sparade tiden enligt det ursprungliga avtalet.
4. När arbetstagaren säger upp avtalet är uppsägningstiden 4 månader, varefter arbetsgivaren har rätt att betala ersättning för den i arbetstidsbanken sparade arbetstiden enligt samma tidtabell för hur

ersättningen skulle ha betalats, om den sparade arbetstiden hade tagits ut som ledighet.

10 § Ledighet som inte tagits ut

När anställningen upphör ersätts den i arbetstidsbanken sparade arbetstiden i pengar enligt samma tidtabell som man avtalat om för betalning av slutlikviden och eventuella semesterersättningar.

11 § Tabell för omvandling av arbetstidsersättningar

Tabell för omvandling av arbetstidsersättningar

Hur arbetstidsersättningar omvandlas till tid		
Arbetstidsersättning	Ersättningen (i procent)	Minuter i arbetstid
Grunddelen för mertids- och övertidsarbete	0 %	"timme för timme" dvs. enligt utförd arbetstid
Förhöjningsdelen för mertids- och övertidsarbete	50 %	30 min
Övertidsarbete	100 %	60 min
Ersättning för kvällsarbete	15 %	9 min
Ersättning för nattarbete	30 %	18 min
Förhöjning för lördagsarbete	25 %	15 min
Förhöjning för söndagsarbete	100 %	60 min
Beredskapsersättning	15 %	9 min
Beredskapsersättning	20 %	12 min
Beredskapsersättning	25 %	15 min
Beredskapsersättning	30 %	18 min
Beredskapsersättning	50 %	30 min

**LÖNER, TILLÄGG OCH ARVODEN FÖR DEN PRIVATA
UNDERVISNINGSSSEKTORN fr.o.m. 1.2.2017**
Bildningsarbetsgivarna

ADMINISTRATIV PERSONAL OCH STÖDPERSONAL

Lönebelopp enligt svårighetsgrupp (15 §)

Svårighetsgrupp	1	2	3	4	5	6
	1577,41	1706,49	1842,12	1999,47	2156,85	2343,93

**LÖNER OCH TILLÄGG FÖR ADMINISTRATIV PERSONAL OCH
STÖDPERSONAL**

Utryckningspenning (2 kap. 13 §)		11,48
Språktillägg (5 kap. 11 §)		
	- god muntlig förmåga	19,37
	- god muntlig och skriftlig förmåga	24,85
	- full behärskning av båda inhemska språken	38,69
Tillägg för språkkunskap (5 kap. 12 §)		
	- grundnivå	19,37
	- mellannivå	38,69
	- högsta nivå	75,26
Förtroendemannaersättning (5 kap. 13 §)		
	-19 företrädde	62,27
	20-59 företrädde	78,34
	60-159 företrädde	91,39
	160- företrädde	102,44
Arbetarskyddsfullmäktigs arvode (5 kap. 14 §)		
	10-100 företrädde	33,14
	101-200 företrädde	43,18
	201- företrädde	59,25

UNDERVISNINGSPERSONAL

GYMNASIE- OCH GRUNDSKOLUNDERVISNING

Rektorer och föreståndare		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
011064	Rektor i grundskola (3 §)	3 735,06-4 446,63	3 632,20-4 324,14
011065	Rektor i gymnasium (3 §)	3 893,34-4883,16	3 786,15-4 748,81

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
011261	Föreståndare (8 §)	3 254,46	3 164,98
011259	Föreståndare (10 §)	3 040,75	2 957,37
011154	Biträdande föreståndare (10 §)	2 500,01	2 431,36

Lärare (11 §)

1. Lektor och studiehandledare (gymnasium)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
012151	a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare i gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet	2 940,36	2 859,29
	Övertimarvodeskoefficient	0,821	0,844
012150	b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare vid gymnasium	2 827,04	2 749,52
	Övertimarvodeskoefficient	0,831	0,855
012145	c. Högre eller lägre högskoleexamen	2 421,76	2 363,62
	Övertimarvodeskoefficient	0,864	0,885
012239	e. Annan än ovan nämnd	2 057,52	2 011,03
	Övertimarvodeskoefficient	0,908	0,930

2. Lektor (grundskola)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
012249	a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare i grundskola/gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet	2 736,59	2 663,25
	Övertimarvodeskoefficient	0,838	0,861
012248	b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare i grundskola/gymnasium	2 623,28	2 555,29
	Övertimarvodeskoefficient	0,852	0,875
012244	c. Högre högskoleexamen	2 297,54	2 243,06
	Övertimarvodeskoefficient	0,892	0,913
012242	d. Lägre högskoleexamen	2 191,02	2 139,16
	Övertimarvodeskoefficient	0,899	0,921
012239	e. Annan än ovan nämnd	2 057,52	2 011,03
	Övertimarvodeskoefficient	0,908	0,930

3. Speciallärare och specialklasslärare

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
012349	a. Högre högskoleexamen och behörighet som speciallärare	2 736,59	2 663,25
	Övertimarvodeskoefficient	0,838	0,861
012348	b. Lägre högskoleexamen och behörighet som speciallärare	2 623,28	2 555,29
	Övertimarvodeskoefficient	0,852	0,875
012347	c. Behörighet som speciallärare eller högre högskoleexamen och behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium	2 563,48	2 499,22
	Övertimarvodeskoefficient	0,852	0,874
012346	d. Behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium	2 474,14	2 413,24
	Övertimarvodeskoefficient	0,863	0,885
012344	e. Lärare för gravt utvecklingshämjade som har lämplig utbildning på minst institutnivå och därtill 35 studieveckor i specialstudier	2 297,54	2 243,06
	Övertimarvodeskoefficient	0,892	0,913
012341	f. Annan än ovan nämnd eller lärare för gravt utvecklingshämjade som har lämplig utbildning på minst institutnivå	2 149,11	2 098,53
	Övertimarvodeskoefficient	0,900	0,922

4. Klasslärare

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
012449	a. Högre högskoleexamen, behörighet som ämneslärare samt behörighet som lärare i grundskola/gymnasium	2 736,59	2 663,25
	Övertimarvodeskoefficient	0,838	0,861
012448	b. Behörighet som ämneslärare och behörighet som lärare i grundskola/ gymnasium	2 623,28	2 555,29
	Övertimarvodeskoefficient	0,852	0,875
012446	c. Behörighet som lärare i grundskola/gymnasium	2 474,14	2 413,24
	Övertimarvodeskoefficient	0,863	0,885
012435	d. Annan än ovan nämnd	1 920,08	1 877,36
	Övertimarvodeskoefficient	0,925	0,947

5. Lektor i elevhandledning (13 §)

	Högre högskoleexamen och behörighet som lärare i grundskola/gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
015156	- under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	2 853,70–3 101,57	2 775,47–3 016,51
015159	- minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	3 101,57–3 588,93	3 016,51–3490,16
Behörighet som lärare vid grundskola/gymnasium			
015155	- under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	2 789,20–3 011,46	2 712,56–2928,45
015158	- minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	3 011,46–3 319,54	2 928,45–3 228,26
Annan än ovan nämnd			
015143	- under 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	1 952,75–2 293,86	1 908,20–2 230,92
015146	- minst 15 år som berättigar till erfarenhetstillägg	2 078,55–2 482,73	2 027,36–2 414,58

Tillägg och arvoden

Skolhemsföreståndare och skolföreståndare – ersättning för tid bunden av arbete (8 §)

	vardag	13,02	
	lördag	26,27	
	söndag	39,31	
Extra uppgifter i enskilda skolor (21 §)		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	elevantal –200	362,83	353,11
	elevantal 201–400	605,16	588,54
	elevantal 401–600	846,12	823,96
	elevantal 601–800	1088,46	1059,37
	elevantal 801–1000	1330,79	1294,80
	elevantal 1001–	1451,28	1412,50

Anskaffnings- och skötseluppgifter i färdighets- och konstämnen (22 §)		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	färre än 9 basgrupper	380,36	369,99
	9 eller flera basgrupper	570,53	553,24
Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten i gymnasium (24 §)			
	klassföreståndararvode	142,71	
Uppgifter som inräknas i undervisningsskyldigheten i grundskola (25 §)			
	klassföreståndaruppgifter	119,61	
	förhör av privatelev och prövning av framsteg i läroplikten	36,61	
Arvode för förhör och övervakning av privatelev i gymnasium och vuxengymnasium (36 §)			
	för varje förhör betalas till den förhörande läraren	40,96	

VUXENGYMNASIUM OCH VUXENLINJE VID GYMNASIUM

Rektorer (40 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
011065	Rektor vid vuxengymnasium och vuxenlinje vid gymnasium	3 893,34–4 883,16	3 786,15–4 748,81

Lärare (46 §)

1. Lektor vid vuxengymnasium

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
012151	a. Högre högskoleexamen och behörighet som lärare i gymnasium eller tidigare äldre lektors behörighet	2 940,36	2 859,29
	Övertimarvodeskoefficient	0,821	0,844
012150	b. Behörighet som lärare i grundundervisning eller tidigare behörighet som lärare vid gymnasium	2 827,04	2 749,52
	Övertimarvodeskoefficient	0,831	0,855
012145	c. Högre eller lägre högskoleexamen	2 421,76	2 363,62
	Övertimarvodeskoefficient	0,864	0,885
012139	d. Annan än ovan nämnd	2 057,52	2 011,03
	Övertimarvodeskoefficient	0,908	0,930

LÄROANSTALTER FÖR FRITT BILDNINGARBETE

FOLKHÖGSKOLOR

Rektorer (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
021060	Rektor vid folkhögskola	3 328,82–3 718,89	3 236,89–3 616,50

Lärare (4 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
022650	Högre högskoleexamen	2 528,25	2 458,93
	Övertimarvodeskoefficient	0,949	0,976
022645	Annan behörighet som avses i 18 § i förordningen om behörighetskraven för undervisningspersonal med beaktande av övergångsbestämmelserna i 27 § eller person som fått lärarbehörighet för fritt bildningsarbete med stöd av dispens	2 187,77	2 135,27
	Övertimarvodeskoefficient	0,946	1,000

FOLKHÖGSKOLOR MED ÅRSARBETSTID

Rektorer (12 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
021060	Rektor vid folkhögskola med årsarbetstid	3 313,75–3 702,06	3 287,30–3 672,83
021061	Rektor som har högre högskoleexamen eller som har varit rektor eller föreståndare minst 5 år	3 424,15–3 863,40	3 397,26–3 832,85

Biträdande rektorer (14 §)

021159	Grundlönen för lärare som är biträdande rektor/prorektor är	Dyrortsklass I och II
	utgångslön	3 164,74
	efter 3 år	3 354,94
	efter 5 år	3 522,68
	efter 7 år	3 698,82
	efter 10 år	3 883,76
	efter 15 år	4 116,79

Lärare (15 §)

022657	Högre högskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen	Dyrortsklass I och II
	utgångslön	2 979,95
	efter 3 år	3 159,02
	efter 5 år	3 316,99
	efter 7 år	3 482,84
	efter 10 år	3 656,98
	efter 15 år	3 876,41
022656	Högskoleexamen eller motsvarande lärare	Dyrortsklass I och II
	utgångslön	2 911,81
	efter 3 år	3 086,80
	efter 5 år	3 241,14
	efter 7 år	3 403,22
	efter 10 år	3 573,35
	efter 15 år	3 787,76
022653	Annan examen	Dyrortsklass I och II
	utgångslön	2 533,33
	efter 3 år	2 685,56
	efter 5 år	2 819,83
	efter 7 år	2 960,82
	efter 10 år	3 108,87
	efter 15 år	3 295,40

MEDBORGAR- OCH ARBETARINSTITUT Rektorer (19 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
021060	Rektor för medborgar- och arbetarinstitut	3 203,68–3 579,07	3 115,21–3 480,54
021061	Rektor som har högre högskoleexamen eller som har varit rektor eller föreståndare minst 5 år	3 310,42–3 735,06	3 219,40–3 632,20
021159	Biträdande rektor med totallön	3 172,17–3 269,29	3 085,19–3 179,00

Lärare (25 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
022650	Högre högskoleexamen	2 528,25	2 458,93
022645	För tjänsten lämplig lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller examen på institutnivå eller behörighet för lärartjänst med stöd av dispens	2 187,77	2 135,27

TIMLÄRARE (i folkhögskolor, medborgar- och arbetarinstitut) samt studiecetraller (31 §)

Timarvoden för timplärare:

	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022942	022946	022942	022946
a. Timplärare som har avlagt högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	27,55	29,91	26,92	29,20
	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022939	022943	022939	022943
b. Timplärare som avlagt lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen, gymnastiklärarexamen, examen i bildkonst, musik, huslig ekonomi, hemslöjd och textilslöjd eller ingenjörsexamen i läroverk	26,16	28,10	25,53	27,44
	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022937	022941	022937	022941
c. Annan timplärare	25,37	27,08	24,80	26,41

Timarvoden för timplärare vid studiecentral:

	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022941	022945	022941	022945
d. Timplärare som avlagt högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	27,08	29,28	26,41	28,60
	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022938	022942	022938	022942
e. Timplärare som avlagt lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen, gymnastiklärarexamen, examen i bildkonst, musik, huslig ekonomi, hemslöjd och textilslöjd eller ingenjörsexamen i läroverk	25,77	27,55	022938	022942
	Dyrortsklass I		Dyrortsklass II	
	A-arvode	B-arvode	A-arvode	B-arvode
	022936	022940	022936	022940
f. Annan timplärare	25,08	26,61	24,52	25,97

IDROTTSINSTITUT

Rektorer och biträdande rektorer (1 §)		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
031065	Rektor	3 908,11–4 463,49	3 800,50–4 340,52
031162	Biträdande rektor	3 390,77–3 838,21	3 297,70–3 732,52

1a. Lärare (gymnastiska ämnen och andra ämnen) (7 §)

032757/032857	a. Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	3 325,31–3 652,27	3 233,41–3 551,92
	efter 3 år	3 523,93–3 870,54	3 426,51–3 764,16
	efter 5 år	3 699,11–4 063,05	3 596,83–3 951,36
	efter 8 år	3 883,07–4 265,21	3 775,67–4 147,92
	efter 13 år	4 114,83–4 519,91	4 000,99–4 395,58
	efter 20 år	4 319,18–4 744,46	4 199,66–4 613,94
032755/032855	b. Högskoleexamen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	3 173,62–3 424,95	3 087,01–3 331,10
	efter 3 år	3 363,13–3 629,57	3 271,31–3 530,07
	efter 5 år	3 530,28–3 810,04	3 433,87–3 705,57
	efter 8 år	3 705,78–3 999,53	3 604,57–3 889,85
	efter 13 år	3 926,92–4 238,30	3 819,62–4 122,03
	efter 20 år	4 121,89–4 448,79	4 009,23–4 326,72
032751/032851	c. Annan examen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	2 683,39–2 903,19	2 609,97–2 824,05
	efter 3 år	2 843,44–3 076,44	2 765,61–2 992,56
	efter 5 år	2 984,61–3 229,27	2 902,87–3 141,17
	efter 8 år	3 132,82–3 389,72	3 047,02–3 297,23
	efter 13 år	3 319,59–3 591,89	3 228,63–3 493,85
	efter 20 år	3 484,24–3 770,13	3 388,74–3 667,20

1b. Lärare (gymnastiska och andra ämnen) / Pajulahti ja Vierumäki

032758/032858	a. Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	3 424,95–3 710,52	3 331,10–3 609,06
	efter 3 år	3 629,57–3 932,30	3 530,07–3 824,74
	efter 5 år	3 810,04–4 127,89	3 705,57–4 014,97
	efter 8 år	3 999,53–4 333,29	3 889,85–4 214,71
	efter 13 år	4 238,30–4 592,07	4 122,03–4 466,38
	efter 20 år	4 448,79–4 820,23	4 326,72–4 688,26
032756/032856	b. Högskoleexamen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	3 246,55–3 526,81	3 158,11–3 430,64
	efter 3 år	3 440,45–3 737,54	3 346,68–3 635,60
	efter 5 år	3 611,46–3 923,42	3 513,01–3 816,37
	efter 8 år	3 791,03–4 118,58	3 907,70–4 245,34
	efter 13 år	4 017,28–4 364,48	3 907,70–4 245,34
	efter 20 år	4 216,75–4 581,28	4 101,70–4 456,19

032752/032852	c. Annan examen	Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
	utgångslön	2 750,86–3 173,62	2 675,63–3 087,01
	efter 3 år	2 914,97–3 363,13	2 835,22–3 271,31
	efter 5 år	3 059,72–3 530,28	2 975,96–3 433,87
	efter 8 år	3 211,69–3 705,78	3 123,75–3 604,57
	efter 13 år	3 403,18–3 926,92	3 309,97–3 819,62
	efter 20 år	3 572,00–4 121,89	3 474,14–4 009,23

Timlärares timarvoden (10 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
032943	Timlärare som har avlagt högre högskoleexamen	28,42	27,75
032940	Timlärare som har avlagt lägre högskoleexamen	26,90	26,26
032938	Annan timlärare	26,05	25,45

Kompetenstillägg (11 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
032945	Timlärare som har avlagt högre högskoleexamen	29,61	28,91
032942	Timlärare som har avlagt lägre högskoleexamen	27,87	27,22
032940	Annan timlärare	26,90	26,26

MUSIKLÄROANSTALTER

Rektorer (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
041061	Högre högskoleexamen	3 544,13–4 342,55	3 446,68–4 222,66
041060	Annan examen	3 429,86–4 168,23	3 335,12–4 053,46

Biträdande rektorer (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
041159	Högre högskoleexamen	3 252,19–3 763,24	3 163,01–3 659,63
041158	Annan examen	3 157,72–3 616,46	3 070,69–3 517,20

Lärare (4 §)

Konservatorium

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
043152	Överlärare	2 724,64–2 906,72	2 649,54–2 826,91
043249	Lektor – högre högskoleexamen	2 512,53–2 662,37	2 445,18–2 588,94
043248	Lektor	2 338,62–2 570,41	2 277,97–2 526,26
	Lärare i allmänna ämnen		
043346	- högre högskoleexamen	2 231,01–2 338,62	2 176,08–2 277,97
043341	- lägre högskoleexamen	2 021,05–2 095,99	1 975,17–2 048,15

Grundundervisning i musik

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
043449	Högre högskoleexamen	2 512,53–2 662,37	2 445,18–2 588,94
043448	Lämplig yrkeshögskoleexamen, påbyggnadsexamen vid konservatorium eller tidigare lektors behörighet	2 338,62–2 570,41	2 277,97–2 499,94
043444	Annan lämplig examen	2 137,97–2 231,01	2 087,61–2 176,08

Timlärare i huvudsyssla (13 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
042543	Högre högskoleexamen	2 126,65–2 215,69	2 078,10–2 162,54
042542	Lämplig yrkeshögskoleexamen, påbyggnadsexamen vid konservatorium eller tidigare lektors behörighet	2 087,30–2 169,23	2 039,64–2 118,15
042539	Annan lämplig examen	1 983,93–2 050,60	1 939,21–2 004,06
Allmänna ämnen			
042543	- högre högskoleexamen	2 126,65–2 215,69	2 078,10–2 162,54
042538	- högskoleexamen	1 955,56–2 016,59	1 911,69–1 970,73

Timlärare i bisyssla (15 §)

	per timme	månadsarvode
Högre högskoleexamen	27,87	81,32
Lämplig yrkeshögskoleexamen, påbyggnadsexamen vid konservatorium eller tidigare lektors behörighet	27,38	79,84
Annan lämplig examen	23,89	69,70

Allmänna ämnen

	per timme	månadsarvode
Högre högskoleexamen		
- underv.skyld. 20 t/v – språk, matematik	30,69	89,44
- underv.skyld. 25 t/v – gymnastik	24,55	71,55
- underv.skyld. 21 t/v – övriga ämnen	29,22	85,18
Högskoleexamen		
- underv.skyld. 20 t/v – språk, matematik	28,25	82,42
- underv.skyld. 25 t/v – gymnastik	22,61	65,93
- underv.skyld. 21 t/v – övriga ämnen	26,91	78,48

BILDKONSTSKOLA OCH MULTIPROFESSIONELL KONSTUTBILDNING**Rektorer (1 §)**

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
051054	Rektor	2 657,47–3 347,92	2 584,52–3 255,44

Lärare (4 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
053442	Lärare	2 049,50–2 330,86	2 002,66–2 270,46
053444	Behörighet som grundskollärare, bildkonst- eller musikleärares behörighet, musikläroanstaltslärares behörighet eller konstnär med pedagogisk behörighet enligt förordning 948/1998	2 130,92–2 453,93	2 080,40–2 386,67

Lärare som är skolföreståndare (6 §)

-1000 hållna lektioner föregående läsår	100,14
1001–2000 hållna lektioner föregående läsår	155,76
2001– hållna lektioner föregående läsår	211,39

Timlärares timarvoden (9 §)

Timarvode	24,58–29,71
Timarvode för lärare som undervisar minst 16 timmar i veckan	26,11–31,48

YRKESLÄROANSTALTER

VISSA YRKESLÄROANSTALTER

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning (2 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
061062	Rektor	3 473,86–3 932,29	3 378,54–3 824,02
061160	Biträdande rektor	3 177,85–3 704,95	3 090,08–3 602,92
061359	Föreståndare för vuxenutbildning	3 068,12–3 550,21	2 983,99–3 452,48

Lärare (5 §)

1. Lektor (yrkesämnen)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
063551/063651	Högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	2 856,59	2 777,81
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063549/063649	ingenjör, byggnadsarkitekt, lägre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen	2 640,32	2 569,55
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063544/063644	yrkeslärarexamen eller motsvarande	2 230,04	2 177,15
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063545/063646	tekniker eller motsvarande med av undervisningsministeriet fastställda tilläggsstudier	2 350,68	2 294,24
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063541/063641	annan högsta utbildning inom området	2 082,10	2 033,10
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063539/063639	teknikerexamen eller motsvarande	1 998,90	1 953,71
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95

2. Lektor (gemensamma ämnen)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
063747/063847	högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	2 490,46	2 428,01
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063744/063844	annan examen	2 230,04	2 177,15
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95

3. Lektor (gymnastik och hälsolära)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
063747/063847	högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	2 490,46	2 428,01
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95
063744/063844	annan examen	2 230,04	2 177,15
	Övertimarvodeskoefficient för speciellärare	0,95	0,95

Tillägg och arvoden

Arvode för biträdande rektor i arvodesbaserad tjänst (4 §)		359,04
Arvode för avdelningsföreståndare (14 §)		
	3 antal klasser i avdelningen	38,31
	4–7 antal klasser i avdelningen	50,72
	8–11 antal klasser i avdelningen	62,86
	12– antal klasser i avdelningen	76,15
Arvode för entreprenad (15 §)		50,72
Arvode för entreprenad, byggnadsavdelning (15 §)		108,59

HANDELSLÄROANSTALTER

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
071062	Rektor	3 473,86–4 491,10	3 378,54–4 367,38
071161	Biträdande rektor	3 289,55–3 868,81	3 199,10–3 762,28
071359	Föreståndare för vuxenutbildning	3 073,55–3 711,52	2 989,26–3 609,30

Lärare (4 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
073551/073651	Lektor, högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	2 581,69	2 510,50
073547/073647	Lektor, lägre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen	2 257,35	2 200,76
073544/073644	Lektor, annan examen	2 113,68	2 063,51

Tillägg och arvoden

Arvode för biträdande rektor i arvodesbaserad tjänst (3 §)		170,45
Uppgifter som ersätts separat		
	1. linjeföreståndararvode (14 §)	150,61
Förhör av privatelever (17 §)		
	1. arvode för förhör av privatelever	54,43
	2. övervakningsarvode vid skriftligt förhör	11,09
	3. rektors arvode per privatelev	43,95

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSLÄROANSTALT

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
081061	Rektor	3 343,52–3 932,29	3 251,58–3 824,02
081159	Biträdande rektor och	3 098,77–3 550,21	3 013,80–3 452,48
081359	Föreståndare för vuxenutbildning		

Lärare och timlärare i huvudsyssla (3 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
083556/082556	högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen	3 052,60–3 347,61	2 968,94–3 255,79
083554/082554	annan examen	2 866,72–3 124,03	2 788,01–3 037,19

SKOGSBRUKS- OCH TRÄHUSHÅLLNINGSLÄROANSTALTER

Rektorer, biträdande rektorer och föreståndare för vuxenutbildning (1 §)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
091062	Rektor	3 528,17	3 993,74
091161	Biträdande rektor	3 335,03	3 605,71
091359	Föreståndare för vuxenutbildning	3 116,04	3 227,50

Lärare (3 §)

1. Lektor (yrkesämnen)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
093555	högre högskoleexamen	3 075,04	2 990,56
093552	lämplig yrkeshögskoleexamen eller ingenjör	2 751,54	2 675,74
093550	skogsbruksingenjör, trähushållningsingenjör eller motsvarande tidigare examen	2 590,89	2 519,85
093549	tekniker eller examen på institutnivå	2 532,52	2 464,66
093547	skogsbruks-, sågindustri- eller skivindustritekniker	2 388,96	2 329,07
093545	utbildning för lärare i skogsarbete	2 199,05	2 146,27

2. Lektor (gemensamma ämnen)

		Dyrortsklass I	Dyrortsklass II
093755	högre högskoleexamen	3 075,04	2 990,56

Tillägg och arvoden

Arvode till avdelningsföreståndare och förman för separat kursplats (6 §)		47,45
Arvode för lärarutbildning (7 §)		
	rektor/föreståndare	254,38
	lektor (yrkesämnen; högre högskoleexamen), forstmästare och lektor	173,84
	lektor (yrkesämnen; ingenjör) och ingenjör	152,98
	lektor (yrkesämnen; skogsbruksingenjör, trähushållningsingenjör eller motsvarande tidigare examen), lektor yrkesämnen; (tekniker) skogstekniker och maskintekniker	125,13
	lektor (yrkesämnen; skogsbruks-, sågindustri- och skivindustritekniker), lektor (yrkesämnen; utbildning för lärare i skogsarbete)	105,75

YRKESHÖGSKOLOR (3 §)

Dyrortsklass I och II	överlärare	lektor	tillgångstillägg överlärare	tillgångstillägg lektor
Statistikkod	114104	114205	114101	114202
utgångslön	3 724,23	3 343,13	0,229	0,277
efter 5 år	4 019,58	3 604,57	0,213	0,262
efter 10 år	4 473,62	3 959,71	0,165	0,230
efter 15 år	5 021,53	4 459,37	0,131	0,181
efter 20 år	5 282,73	4 655,02	0,131	0,185

TILLÄGG OCH ARVODEN FÖR UNDERVISNINGSPERSONAL (KAPITEL 6)

Språktillägg (7 §)		
	- god muntlig förmåga	19,37
	- god muntlig och skriftlig förmåga	24,85
	- full behärskning av båda inhemska språken	38,69
Tillägg för språkkunskap (8 §)		
	- grundnivå	19,37
	- mellannivå	38,69
	- högsta nivå	75,26
Arvode för anordnande av förhör (12 §)		
	arvode per privatelev (fullt)	31,76
Förtroendemannaersättning (20 §)		
	–19 företrädde	62,27
	20–59 företrädde	78,34
	60–129 företrädde	91,39
	130–159 företrädde	91,39
	160– företrädde	102,44
Arbetarskyddsfullmäktigs arvode (21 §)		
	10–100 företrädde	33,14
	101–200 företrädde	43,18
	201– företrädde	59,25